

ماول:

اميد

ليکوال:

روحان المارمهي

Ketabton.com

اميد

ناول

ليکوال :
رحمت الله رحمت

دا کتاب ددي نيتي / 31 ديسمبر 2009 / خه تر 3 اپريل 2010 پوري وليکل او کمپوزسو،

رحمت الله رحمت - چمن

د کتاب ټول حقوق د لیکوال سره خوندي دي

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:

امید (ناول)

لیکوال:

رحمت الله رحمت

د چاپ نېټه:

2010

کمپوزر:

عبدالحمید شاکر

انلاین چاري:

مختار احمد احسان - د لراوېر ډاټ کام برېښنایي کتابتون

www.Larawbar.net

د کتاب لړلیک

خپرکی	عنوان
اول	د داستان پیل او اول...
دوهم	حالات خطرناک وو
درېیم	د محبت د را ایله کیدو خبر
څلورم	په کلي کې بیا اور بل سو
پنځم	تاج گل لالا څه شی نیولی دي؟
شپږم	محبت څنگه پاچا سي؟
اوم	اسان ولې لیوني سي؟
اتم	د کتابو د لیکلو لامل او زما د...
نهم	د لیکوال په اړه
لسم	ادبي ژوند ته کتنه او پښتو ادبي...
یولسم	ادبي تړون او رحمت الله (رحمت)
دولسم	مرکزي انجمن او رحمت الله...
دیارلسم	څو پاته خبري، ازاد، او ټکور، او..

د لیکوال خبري :

د مینې او خلوص سلامونه قبول کړی، درنو لوستونکو او زړه ته را نژدې ملگرو د دې کتاب لپاره هم لکه چي ستاسو د انتظار شېبې پای ته ورسېدې، کله چي تاسو زما مخکني څلور سره کتابونه ولوستل نو هم ستاسو مینه او غوښتنه وه چي زه یې د دې کتاب لیکلو او چاپ ته اړ ایستم، باید ووايم که چيري تاسو زما ټول ناولونه یو په بل پسې وگوری یا مو ولوستل نه یواځي دا چي دغه د مینې او عبرت داستان به مو پوره ویلی وي بلکه پر داستان به مو خوند هم اخیستی وي، او که هر ناول ځانله او یواځي وکتل سي نو هم خپل لوستونکی مطلب ته رسوي او ډیر څه ورکوي نوري هغه خبري چي باید ما د کتاب (ددې ناول) په سرکي در سره شریکي کړي وای هغه خبري د دې کتاب په پای کي لیکم ترڅو په ځینو لوستونکو باندې دا د سر خبري اوږدې نسي هغه خبري پدې اړه دي چي دا داستان ما ولي ولیکي؟

کومو لوستونکو ماته خپل تاثیرات څنگه را ورسول، دهغو څخه یو څو بیلگي او داسي نور...

په درنښت د پښتو ادبي ټولنې چمن مسئول

رحمت الله (رحمت)

ضروري يادونه

د دې داستان په لومړي ناول (ناکامه مينه او زورور خلک) کي زقوم خان خپله لور غوتۍ د انور خان زوی محبت ته پدې نيت ورکوي ترڅو د ده مخکي او جايدادونه ځيني قبضه کړي او نورې ډيري پېښې ورکي پېښېري او د ناول په اخير کي يوه شپه محبت خان له کوره ورکېږي.

دوهم ناول: (محبت ولې ورک سو؟) پدې ناول کي کليوال د تيمور اکا په مشرۍ د محبت پل ورپسي وراخلي چي يو شپانه يې هم نښاني ورکړي وې وروسته لونگ مار خوري، نوري ډيري پېښې هم ورکي و سي لکه د زقوم پرکوټه د ده د وسلوال جنگ، جانک مسکين پتو او ژرغابني وژل کيږي او د زرغون اکا کره ډير غلا سوي شيان پيداسي او څو نوري پېښې هم و سي او په اخير کي جميله او غوتۍ يو ملنگ وويني او د دوی گمان دا وي چي شايد دا به محبت وي.

درېم ناول (ايا محبت به خپل مطلب ته ورسېږي؟) دغه ناول هم دغه داستان پر مخ بيايي او دې خبرو ته ځواب وايي.

۱: ايا دغه تاج دار ملنگ ريښتيا هم محبت دی؟

۲: غوتۍ څنگه پوهېږي چي محبت به يوه شپه د دې باغچي ته ورځي؟

۳: مکتب (سکول) ته دنوي ښوونکي (ماستر) د خبرو څه پيغام وي او څه پوښتني لري؟

۴: د دې سيمې بدماش (بدمعاش) منگل ځوان د چا لخوا وژل کيږي او د ده نور ملگري چيري ونيول سي؟

۵: ايا محبت بيا کلي ته راځي او خپل سبق شروع کوي؟

۶: د زقوم خان نفر چاته لار نيسي او څوک وژني؟

۷: د غلام جان تر شا د چالاس وي چي بيا به په سيمه کي د جنگ اور بل کړي؟

او داسي نور (مننه)

اوس تاسي کولای سۍ چي نور دغه داستان ووايست او خوند پر واخلي. (مننه)

رحمت الله (رحمت)

چمن

اول څپرکی

د ماخستن خوا ته په کلي کي ډول ډول اوازي وگرځيدې چا ويل د کوچني پله سره يې انور خان او زوی وويشتل ، چا بيا نورڅه ويل.

کيسه داسي وه چي د ملک زقوم خان او انور خان اکا خبره ورځ په ورځ خرابېده څه مشران يو دوه وار کي وگرځېدل خو خبره سمې خوا ته نه تله او نه د خبري سم سر پيدا کيدی ، يوه يې يوڅه ويل او هغه بل بيا بل څه ويل ، ملک زقوم که له يوې خوا د مينځ گړو (مشرانو) سره خبري کولي ، خوله بلې خوا به يې انور خان ته نوي لومي او تلکي درولي ، اخير يې دا فيصله وکړه چي څو نفر دې لار ورته ونيسي او مړ دې کړي دا يې د کيسې د ختمولو لنډه لار وبلل .

انور خان هم څه غوږېدلي وو کله به يې د تلو راتلو وخت بدلاوه او کله به يې لاره بدلوله ، کله به په موټر کي راتلی او کله به يې د پنبوتگ ښه و باله يوار دوه چي په پنبو را روان وو د ملک زقوم نفرو نه و پېژندلي او ځيني راتېر به سو ، اخيري وار د ملک زقوم وراره لنډک او درې نفره نور دغه کار ته وټاکل سوه ، دوی هم خپل کونښن ورپسې شروع کړی کله به يې يوه لار ورته څارله او کله به يې بل کنډو ورته نيولي و ، خو نصيب به ورځني چپ کړی . د دغه حملي د ورځي د مازديگر څخه لنډک او ملگرو پر جوړه کړې نقشه د کوره څخه د باغو د مايين پر لار پسې ووتل وروسته د ملنگ جان د باغ سره په تنگه کوڅه کي د لوی لاري د کوچني پله پر حد (برابر) و سپرک ته ووتل پر دغه علاقه څه ونې (درختي) هم وې چي څوک د ليري ځايه ښه نه کي معلوميدی او سا يو يې د ماښام تياره نوره زياتوله .

د دوی معلومات داسي و چي نن انور خان په سپين موټر کي مازديگر قضا يا وروسته پردغه لار راځي او دا يې يقين وو چي نن به ښکار نه ځيني خطاکيږي او دا د څو ورځو انتظار به يې نن ختمیږي .

لنډک به د څار لپاره د سپرک په اوږدو کي ورته گرځيدی او د انور خان د موټر څارنه به يې کوله ، هغه نور درې ملگري به يې کله د يوي ونې (درختي) شاته پټ سوه او کله به يې د سپرک لاندې په کوچني پله کي ځانونه نهم کړه ، څه موټران تيرسول خو دوی د سپين موټر انتظار کاوه تياره واره وار ډير بده اخيرميرو و نورک ته وويل دا به کله سپين موټر راځي د دې وروسته که هر موټر راغلی پر هغه به فیر کوو . نورک وويل :ته څه وايي پرهر موټرولي حمله کوو دهغو څه گناده ،

میرو وویل: یاره زه ډیر خماری سوم که سگریټی (د چرسو ډک سگریټ) ژر نه را لگوي زماڅخه کار خرابیږي نورک وویل یاره خود مازدیگر راییسي دې درې سگریټه وڅکول څنگه بیا ژر خماری سوي، خر چغال بې بهیږي هسي پلمې کوي، په دغه حال کې هغه دریم ملگري طوفان سگریټی ولگاوه دریو سره وڅکاوه لایې نشه زیاته سوه دنشي په حال کې نورک وایې یاره میرو ستا واده به کله وي؟

میرو وویل: بس له دې خوا چې ورسوزما واده دی، خودغه انورخان وځنډیدی کني نورکارسم دي، هغه دریم انډیوال بې هم دنشي په حال کې وویل یاره خبري کراري کوی چې هغه انورخان بې وانه وري، په دغه حال کې یوموتر رانېکاره سو بتي بې لگېدلي لنډک ښغ پروکړ میرو، نورکه او طوفانه بیداره اوسی داسي معلومیږي چې دغه موټر دی.

«موټر لاپریوڅه فاصله څوگامه اخواته دي د دې خوا د دوی یو دم باندې فیرونه سوه»، موټرخپل عادي تگ د لاسه ورکړ له لاري واوښت او په یوه ونه (درخته) کې ولگیدی او د یوه غټ درب کېدوسره ودرېدي لنډک لږ وړاندې ورته سوبنه بې په څیر ورته وکتل گوري چې په موټر کې دواړه نفر د مرگ په حال کې دي.

نورک ښغ پروکړ څنگه دي انورخان خوبه بل فیرونه غواړي لنډک ځواب ورکړ نه نور ختم دی په دغه حال کې طوفان هم ورته رارسیدلي ؤ او ویل یې دا دوهم بې لکه چې زوی دي، لنډک وویل: هو! زما هم دغه خیال دي چې دا به ده زوی محبت وي، خو یوڅه تیاره ده دا خبره به صبابنه معلومه سي چې دا دوهم نفر څوک دی؟ د خوشحالي لپاره که یو فیرونه کوي خوبه موده کني درځی زمريانو کامیابه ښکارمو وکړ، خودغه کار طوفان ملگري وکړ یو فیرونه بل پر دغه نفرو وکړ.

بیا نو دوی هم پر راغلي لار روان سول ماخوستن ؤ چې د زقوم خان کوتي ته ورسېده، هلته یې هم یو څو فیرونه د خوشحالي لپاره هوډي وکړه، په کوټه کې ټولونفرو یو بل ته مبارکي وویل، ډوډۍ برابرېدل زقوم خان ډیر په چورت کې وو د لنډک دوهم ورور ته یې وویل: هلکه پلار دي او هغه خوری مرجان ولې نه معلومیږي چیرته خو به مېلمان نه یې؟ هغه ورته وویل: بابک او مرجان ما پښین په موټر کې بازار ته ولاړل، دوی لادغه مجلس کاوه چې لږ وروسته د موټرانو ښغ سو د بتیو رڼا یې پر دیوالو لگېده چې ورسره دکلا دروازه وټکیدل ښغ یوڅه په زوره سوچاویل چې رستم خان اکا راغلی، چا به بل څه ویل، خود زقوم خان فکر دا هر څه نه منل، دروازه ته سره راغله گوري چې څه د حکومت نفر دي او څوکسه کلیوال دي، زقوم خان اونفر یې څه وارخطا سوه، خیر خود پېښې څخه تېښته نه کیده.

{دوهم څپرکی حالات خطرناک وو}

حالات خطرناک وو بی له دې چې څوک دي کوم مناسبت (ستري مسيا) سره وکړي، یو کلیوال پر راتیر سو او داسي ورته وویل: زقوم خان اکا صبر به کوي داپه دنیا کي پېښېږي ستاورور-رستم خان اکا او هغه بل موټروان (ډریور) د کوچني پله سره اوس ما بنام غلو یا نورو خلکو وویشتل، ساعت پس چي موږ ورغلو ستا یو بزگر وپېژندل چي دایود لنډک پلار رستم خان اکا دي او هغه بل یې خوری دی، زقوم خان اکا صبر به کوي په ژوند کي هر رنگه حال پر انسان راځي!

هغه حکومتي افسر هم یو خوداسي خبري وکړې، لنډک پوه سو چي بیامي ښکار خطاسو او خپل پلار او خوری می وویشتل، هغه نوراندیوالان یې هم هیښ او حیران وو چي دا څنگه باز خطاوتي.

زقوم چي ورتیر سو سترگې د اوبښکو ډکي وې گوري چي دواړې جنازي یې د خپل کور دي د مړو پر مخ بی لاس ورتېر کړی اوبښکي له سترگو خښدلي او په زړه کي انور خان ته د انتقام لمبي نوري بليدې، چي ما خو ستا مرگ غوښتي خو هغه زما نفرو خپلي هوسی ښکار کړې ښه بل واري به نه خطاکېږي جنازي یې د کوتي مخ ته په حویلي کي کښېښوولي ټولو خلکو مړي وکتل هغه کلیوال چي د جنازي سره راغلی وو ځيني خپلو کوروته ولاړل، حکومتي خلکو څه ناڅه پوښتني وکړي او د خپل تحقیق په دوران کي زقوم خان ته وویل په ښکاره خوبه د چاسره دښمني نلري؟

زقوم خان وویل: زه خودښمني نلرم خو ځيني خلک دښمني راسره کوي زما اندازه داده چي دغه کار که د انور خان زوی محبت نه وکړی! ولې چي هغه په دغه کشتوب کي ډیر بې ځايه بې ځايه گرزي، یودوه وسلوال خلک هم زما نفرو ورسره لیدلي دي.

حکومتي افسر وویل: ستا ولي پر محبت باندې شک راځي چي دا کار به هغه یا د هغه ملگرو کړی وي؟

زقوم خان وویل: د محبت د پلار سره زما څه جنجال سته د څه مځکو او باغو پر سر هغه غواړي چي ماوېږوي او زه د خپل حق څخه تېرسم.

حکومتي افسر: تا وویل چي محبت د انور خان زوی دی، ما ځکه دا پوښتنه وکړه چي دغه محبت او بل د ده ملگری یوسف په نامه نفر څو میاشتي مخکي هم زموږ پولیسو نیولي وو او بیا هغه و چې د وطن دښمنانو پر پولیس مرکز حمله وکړه او دغه نفر محبت او یوسف هم له پولیس مرکز څخه وتښتیدل دا خو موږ ته مطلوب نفر دي!

زقوم خان وویل: هوما مخکي درته وویل چي دغه محبت او پلار یې په ځينو پېښو کي لاس لري چي دغه دي تا هم یادکړه، حکومتي افسر د تفتیش په دوران کي د زقوم خان نفرو ته هم ښه په ځیر ځیر کتل، ځيني داسي ورمعلومیدل لکه په ځينو بندیخانو کي یې چي لیدلي وي، اخیر یې د زقوم خان وراره لنډک وپېژاندي چي څو کاله

مخکي د څه جرمو او يوه قتل په تور سزا سوی وو، زقوم خان ته يې وويل دغه ستا ځيني نفر خو ما ته داسي شناخته رامعلومېږي او دغه يو خو زما په خيال لنډک نومېږي؟

زقوم وويل: هو صاحب ستا خيال صحي دی ضرور به دې ليدلی وي او دغه زما وراره څه موده کيږي چي له بنده را خلاص سويدي ضرور به دې هلته ليدلی وي، حکومتي افسر به لايو څه خبره کول چي زقوم خان پر لنډک ږغ کړه ته ورسه دغه سرکاري خلکو ته څو ډوډۍ برابره کړه موږ که په غم اخته يو چي دوی خو يوڅه وخوري، لنډک لا حرکت نه و کړي چي حکومتي افسر وويل: نه نه! خان صاحب تکليف به نه کوي موږ ډوډۍ خپل ځای ته رسوو بيا به يې د خوشحالي په ورځ سره خورو اوس موږ رخصت اخلو، زقوم خان د جيب په دسمال سترگي پاکي کړې شاوخوا يې وکتل وروسته يې داسي وويل: د حکومت هم عجيبه کارونه دي چي موږ له يوه افسر سره شناخته کيږو او د هغه سره مو د دوستۍ تعلق جوړيږي هغه يې بيا راڅخه بدل کړی وي، وایم دغه دي چي ته دې علاقې ته راغلی يې زه نه يم در خبر سوی، کنه ضرور به مي ملاقات در سره کړی وای!

حکومتي افسر په ځواب کي وويل: نه هيڅ خبره نه ده ستا که ملاقات نه و راسره سوي ما خو دې د نامه اورېدلي وو، چي هروخت دې کوټه د مېلمنو ډکه وي.

په دغه حال کي زقوم خان هغه حکومتي افسر ترلاس ونيوی او يوې خواته يې د خلکوڅخه بېل کړي يو څه پتې خبري يې سره وکړي، څه نور هم سره ودرېدل يو بل ته به يې اشاري کولي په پای کي خبري په زوره سوې، ضروري خبري لکه چي خلاصي کړې وې، حکومتي افسر به د سترگو تر کونجانو وکتل خولۍ به يې پرسرکړه کښېښوول افسري اداب به يې ټول پوره کړل، بيا به يې داسي په يوه خاصه لهجه وويل: نه خان صاحب خداي ښه يې اسانه کړي پر ځان يې مه ډيره وه ستا دښمنانو ته به ضرور سزا ورکول کيږي، هغه به داسي نه پاتېږي خوته به لږ صبر کوي.

په خبرو خبرو کي حکومتي افسر او زقوم خان اکا دکلا لوی دروازې ته ورسېدل يوار به يوه خبري کولي دا بل به سرورته ښور او به بيا به دا بل دغسي ورته کول، د زقوم خان په خبرو کي ځکه سختي نه وه ولې چي يوار حکومتي افسر دا هم ورته وويل چي زموږ خفيه (جاسوسي) راپور ستا نفرو ته هم يو څه اشاره کوي او زقوم خان خو پوهيدی چي کارخومي د خپله لاسه خراب سو نو به د ډيرو فکرو څخه وڅښم ته نه خلاصيدی.

اخير حکومتي افسر رخصت واخيست او د خپلو نفرو سره د انور خان د کور پرخوا روان سول، او هلته په رسېدو يې دروازه وروټکول، انور خان اکا د دروازې څخه ږغ پر وکړ څوک ياست چي دروازه ټکوي؟

د خلکو او موټرو ږغ او د بتيو رڼا او بې وخته دروازه ټکول دا هرڅه له خطر څخه خالي نه وو، خو د څه خبرو کولو وروسته انور خان اکا له کوره پر راووت، يوڅه راشه درشه يې ورسره وکړه، خو اخير حکومتي افسر شناخته ور معلوم سو چي امید خان دي او تر څه خبرو وروسته يې ښه سره وپېژندل.

افسر امید خان وویل: ښه انور خان اکا دا ستا کور دي؟ تانه و رانېوولی خو ما په توره شپه کي پېدا کړی، انور خان ورته وویل: هوتاسي خو بېداره خلک یاست او په توره شپه کي د خلکو کورونه پېدا کولی سي، خو په سپینه ورځ بیا غله درځني ورک سي!

دغه مهال د انور خان اکا د کورنۍ انسانان د دروازې شاته بېرېدلي ولاړ وو نه پوهیدل چي څه به کيږي، اخیر امید خان ورته وویل: نور مجلس به بیا بل وخت کوو د محبت په نوم ستا په کور کي څوک سته؟

انور خان وویل: هو زما مشر زوی محبت نومېږي، ولې خیر خو دی؟

حکومتي افسر وویل: دا خو خبره خرابیده زما خیال و چي تا اوستا زوی او درېیم یوسف له ځانه سره اوس بوزم خوزما او ستا پخواني تعلق خبره اوس له خرابېدو را وگرزول اوس به یواځي ستا زوی په لاس را کړي.

انور خان لاڅه نه و ويلي چي محبت د کوره راووتی او خپله موټر ته وخاتي، لکه ده چي دا مجلس د دروازې تر شا اورېدی امید خان رخصت واخیست او موټران یې په بېړه روان کړه، د محبت پلار او ټولې کورنۍ په موټرانو پسې کتل او د ارمان او ښکې یې ټولولې او دا ور معلومه سوه چي د زورورو خلکو سره دوستۍ دغه نتیجه وي!

شپه تیره سوه غرمه ناوخته د زقوم خان ورور او خور یې خاورو ته وسپارل سوه ډیر خلک یې په هدیره کي حاضر سوه غټي غټي دعاوي پر قبر وویل سوي فاتا د زقوم خان پر کور شروع سوه ډیر پسونه او غوايي ورپسې حلال سوه په دا نژدې سیمه کي د چا دونه لوی خیرات نه په یاد کیدی، خلکو به ملک زقوم ته د تسلي وېلو پر وخت ویل: خدای پاک دې دغه خلک په موږ رسوا او شرمینده وويني، بل چا به بیا داسي ویل خدای پاک دي دغه خلک تبا کړي څوک چي د بل کورونه خرابوي، ملک زقوم پوهیدی چي خلک و ده ته پر خپله کمبله بدې خبرې یا ښیراوي کوي، ولې چي ده ته معلومه ده چي دا هرڅه و ده ته د خپله لاسه ور پېښ دي، د محبت پلار انور خان نه پوهیدی چي چاره به یې څه وي دې ټولو خبرو د خبرې سر ځیني ورک کړی و، هغه اندېښنه چي د ده سره وه هغه ورته حقیقت ښکاره سوه، ولې چي تیره شپه دی ده زقوم خان د نفرو د حملې څخه روغ پاته سو، او د زقوم خان وراره لنډک د خپلو نفرو سره د لوی لارې د کوچني پله سره مخ ورته نیولی وو،

لنډک او د ده وسلوالو نفرو د څو ورځو څخه د انور خان لاره څارل مگر قدرت ځیني وساتې، خو دا چي مخ ته به څه کيږي دې ته حیران وو، دا یې زړه ته لوېدلې وه چي زقوم خان د اولې ورځي څخه ورسره په چم کي وو، داچي خپله لور غوټۍ یې ستا زوی محبت خان ته درکړه لایې دغه غلطه اراده وه چي د دغه دوستۍ له لارې به ستا د مخکو او باغو قبضه کوي، داچي یو څه جايداد یې اوس هم را څخه قبضه کړی دی لایې صرفه نده په ماته، دا خو یې لاڅه کوي چي هغه وسلوال غله یې لاکله کله څو گونۍ غنم یا کشمیش را څخه غلاکړي، هغه خوشې مخکي یې لنگه غوا را څخه بوتله پر دې ټولو سربیره دی مي لاومرگ ته هم ناست دي، خو بیا به د خپل زوی محبت خان د

را خلاصیدو په فکر کي سو، د دې خبرې لپاره یې یواځې د حل لاره دا راویستله چې څه غم یې مه کوه نن خوډیرکارونه په پیسو هم کیږي، پیسې خو لري!

هلته زقوم خان پخپل ورور او خور یې پسي خورا درانه خیراتونه وکړل، خو پسونه او غوايي یې پسي حلال کړل ډیر خلک یې فاتحې ته راغلل، چا وچا به ورته ویل زقوم خان اکا خدای پاک دې آل او عیال ورتباه کړي، چا چې ستاورور او خور یې درمړه کړل، اوته یې د غم پر کمبله کښینولې، خدای پاک دې دوی هم دغسي وژروي زقوم خان پوهیدي چې دغه خلک پر خپله کمبله وده ته بڼراوې کوي، ولې چې دا هرڅه وده ته د خپله لاسه ورپینس ول، ولې چې ده خپل وراره لنډک دې کار ته گمارلی ؤ چې انور خان به وژني، مگر د لنډک او دده د خو چرسي ملگرو په کمین کي د لنډک خپل پلار او د هغه خور یې د مرگ وکندي ته وروغورځول سول د دوی داگمان ؤ چې دغه سپن موټر د انور خان دي، مگر تازي خپله هوسی (اوسی) ښکار کړه خو د پینې څخه تینسته نه کیده.

دغه روانو پېښو د دې ټولې سیمې د خوشحالي فضاء گډوډه کړی وه، خو شپې مخکي د زقوم خان د وسلوالو غلو تر مینځ په وسلواله جگړه کي د زرغون اکاځوان زوی (جانک مسکین) او د جانک مسکین دوه نوراندیوالان پتو مسکین، او ژرغانې و وژل سوه.

د جانک مسکین جنازه یې پداسي وخت کي کورته وروپه چې د واده یې هسي پنځه میاشتي پوره کیدې دده د واده د ډاله د دربا او درزا رغلا اوس هم د خلکو په غوږو کي وو د جانک مسکین په واده کي داسي بیدریغه ټکان وسول چې په لنډي کلي کي د هواڅخه د را ایله سوؤ گولیو (مرميو) په لگیدو دوه پسونه یو د ژرندي مزدور ټپیان سوه او یوبل ځوان چې د مور یو زوی ؤ او دوې ورځي وروسته یې واده ؤ د همدغه د هواڅخه د را ایله سوؤ گولیو (کارتوس) په سرکي د لگیدو په وجه ځواني مرگ سو او د واده روانه خوشحالي یې په غم وربدله کړه، خود جانک د کورنۍ اوانډیوالانو سره یې د بل چا هیڅ غم نه وو چې زموږ د هوائی ټکانو څخه به چاته تکلیف یا ازار رسیږي، هغه د چا خبره (ویل نانه یې پرڅه ده ویل نانه پر واده ده).

د جانک د واده په شپو کي دده کورنۍ اوانډیوالانو سره یواځې د ځان د خوشحالي غم ورسره ؤ نه د بل د ازار یا د کور د خرابیدو په اولو درو شپو کي خو داسي ټکان او ډول وږغول سو چې د نژدې کلو او کورو خلکو د شپې هیڅ خوب او ارام نسو ځیني کولای هر چابه دا ویل چې خدای مو کور خراب کړه دا څنگه واده دي چې نه د ورځي ارام درسه کولای سو او نه د شپي خدای پاک دې په غم د بدل کړي دا څنگه واده دی،

ریښتیا هم د خلکو ښیراوي (بد دعاوي) خدای پاک قبولي کړې د پنځو میاشتو دغه راوړې ناوې یې کونډه سوه، او د جانک مسکین جنازه سهار مهال د زرغون اکا کورته راوړل سوه، د جانک مسکین د ژوند په اخيري شپو کي د

زرغون اکا یو څه ظاهري کار سره برابر ؤ، جانک به پیسې ورته راوړلې ده یې پوښتنه نه کول چې حرامي دي که حلالې یا یې د کومي خوا راوړې.

زرغون اکا پدې شپو کې څه محکمه هم رانیوه او اته میاشتي مخکې د جانک د کوزدي غاړه هم ویستل، او هغه وو چې پنځه میاشتي مخکې د جانک واده ښه په درب او دروب راوړې، د جانک د پلار دا هم خیال ؤ چې که خدای (ج) کول دا د حج پیسې به لا دا خپله کړې دغه یو ارمان به دې هم پوره سي بیا به نو جانک د دغه ډلې څخه راوباسي.

یو شی یې لا بل هم په زړه کې ؤ چې دغه د پلار قبر دې ښه په سیمټو کې نیولی وای او ښي سپیني ډبري دې پر راگرزولې وای، سر ته به دې د ده نوم او تاریخ هم په یوه ډبره ورنویشته کړی وای! دی خوارکی خو هم په ډیره مسکینۍ کې مړ سو، پرموږ خو ډیر حق لري، خیرات خو مي ندي ورپسي پري ایښي، جانک چې کله یو پسه راولي هغه خو ورپسي حلالوم، مگر د زرغون اکا دغه ارمانونه ټول له خاورو سره خاورې سول.

بله پېښه دا وه چې خوشيې مخکې منگل ځوان د غوا د غلا په شپه د گوډ سپي لخوا ووژل سو او بل انډیوال رنگین د ډب کلي د صاحب زاده زوی یې د زرغون اکا په کور کې کلیوالو ونیوه، او اخیره پېښه دغه وه چې د زقوم وراره لنډک د خپلو چرسي ملگرو سره غوښتل چې انور خان مړ کړي، خوبخت یاري ورسره ونکړه او خپل پلار او د هغه خور یې په حق ورسول.

دې ټولو پېښود لوړ کلي او ورڅیرمه سیمې د امن او خوشحالی فضا ډیره ګډه وډه کړي وه، دې سیمې ډیره ښه ښکلا درلودل، څلور سره کلي، لوړ کلی، کښته کلی، لنډی کلی او د ډب کلی یې د هر رنگه ونو (درختو) او گڼو باغو څخه زرغونه ښکارېدل، د توري غنډۍ هره لمن په ونو (درختو) پوښلې وه.

د توري غنډۍ سپیني چینې سیمه د ژړکاریز هره خوا او د سرچپه کاریز هر لوری د سپي څخه زړه وړي، له هره باغه (بن) د رنگارنگ مرغانو سندریز او اوزونه راپورته کیدل او یورنگ عاشقانه کیف به یې درلودی.

د تاج گل لالا پر دوکان به یو وخت د کلي ځوانان راټولېدل او بل وخت به بیا څو سپین ډبري ناست ؤ او خپلي غوړې (مجلس) به یې کولې، د تیمور اکا پر کوټه به کله کله څو مشرانو مجلس کاوه د مکتب (ښونځي) انجینو او هلکانو به د غوټۍ او محبت خان د مینې کیسې کولې، ځینو به بیا د گوډ سپي کارنامي یادولې، خو اوس پدې سیمه کې هغه کیف او خوند پاته نه ؤ، ډیرو به دا بدبختۍ د زقوم خان د لاسه بللي، دی به یې پدې ملامتونه چې دی دغه وسلوال غله او بد خلک ساتي، او په ناحقه د خلکو مخکې یا باغونه لاندې (قبضه) کوي، چا ؤ چا به ویل دا خو د اصله خان ندی پلار یې د دې کلي گوروان ؤ د ژرندي تر څنګ په هغه زاړه سرای کې اوسیده، د ماښام په وږۍ پوري حیران ؤ چې مړ سو کلیوالو د کفن پیسې ورټولې کړې، خو نن د زقوم داهر څه هیرو او ځان یې په

زور او ظلم خان جوړ کړېدی، هسي د بنو او سمو خانانو نوم وربدوي، خان خواصلي ملک شاجهان ؤ چي نه يې غله ساتل او نه يې په زور د بل محکې لاندې (قبضه) کولي، هره فيصله به يې په حقه کول.

زقوم خان ته په اوله شپه هم پوليس افسر اميد خان وويل چي زموږ معلومات داسي دي چي پدې پيښه کي ستا د نفرو لاس سته، نو ځکه دا قيصيه نوره زقوم خان ونه پلټل، ځکه د انور خان اميد ؤ چي د يو څه اثر او رسوخ او پيسوپه کارولو سره به خپل زوی محبت خان له بنده راخلاص کړي، او په ټول کلي کي د محبت د راتلو ازانگې گرزیدې د مکتب (بنونځي) انجونو او هلکانو يو بل ته زيري ورکول، جمیلې چي همدې خبري ته ډیر انتظار کاوه غوښتل يې چي دا زيری به تر هر چا د مخه پرغوټی. دا کوي.

د جمیلې ورور نعمت به هر کله د انور خان اکا څخه د لیدو پر وخت دا پوښتنه کول چي په کومه ورځ محبت را ايله کيږي ما به خبروې چي زه او يوسف به هم هلته درسره ولاړ سو، پدغه ورځ دغوټی ملگري جميله د سهار څخه لا خبره وه چي د دې ورور نعمت او د محبت بل انډيوال د انور خان اکا سره ولاړل کله چي ما پښين مهال دوی را ورسېدل نو نعمت دستي خپله خور جميله خبره کړه تر څو دا زيری تر غوټی پوري ورسوي، غوټی هم دا خو ورځي او شپي ډيري غمجنې تېري کړي وې د خوشحالی کومه خبره يې نه وه اورېدلې.

بنونځي (سکول) ته به پدې نيت تلل چي گوندي نن به محبت راسي، دا خيال به هره ورځ ورسره ؤ، بنونځي ته په ورتلو به يې څه ناڅه فکر بدلېدی پر لاري به جمیلې هر وخت ملگري ورسره کول هغي به ډيري تسلي ورکولي، په سبق خونه (کلاس روم) کي به د محبت خان چوکۍ (کورسي) ته کله کله کتل، کله به يو چا يوه گيلې (دسته) گلان هم ورباندي ايښي وو، ځينو همزولو به چي کله غوټی ته وکتل بيا به محبت ور په يادسو، او دغه د دوی دواړو دښو ځوانيو او د ميني او ارمانه ډک غمجن داستان ټوله کيسه به يې په زړه کي تيره سوه او خودغم او ښکي به يې کله کله ورسره وڅخولي.

کله به د محبت خان هغه د ځواب صحنه (پيښه) ورپه يادسوله، کله چي د دوی د ميني د اظهار لومړي وختونه وو هغه پيښه داسي وه: کله کله به هغه وخت غوټی د محبت خان د ناستي د ځای سره يوه گيلې (دسته) گلان ورته ايښي ول او په منځ کي به يې هغه ليک پروت وو چي دې به ورته ليکلی وو په ليک کي به کله نازونه او کله گيلي ليکل سوې وې، چي هو پرون مادرته کتل او ډیر انتظارمي وکړی خو هغه ته نه راغلې، پرما هغه ساعتونه لکه کلونه داسي تير سول، خوته بس هم دغسي بيغمه يې خوقدمه دې لا نسوای را خوارولای، او نور کارونه دې ضروري گڼل چي نه راغلې.

محبت خان چي به داسي گيلمن ليک ولوست سر به يې پرله وگړزېدی نه پوهېدی چي څنگه ځواب ورته وليکي، که له يوې خوا پرون ليدل او مجلس ځيني قضاوي وو د بلي خوا دا دي غوټی هم ځيني گيلمنه ده.

دی لا پدغه چورتو کي وو چي د استاد خبرو اوسبق ته يې هيڅ پام نه وو، استاد هم پوه سو چي محبت خان ندي متوجه، نو دستي يې پوښتنه ځيني وکړه، ولې زما د سوال ځواب نه راکوي تاته وایم محبته! چي محکه خو براعظمه (وچي) ده اوموږ په کوم براعظم کي اوسيو؟

محبت خولا د وخته په چورتو کي غرق (لاهو) وو او په لوړو خيالو کي يې دغوټۍ گيلوته د ناز ځوابونه ورکول او په خيالي دنيا کي ورک وو، د استاد پوښتنې په ځواب کي يې بي اختياره داسي وويل: هو ته مه خفه کيږه هغه زه پروڼ بل ملگري يو ځای ته بوتلم،... هو ته خفه نسي نور مي هيڅ کار نه درلودي، اوزما يواځيني کارخواته در معلوم دی چه هغه ستاسره ليدل دي، پدې ځواب سره نه يواځي استاد (ښوونکی) بلکه ټول شاگردان حيران سول چي دا محبت خان څه وايي؟

استاد په ډير ځنښم سره خبره ور غبرگه کړه، هلکه محبته دا ته څه وايي، زه د بري اعظمو پوښتنه درځيني کوم اوت ته وايي زه پروڼ بل ملگري بل ځای ته بيولي وم، دلته محبت خان په ځان پوه سو چي دا څه را وسواو ماڅه وويل خولا پوره پخپل حال کي نه وو راغلی په معذرت يې وويل: صاحب زه پوه نه سوم، زما دا خيال وو چي زه بل ځای يم اوت ته له ما څخه گيلمن يې بخښنه غواړم، دنيا اوه بري اعظمه ده او اوه سره د غمو ډک دي دوه کسان نسي سره پيدا کولای.

استاد وويل: هو اوس لا هم سم نه يې پوه سوی ماکله پوښتنه

در څخه وکړه چي په بري اعظمو کي غمونه سته او که نه، ماخو داسې وپوښتل چي محکه خو بري اعظمه ده او موږ په کوم بري اعظم کي اوسو؟ خيرزه پوه سوم چي ستا بدن دلي دی اوروح دي گوره چي دچاسره گززي، د محبت خان دا ځواب او صحنه اوس هم د ډيرو ياد وه.

د ده پر دغه ځوابو به کله کله همزولو خندل او کله کله به بيا ډير ورته حيران وو چي محبت خان پدغه ورځ څومره د مينې په دنيا کي ورک سوی وو.

ولې چي تر دغه وخته د دوی (د محبت او غوټۍ) مينه نه وه داسي رسواسوي اونه ډير همزولي پر خبر وو چي غوټۍ خپل پلار په کوچنيوالي کي لا محبت خان ته ورکړېده.

کله چي څو کاله وړاندي دا پيښه وسوه، نو په همدغه ورځ د محبت خان نژدې ملگري يوسف خان هم خبر سو چي دا ده ته څه ورپيښ سوي دي، هغه ډير نصيحتونه ورته وکړل چي اوس دي لا ځان په واک کي دی داسي مه کوه يوسف خان د خپل ورور کيسه هم ورته وکړه، خو محبت خان ته دا نصيحتونه د ماشومانو خبري او د اوبو د سر ليکي معلومېدې دی د مينې په ليوني آس سپور وو د هيڅ خطرا حساس يې نه کاوه، نو همدغه وو چي د محبت خان د مينې داستان په ښکاره ولېدل سواو د دغه ليوني داستان دروازه خلاصه سوه.

کله به یې د کتابو پر ځای د کنجاړې پارسل را اخیستی وو کله به بیا په چورتو او فکرو کې تر خپل کورتهبر سوی وو، کله به بیا د غوتۍ سره پر مازې (هسي خبره) خفه سو، او د کلي د تاج گل لالا پر دوکان به خلکو په لیونتوب کې راوگرزوه، یوځل خولا د کلي څخه هم ورک سو چې بیا یې خلکو پل ورپسي واخیست او به دغه دوران کې د ده د ماما زوی لونگ مار وخواړی، او ځواني مرگ سواو د محبت خان پل پر هغه ځای پاته سو، څه زمانه بیدرکه وو بیا د کلي په هدیره کې د ملنگ په جامه کې ولیدل سو.

او اخیری پېښه دا وه چې خپل خسر زقوم خان د خپل ورور او خوربې د وژلو په تور وپولیسو ته ور په گوته کړ، څو ورځې کیږي چې د ده پلار انور خان یې د را ایله کیدو کوښښ کاوه او د جمیلې ورور نعمت ورته ویلي وو که محبت خان را ایله کیدی نو زه به هم دده مخ ته در سره ځم، نو ځکه جمیله نن خبره وه چې نن به را ایله کیږي ولې چې نعمت د انور خان اکا سره نن ولاړی او دا یې ایراده وه چې دا زیری به پر غوتۍ ډاکوې.

دغه شپې او ورځې پر غوتۍ ډیرې سختې تېرې سوې، د مکتب (سکول) پر لار به جمیلې ډیره تسلي ورکول او د امید پر لارو به یې بیول، چې خدای پاک به یې خیر کي، خدای (ج) ته هر څه اسانه دي، د کلي سپین ږيري به پدې خبره کې وگرزي اوستا پلار به پدې راضي کړي چې نور د خپل زوم (محبت) لور (غوتۍ) او خپلي کورنۍ سره دا ظلم مه کوه، دا خبرې که څه هم پر غوتۍ ښې لگیدې مگر د اهر څه ځکه ورته یو خوب ښکارېدی ولې چې دې ته د خپل پلار طبیعت ښه معلوم وو او نه یې خپل بخت داسې بختور باله چې دا هر څه به سمیږي، چې کور به وه نو زیات وخت به یې پخپله خاصه کوټه کې تیراوه کله به یې فکر د کوچنیوالي و خواته ولاړی د کلي د نړۍ ولې سره به یې چې بازي کولي او هغه وخت به یې یو پرېل او به پاشلي یا به هلته په ټالو کې زنگېدل.

بیابا یې د فکر نیلۍ دغه د غتوالي ملاقاتو ته راغلی دغه وخت که دوی په یو څه سره پوه سوي و خو بیا هغه د پخوا په شان بي قیده نه سول سره یو ځای کیدای، یواځې به کله دمکتب (سکول) پر لار یوبل ته انتظار وو کله به بیا د لیک له لاري د یو بل په حال خبریدل چې د زقوم خان د بزگر کوچني زوی به یې رویاري کوله او دیوه بل لیک به یې ورساوه.

نن ما پښین بیا دا په دغه فکر کې وه، هغه ځای ته به یې ډیر کتل پر کوم ځای چې محبت خان څو شپې مخکې یوه شپه ناست وو هغه شپه ځکه دې ته تر ډیرو شپو ښه وه ولې چې د محبت خان د ورکېدو سه بعد لومړی وصال د دوی د واپرو پدغه شپه سره وسو او بیا به یې هغه گړۍ او صحنه سترگو ته راتلل کله چې محبت د شپې په اخیر کې رخصت اخلي او ولاړسي دا لا د فکر و پدغه ټال کې ځنګېده چې د دې د خوني دروازه را خلاصه سوه، غوتۍ بي اختیاره داسې ورته ووايي: وی! ښه سو چې بیرته راغلې ماچي ویل ولاړې!

جمیلې په کټ کټ پر وځنډل او داسې ورته وویل: ولې د خوبه خونه یې زه خواوس راغلم،

غوټۍ پوه سوه چي هسي مي ناپامه دا وويل، نه پوهېده چي خبره څنگه واړوي، دا چورت هم ورسره وو چي جميله نن څنگه تر خپل وخت د مخه راغله خو دا چي نن تر نور کله خوشحاله ښکارېده او د مسخرو لړۍ يې نه شکېدل او د مخ څيره يې تر هري ورځي روښانه وه نو دې به هم خوشحالي ورسره وکړه خو دا چي دا به نن ولې او په څه شي خوشحاله وي پدې نه پوهېده.

دا چي د جميلې د مسخرو لړۍ نه شکېده او په دغه دوران کي به د دې د لاسو گوتي هم کلکي وپيچلي، نو غوټۍ يو څه شکمنه سوله چي يو څه يې اورېدلې دي، نوره يې د زړه خوشحالي ورته زياتېده که څه هم دې اوس د ځينو خبرو ځواب ورکاوه خو دا تلوسه يې وار په وار زياتېده چي په اصل حقيقت ژر خبره سي، جميلې هم قصدي نه غوښتله چي دستي دې اصلي خبري ته راسي، تر څو يو څه يې د ساعته وزوروي.

غوټۍ هم خپل پوره کوښښ کاوه تر څو د زړه غوټه يې ور خلاصه کړي، او د خبري مطلب ځان ته حاصل کړي، که څه هم له اندازه د ښې خبري او د ښه شي د زيري معنی ځيني معلومېده خو بيا هم پدې د غوټۍ تسلي نه کېده، بس يواځيني شي چي دې ته ورپاته وو هغه په خوابدي ولاړېدل وو، تر څو د جميلې دا مسخري پای ته ورسېږي او د زړه خبره په خوله وکړي.

پر غوټۍ هم اوس دا اثر د خوابدي ښکاره سوپه ناراض ډول له خپل ځايه ولاړه سوه چي اوس به تر دروازي وتل جميلې خپل ټول انداز بدل کړی په تلوار يې لاس په غاړه کي ور واچاوه، او په دا بل لاس يې د دې لاس په مينه کلک وپيچي چي دا يې نوره دې ته مجبوره کړه چي بيرته خپل ځای ته را وگرزي، غوټۍ هم ډير مقاومت ونکړه دا پوه سوه چي دا اخيري غشي کار وکړ او د ښي منځ يې وويشت، څو يو دوې خبرې لا د گيلې په ډول داسي ورته وکړې هو خورې ته خو نو څوک دې ته اړ باسې چي يا جنگ درسره وکړي يا مخ در څخه واړوي، په سمه خونو سمه خبره نکوي.

جميلې نوره خبره نکړه ورسره غبرگه مگر يواځي به يې د غوټۍ هري خبري ته يوه د ناز داسي مسکا کوله چي گويازه در ملاتمه يم او د کښيناستو سره به د زړه غوټه درته خلاصه کړم، کله چي پر خپل ځای دا کښينوله، بې له دې چي د زيري ورکولو معامله ورسره خلاصه کړي يا کوم زيري پر کښېږدي د محبت خان درايله کېدو مبارکي يې ورکړه، ورسره يې يو ليک هم دې ته ورکړی، پر کوم چي د محبت د لاس ليکلو او ليک ښان ښکاره وو، او دا ليک محبت خان و نعمت ته نن سپارلی وو او نعمت د خپلي خور جميلې په ذريعه دا دې تر غوټۍ پورې را ورساوه.

غوټۍ پدې خبره سره ډيره وغوړېده د يو ساعت لپاره هر څه غمونه ور څخه هير سول په هر څه کي به دې ته د محبت خان تصوير (انځور) ښکاريدی.

(دربيم څپرکي: د محبت خان درايله کيدو خبر)

د دې زيري او خبر لپاره دې دا دوولس شپي او ورځي په انتظار لکه دوولس کاله داسي تيرې کړي وې، هره لحظه ورباندې په شمار تيره سوه، دغه د چورتو او انتظار په دوران کي به يې فکر کله محبت خان ته ولاړې چې هو ده خو نور جرم او گناه لرل يواځي گنايي زما سره مينه کول وو، او کله به دا ټولي خبري ورباندې خوب سوي.

يوه شپه يې خوب ليدې چې دا د محبت خان په تلاش د بنديخاني (جیل) وتوري دروازې ته ولاړه وي هغه دروازه وان پوليس د څه خبرو وروسته دا د ننه ورپرېږدي د لسې يا شلې طمعه هم ځيني ونکړي شايد ښه سړی به پر ولاړ وو، کله به پدغه خوب کي د محبت خان سره ملاقات وسو او کله به بيا خوب نور څه په وليدل.

خونن دا دې هغه وخت راوړسید چې پرغوټۍ د محبت خان د را ايله کيدو زيری وسو او د ده پلاس ليکل سوی تازه ليک يې مخ ته پروت دی، جميلې هم دغه گړۍ د دې ښه ننداره په ډيره خاموشي وکړه، خو دغه خاموشي هغه وخت ماته سوه کله چې د دوی کوچنی روښان څه باندي يولس (۱۱) کلن جانو په ډيره بېرې په خونه داسي ور داخل سو لکه هواچي را اخيستی وي او په خونه کي يو دوه لوبښي هم چپه کړه، لکه چې شاعر وايي رانه ادب د محفل هير سو ساقی عفوه غواړم

له ډيري بيړې وار خطا په سر د جام و ختم (نصرالله، حافظ)

غوټۍ ته د جانو داسي راتگ هم نابنده (ناولده) ښکاره سو ولې چې دی بې له اجازې خوني ته هر کله نه ورتلی او بيا داسي په بېرې، خوځېده هم خپله روښاني سر ته رسول، او نن به شايد داسي زيری را اخيستی وو چې جامونه يې چپه کول او بې له دې چې ځنډ دې وکړي د جيبه يې دوه ليکونه راو کښل او غوټۍ ته يې په نزاکت و سپارل او د څه ويلو وروسته دی د خپل کار په لور رخصت کيدی چې غوټۍ يوه خبره دا ورته وکړه هلته به زموږ چا بې پخي وي هغه درسره راوړه.

د جانو راوړي ليکونه د محبت خان د همزولي او انډيوال يوسف خان له طرفه دي.

لومړی ليک يې داسي پيل کيږي، د دعا او سلام، وروسته ښه ژوند درته غواړم، نه پوهيږم چې نوري خبري له کومه ځايه او په کومو ادبي او درنو الفاظو را پيل کړم ما هم د محبت خان د انډيوال په نوم اوستاسي د دريدلي او غمجن داستان او ليونۍ ميني په خاطر تر خپله وسه درسره غمرازي وکړه او هم مي تر يوه ځايه ستاسي ددو و ترمنځ د روښاني شرافت تر لاسه کړی، دغه څو ورځې چې ستاکوم ليک ماته رسيدلی دی هغه مي په ډيره امانت داري سره تر محبت خان پوري رسولي دی او د ده ليک مي تر تا پوري را رسولي دی.

خبره را څخه اوږده نسي، اصلي مطلب مي دا وو چې زه تر يوه حده خبر وم چې نن به که خدای (ج) کول محبت خان کلي ته را ورسېږي خوسل په سله کي مي باور هم نه وو، نو مي ځکه وړاندې يا مخکې تاته خبر نسو درکولای، نو بڅښنه در څخه په دغه کار غواړم ما نه غوښتل چې بې وخته دا خبر درکړم او ستا د ليونۍ ميني د اور سړې

سکروټې هسي تازه کړم، دا دي اوس چي خبره يقيني سوله او محبت خان زموږ په بدرگه خپل کلي او کور ته را ورسیدی،

زه فکر کوم چي نن به زموږ دکلي مرغان او حيوانات هم د ده په راتگ خبر او خوشحاله وي... فقط وسلام يوسف خان د محبت خان انډيوال .

غوټۍ چي دا ليک وايي پر تن يې د ميني لمبي نوري تازه کيدلې سترگي له اوبنکو ډکي سوي د خپل غمجن داستان هره کيسه يې مخ ته تيره سوه . د محبت خان د ژر ليدو تلوسې يې په زړه کي تازه اور بلاوه، د ليک دا اخيري جملې (چي نن به زموږ دکلي مرغان او حيوانات د ده په راتگ خبر او خوشحاله وي) چي کله غوټۍ ويلي نو دغه وخت ما پښين قضا په دا څو شپو کي د دې سيمې د اتل گوډسپي رغ يا غپا لومړی ځل دې واوریده، دا پوه سوه چي د يوسف خان دا خبره ريښتيا سوه، چي نن به زموږ دکلي مرغان او حيوانات لا خبر او خوشحاله وي، دغه دي د دې سيمي قهرمان، اتل او وفادار گوډسپي هم لکه چي د محبت خان په راتگ سره خبر سويدي او غواړي چي د خپل مسافر انډيوال سلام ته ورسې.

او دلته د غپلو به يې شايد يو مطلب دا وي چي پرما دی هم د محبت د راتلو زيری کوي، نه پوهيده چي دی څنگه ژر خبر سو، دی خو ما بنام د هديرې څخه دلته راتلی شپه به يې تر ډيره خاموشه دلته تيروول خون سم مازديگر لا نه دي چي گوډسپي دلته غاږي له توانه يې ووتل ورپسي را ووتل د باغچي دروازه يې خلاصه کړه، ريښتيا هم دی هغي خواته روان وو تر ډيره يې پسي وکتل او بيرته خونې ته راغله، پدغه دوران کي جميلي د کوم کتاب مطامعه کول د دې سره يې څه عرض نه کاوه، جانو هم چای راوړې غوټۍ دا ورته وويل ته وگوره په کوڅه کي چي گوډسپي چيري ولاړی جانو ته يې دتگ لوری وروښووي،

«گوډسپي ځکه پر هر چاگران وو چي يواړي يې دا سيمه د يو ظالم پړانگ له شره خلاصه کړه په جگړه کي د خپسپي غوږ او ځيگر پرې سو کمر سپي خپل ژوند له لاسه ورکړی د تورخولي سپي يا دغه گوډسپي د خونورو زخمو سره د شا پښه سخته زخمي سوه، او بل وار چي کله يوه شپه د محبت خان سره تر دغه باغچي پورې راغلی وو او په کوڅه کي خپله چوکيداري کوله خو د سيمې يو بدمعاش منگل ځوان چي غلاکړي غواړ دغه کوڅه راوستل ده هم بې له دې چي کوم بل تور پر ثابت کړي يواځي د دغه غوادغلاکيدو په تور منگل ځوان په سزا ورساوه او داسيمه يې د هغه د شره خلاصه کړه، نوځکه ده د اتل يا قهرمان لقب گټلی وو.»

جميلي د چای خوړلو وروسته د خپل کور پخوارخصت واخيست، د کور په حويلی کي لا د غوټۍ د مور سره يو څه تکيه سوه د هغې سره يو څه پتي خبري هم وکړې خواخوږ هغي ورته وويل لورې تاته دي خدای (ج) خير درکړي چي يواړ ورته راسې لږ يې فکر وربدل کړي کني اوس به چور ليونۍ وای، زموږ په خبرو خو يې هيڅ تسلي اوسبر نه

کېږي، پدغه حال کې د کور یوې مزدورې هغه غوټه را ورسول د کومي چې د غوټې مور هغې ته ایشاره کړې وه او جمیلې ته داسې وویل: ها زویه! پداغوټه کې یو څه وچ توت دي دا به درسره یوسې ته خو پر ما ډیره گرانه یې یو څه سپین کورت مې هم درته ایښي دي هغه به بیا بله ورځ درکړم.

دا چې ته د غوټې سره غم شریکه یې اوهر کله یې فکر درسره وي دا خو مې نو نه هیرېږي، جمیله پوه سوه چې پدې خبره کې نور دې ته د نه منلو یا انکار هڅه یې فایده ده، او د وچوتو غوټه په لاس کې ځینې راوښو او په یوه نرمه خندا سره یې د دې د دغه ستاینو او ښو خبرو ځواب پدې الفاظو ورکړ: یا ترورې غوټې خو پر ما ډیر حق لري دا خومې همزولي او د سبق ملگرې ده بیا خو نو موږ هم سره خپلوان یو، ولې به یې خیال نه ساتم ستا یې کور ودان چې زما راتگ دومره ښه درته معلومېږي زما دې ډیر صفت وکړی، بس اوس ترورې زما یې د خدای په امان.

«جمیله چې د حویلي دروازې ته رسیده د غوټې مور ورپسې رغ کړه زویه ته یو وار ودرېږه، یوه خبره مې لادرته کول، جمیله هم راوگرزیده، د غوټې مور ته یې په ادب وکتل تر څو هغه خبره ورځیني واورې دکومي لپاره چې داراوگرزول؟»

هغې وویل: هو لورې مور ته دې مې سلام وایه او دابه ورته ووايې چې هغه ستا د یوې چرگي او دوه درځنه هگیو پیسې مې داسې په سپنې تړلي سلامتي درله ایښي دي، ورته وایه ته نه وې راغلې مانه در استولي، ماوېل ښه دي چې دا یو ار پخپله راسي، یواري به خوله سره پرې کړو، زه هم داسې دیغ وم، ورته وایه غاړې دي بندې چې هر وخت دي لاس خلاص سو چې نه به راځي بس دغه به ورته ووايې په مخه دې ښه.

جمیلې هم د کور پخوا قدمونه پداسې حال کې اخیستل چې په لاس کې د وچو توتو غوټه وه او په فکر او زړه کې د غوټې او محبت خان د لیونۍ مینې د داستان زړه دردونکي کیسې، نه پوهیده چې پای به یې څنگه وي، کورته په رانژدې کیدو وه چې خپل ورور نعمت ولیدله او هغه هم گامونه ورته را چټک کړه تر څو د خور څخه د حال او احوال پوښتنه وکړي، او دا چې څنگه زېږی دی پر وکړي، خو د ده پر رارسیدو جمیلې د خبرې وار پر د مخه کړی، آښه! لکه چې د محبت دوی کره بیاتللی وې؟

نعمت لا ځواب نه و ورکړ چې جمیلې په تلوار بله پوښتنه ځینې وکړه. پر لارې دې گوډ سپی ونه لیدی؟

دې پوښتنې که څه هم نعمت حیران کړ خو دې ته یې داسې وویل: هو یو ار بیا هلته ورغلم د محبت خان دوی کره، ماوېل ښه دي که د یو کار ضرورت و کومک به ورکوي بیا ځینې هلکوان او یوسف خان هم هلته وو ماوېل موږ هم دا څو ورځې په محبت خان پسې پردیس وو لږ ساعت به یې وویښو، دا خبرې پر جمیلې لږ وغمېدې ولې چې دې د گوډ سپي پوښتنه ځواب کېدل غوښتل، خو نعمت هم ژر د دې په طبیعت پوه سو، او ویې ویل: هو گوډ سپی ما ولیدی چې څه وخت مخکې هلته د دوی د کور و مخ ته راغلی،

موږ د ننه د کوتي مخ ته په حويلي کي ناست وو چي د ده د غپارغ سو، دغه وخت د محبت خان د مخ بڼه داسي بدله سوه چي موږ ټول ورته حيران سو، صرف يې يو هلک ته د ننه کور ته د تلو اشاره وکړه، او د گوډ سپي پر خوا روان سو موږ هم څوملگري ورسره را ولاړ سو يوسف يې پر څنگ را روان ؤ، خو دغه وخت محبت خان د هيچا سره خبري نکولې، پر مخ يې بې اختياره اوښکي را څڅيدلې «ريښتيا هم ده او گوډ سپي خو دا څو ورځې نه ؤ سره ليدلي، نعمت چي تر دغه ځايه خور جميلي ته دا کيسه کوله نو دوی هم د خپل کور حويلي ته راغلي وو، ريښتيا هم دی خو د محبت خان د سفر ملگري ؤ او د وصال په شپه به يې گوډ سپي چوکيداري کوله او بيا به هم د ده

په ملگري تر خپله ځايه رسيدی، ده د محبت خان په ملگري کي هر خطر ته غاړه ايښې وه، او د دغه غمجن داستان يوه برخه ده هم جوړول، نو اوس به ولې محبت خان د داسي ټينگ او وفاداره ملگري ياسپاهي د راتلو د پاره د باندې نه راوتی.

کله چي محبت خان د کوره ور وزي د کور مخ ته په خلاصه ميدانه کي يوې څنډي ته دی هم داسي په انتظار ولاړ ؤ لکه چي د ده حبس د محبت خان د راوتلو خبر ورکړی وي، شايد پريوتل به دا وخت بې ادبي ورته ښکاره کيده نو يې دغه څو لحظي په ولاړه انتظار کړی ؤ، بل لور ته د کلي څو هلکوانو او خلکو همدغه ننداره کوله، دغه وخت د محبت خان د نژدې ملگري يوسف خان هم سترگې په اوښکو لندې وې، يو طرف ته که د خپل ملگري پر راتلونکي او اوسني ژوند باندې ارمان ورته دريدی، بل طرف ته دا فکر کاوه چي ته وگوره دغه گوډ سپی خو خدای پاک حيوان پيدا کړی دي څومره ژور حبس او وفاداري لري، څومره ښه ملگري پالي، د خپل ملگري يا خاوند څومره ښه تابعداري کوي، ته موږ انسانانو ته وگوره چي ډیری مو څه څه کارونه کوي، د چاقو خوړل او د بل جايدادونه لاندې (قبضه) کول او په نه څه د بل ازارول او حتی د بي گنا انسانانو وژل خو بيخي هيڅ نه ورته معلومېږي، او حتی د حيواناتو بندي کول يا جنگول خو هيڅ گنا نه بولي، کاش چي ټولو انسانانو خو د خپل مالک او خالق هم پوره تابعداري کولای! نو نن به ولې دغه عذابونه او پريشانۍ د غسي ډيري وای! ريښتيا هم اصل خبره د عمل او تابعداري ده چي سپی لا هم يو وخت د اصحاب کھف ملگري کړي او د جنت لائق وگرزي او کيسه يې په کلام الهي کي ذکر سي (اشاره د اصحاب کھف) کيسې ته ده، يوسف خان لا دغه چورتونه وهل، خو هلته گوډ سپي ځان د محبت خان مخ ته داسې رساوه چي لکی او غوږونه يې په ناز ورته ښورول او د خپلي خوشحالي اظهار يې په کاوه او د خپل انډيوال يا خاوند احترام يې کاوه، خو لږ ساعت وروسته په دغه ميدانه کي داسي راوگرزیدي چي د خپل جرئت او ميراني مظاهره يې وکړه، شايد مطلب به يې دا ؤ که چيرې تاسي د کلي د دغه ظالمانو ځواب نلری او يا يې مخه نسی نيولای بيا نو زه هم د يوه پړانگ او بدمعاش قاتل جوړيدلای سم او د هغه مخه نيولای سم،

د کلي يونه سپين ږيري تيمور اکا هم دلته دغه ننداره وليده د ناخوښۍ هيڅ اظهار يې ونکړ، ولي چي هغه پوهيدی چي د ښکار، د کور د ساتنې او د پسو د رمي لپاره د سپي ساتل پروا نلري، خو د هر حيوان ساتل د جنگولو لپاره

کتاب نه خوبنوي، گوډ سپي خود دې سيمي او کلي لپاره هر وخت د يو ظالم سره زور ازمایي کړیده او د هغه مخه یې نیولې ده، دا خو یواځې موږ انسانان یو چي هر چيري د ظلم یا ظالم ملگري کوو، او بیا ځانته د خیر طمعه لرو، دا ننداره څه وخت وروسته پای ته ورسیده، په سیمه کي لمر هر چيري خپلي زرینی وړانگي راټولولي او د رخصت په حال کي و، د ختیځ لخوا د تورې تیارې او د یوې بلي شپې تناوونه هر لورته په غزیدو و، د کال یوه بله ورځ پای ته رسیدله او شپه په راتلو وه، مرغان هم خپلو ځالو او ځایو ته د رسیدو په حال کي وو، کرار کرار د اسمان پر مخ ستورو خپل امیلونه یا کتارونه جوړول، میاشت تازه د خوشیو وه دومره رڼایي نه کول څه وخت بعد به دې هم د لویدیځ په لور ځان پټاوه، او نن شپه به بیا د اسمان پر مخ غټ ستوري ښه ځلېږي بس قدرت هر چاته خپله برخه ورکړېده ښه تقسیم یې کړېدی، د ځینو شیانو لپاره یې وخت او وار هم ټاکلی دی اوس د ورځي وار په تیریدو دی او د شپې وخت او وار رارسیدی، چي پر سیمه خپلې تورې کړېدی ودروي او د مخکي پر یوه غټه برخه باندي د خدای (ج) پر مخلوق پرده واچوي او په ډیره نرمي سره یې د خوب او ارام وغږېته و سپاري «

یوسف خان هم ډیر کونښ وکړی چي محبت خان پدې قانع کړي چي نن کرار خپل کور ارام وکړه، مگر محبت خان د خپلي خبري څخه نه اوږي او وایي چي نن شپه به لږ ناوخته زه یو نیم گړۍ دیدن کوم، خو یوسف خان ورته وویل داسي مه کوه هسي نه چي یو خطر پېښ نسي، مگر محبت وویل زه اوس خطر نه پیژنم او نه مي خطر پخوا پیژندی، یوسف خان سر وښور او په چي ته اوس دا لیونی پوه کوه، که څه هم دی پوهیدی چي دغه د غوټۍ د خاصي کوتي او باغچي لار څه په امن ده، ولې چي د هر چا تگ اوراتگ پر دغه لار نه وي او دا یې په یاد وو چي هغه څه کم یوه میاشت مخکي چي محبت خان د گوډ سپي په بدرگه دغه ځای ته راغلی و په کومه شپه چي گوډ سپي د منگل ځوان سره خپل حساب خلاص کړی، او راغلا کړي غوا بیرته خپل خاوند بوتله، نو د هغه شپي را پدیخوا ځیني خلکو دا گمان کاوه چي گوډ سپی به دلته چوکیداري لري او زړور پردې لار نسو راتلای، اخیر ده هم د نه زړه هو ورسره وکړه چي نه پاتېږي زه به دې هم د لارې ملگری سم، د ماښام ډوډۍ وخورل سوه د ماخستن لمونځونه هم وسول، خلک د څه ناڅه بندار کولو وروسته خپلو ځایو ته ولاړل، په کلي او سیمه کي ښه ارامي او سکوت خورس، مگر دلته د محبت خان او یوسف پر زړه یوه نامعلومه نا کراري روانه ده چي ارام ته یې نه پریږدي او هلته غوټۍ هم د انتظار شیبې شمارلې دا خو ما پښین قضا لا خبره سوه چي محبت په یوه لیک کي دغسي ورته لیکلي و نو ځکه ساعت په ساعت د دې نا کراري زیاتیدله نه پوهیده چي نن شپه به تقدیر د دوی په هکله څه لیکلي وي، غوټۍ د خپلي خونې هغه دروازه چي د کور و خواته ده ماخستن لا وتړل او د باغچي خواته دروازه یې خلاصه کړه، کله کله د باغچي دروازې ته هم ورسې، شی خو ښه نه معلومېږي خودا غوږ ونسي تر څو که محبت را روان وي نو د پښو سکاسه به یې واوري، خو دا انتظار او هره لمحې پر دې باندي په زحمت تیریدله.

هلته محبت د یوسف په بدرگه د پلان سره سم له کوره راووتې، چي سم د لاسه یې گوډ سپي هم ملگري وکړه ولې چي هغه خو هم د مازدیگر سه لادلې و او د کور مخ ته په میدانه کي خپل سنگر تود ساتلی و اوس چي په تیاره شپه

کي محبت او يوسف وليدل نو دی پوه سو چي اوس لکه چي د محبت خان د کار وخت دی، او بې له دې چي څوک دې ورته ووايي ده هم خپلي دندي (کار) ته تغیر ورکړ، او د دوی دواړو د مخه بې زړه ور ګامونه ایښوول او دا احساس یې نه کاوه چي څوک دې مخامخ پرده راسي ولې چي دا هر څه ده په اثبات رسولي وو.

(څلورم څپرکی: په کلی کي بیا اوربل سو)

مګر يوسف لا چاقو په جوب کي او لرګی په لاس کي درلودی، هره خوا د انساني ژوند سکوت او خاموشي وه، خو په ونو (درختو) کي ځینو ناستو مرغانو لا ځاي ځاي د ارمان ترانې ویلي او ځای ځای د یو سپي د غپاړغ هم پورته کیدي خو ګوډ سپی د بې ځایه شور او نارو عادت نه درلودی، د دوی سفر د څه وخت وروسته اوس انتها ته رسیږي محبت خان پر څو ګامه د باغچي و دروازې ته په رسیدو و او د غوټۍ د خونې لخوا یو څه نیم خامه رڼا د باغچي پر دروازه برابره د دې غمازي کوي، چي داهم د محبت انتظار باسي او کوم خطر نسته، يوسف یو څه شاته د دیوال تر څنګ ودریدی، هلته د باغچي دروازه خلاصه سوه داسي معلومیده لکه غوټۍ چي ور خلاصه کړي وي د ننه په باغچه کي دوی دواړو د څیراغ په نیم خامه رڼا کي سره وليدل خولابۀ یې څه نه و سره ویلي چي قدرت بیا د تقدیر ورځه واپول، دوی ټول حیران سو، چي اوس به څه کوو، د محبت به خوښه وه یانه خويوسف و باغچي ته ور د ننه سو او د بیرته تګ اسرار یې کاوه محبت هم مجبوره سو او غوټۍ ته یې داسي وویل چي زه اوس ولاړم، که څه هم د غوټۍ به د ده پر تګ زړه نه کیدی خو بله لاره نه وه پاته،

«د اور لمبي وار په وار پورته کیدي او د دود لوڅري د اور په رڼا کي معلومیدي چي هواته ولونه ولونه پورته کیږي شاوخوا په کلي کي د خلکو ښځو ورسره په زوره کیدی خو محبت، يوسف او دریم ملګری (ګوډ سپی) یې تر ځایه په خیر او خیرت بیرته را ورسیدل، د اور د پورته کیدو سره یو څه ټکان هم وسول خو د کلي خلک یې ډیر وار خطا کړي وو، د تیمور اکا د کور تر منځ یو څه نفر سره یو ځای سول تیمور اکا خولا د مخه د خطر نښي لیدلي وې او دا احساس یې کاوه چي په کلي کي به یو ځل بیا د اور لمبي پورته کیږي او اوس خويې دا دي دغه لمبي په سترګو ولیدلې، ده څو شپي وړاندې لا پخپله کوټه کي د ملا صاحب په مخ کي غلام جان ته وویل چي ستا د خبرو څخه د بدۍ بوی ولاړېږي د پردیو خلکو په خوله مه کوه بیا به دا کلی د جنگ په لمبوکی وسوځي، مګر غلام جان دا لوبه د ځان لپاره خیر ګڼل او دا یې ویل چي ما یو څه وسله او تیل برابر کړي دي تاسي به یې ووينی چي کړي خولې څنګه په سوک سمیږي، دا خبري نوري په جرګو نه خلاصیږي او نه دا ظالمان په خبرو پوهیږي دا یواځي او یواځي په زور پوهیږي، دا ظالمان او د بل د وینو ترې په سمه لار ته نه راځي، «شاوخوا پنځه ویش شپي مخکي چي غلام جان دغه خبري د تیمور اکا په کوټه کي وکړې ډیرو خلکو باک نه په وکړی یواځي د تیمور اکا اندیښنه وه چي علاج به یې څنګه کیږي.

د بل سوي اور لمبي لا ښې په غرغڼو وې تر ډيره ځايه رڼا تله او د تور دود لوڅي هوا ته پورته كيدې، ځيني ناپوه ځوانانو ته به يې خوند وركاوه، مگر بعضي مشرانو د دې كار پايله يا نتيجه بده بلل، د تيمور اكا د كور تر مخ يوي خواته ځوانانو په گرز خدا كوله خوبلي خواته بيا څو د پاڅه عمر كسان څه خاموشه غونډې معلوميدل او دا انتظار يې ؤ چي كه تيمور اكا را ووزي او مجلس ورڅخه واورې، لږ گړۍ وروسته ده هم غاړې تازه كړي چي ورسره ځوانانو خدا بس كړه، څه ساعت خاموشي وه تيمور اكا هم په رارسيدو سره سلام ووايه د سلام ځواب يې حاضر وركو وركي، د كلي دوكاندار چي د ده د خبرو ډير وږي ياتږي ؤ خپل پتويې پرنسبته يو څه لوړ ځاي ورته هوار كړي تر څو دى ورباندې كښيني، خو ده ژر ده كښينا ستو فكر نه كاوه، شاوخوا ولاړ خلك يې د دغه بل سوي اور او څو راوړل سوو خير اغانو په رڼاكي تر نظر ويستل، وروسته د كلي ملا صاحب ته په غوږ كې يوڅه وويل، هغه هم ورته سر وښور او ده ته يې په ځواب كې وويل حاجي صاحب واقعاً چي ته په كار پوهيږي او پوره د تجربې پوهه رب تعالى دركړيده، تاجي كوم خطر محسوساوه د هغه اور لمبي دغه دي موږ په سترگو وينو، پايند اكا هم نژدې ولاړ ؤ د چا چي خوشيې مخكې منگل ځوان غوا غلا كړه او د هغه څخه د خلاصيدو وروسته پوليسو د سخوندر سره د تحقيق لپاره بوتله خو بيا وروسته تيمور اكا ورته راخلاصه كړه دا انتظار يې كاوه چي تيمور اكا به اوس څه مجلس وكړي، اخير د ده هم د توانه ووتل او پرېغ يې كړه تيمور لالا ته ولې څه نه وايې موږ خوتول وتاته گورو، چي يوڅه به ووايې ستا لا دغه د خانۍ او ملكۍ په خبرو سر خلاصيري، تيمور اكا د لاس لكړه دوه وار د مخكې سره ووهل او خپلي خبرې داسي شروع كړې، زه خوهم د خپله كوره را ووتم لكه تاسي چي د خپلو كورو څخه راغلي ياست، بيا نو زه خو نه خان يم نه ملك يم هسي چي تاسي د دغه ځينو مشرانو څخه نا اميده سواست په ما پوري مو لاسونه ټينگ كړي دي، ستاسي چي گټه وي هلته مو په خوله كوي او كه چيري مو يو څه ښكاره تاوان ؤ بيا نو زه مشر نه يم، ولاړو خلكو او پايند اكا دا خبره محسوسه كړه چي ريښتيا هم، دى هلته زموږ په كار وي كله چي زموږ وزه وركه وي او كار مو په بند وي.

تيمور اكا وويل: دا مجلس خوشيې مخكې هم ما درته وكړې خو چامي خبره پر غوږنه ونيول، يوه ويل زمايې په څه او دا بل ويل د ده يې په څه، اوس هم هغه خبره ده چي زمايې په څه دا اور به خوشيې بعد د كلي په هغه بل سر كي وي بيا به د كلي په منځ كې بليږي او موږ به وايو چي زمايې په څه، نور دغسي مجلسونه نه زه كوم او نه مي په وسه پوره دي.

ولاړ خلكو ټولو يو بل ته سره وكتل، چي دا خو حقيقت وايي موږ همدغسي يو، تيمور اكا د يوڅه نورو خبرو په پاى كې وويل: زه بي ځايه ډيري لنډي او اوږدې خبرې نه درته كوم د كلي د ملا صاحب دې اجازه وي، وايم ډير به نه سره خطاب سو، د دې اور اصلي سري پيلته زموږ درا څرمه همسايه د پتاؤ د كلي د ملك خشنګ په لاس كي ده او بل علت يې دغه د ملك زقوم پردي ميلمانه دي چي دى يې ساتي، كه مو په اتفاق د دغه دوو خبرو علاج وكړي نو په امن به سو، كنه بيا نو د نورو نا ولده (نابلده) پېښو انتظار وكړي اوزموږ ځواب به داوي چي يو وايي زمايې په څه

او بل به وایي زما یې په څه، نتیجه به یې دا وي چې دغه د ملک زقوم پردي میلماڼه به په کورو راننوزي او موږ به یې ځواب نلرو او په دغه اور کي به یو په بل پسې سوځو، د تیمور اکا دې خبرو ته ځيني خلک حیران سول چې دا دی څه وایي، اور زموږ په کلي کي بل دی او دی وایي د پیلتي سرد پتاو د کلي د ملک خشنگ په لاس کي دی، دا بیخي ناولده (نابلده) خبري نه دي؟

ځينو ځوانانو بیا یو بل ته کرار سره وویل د حاجي صاحب هم لکه چې دماغ کار نکوي ناحقه پر راگرزیدلي یو، د کلي دوکاندار تاج گل لالا تر هر چا ډیر و دغو خبرو ته حیران ؤ، د غواځوند پایند اکا هم ډیر وارخطا ؤ، نوري ځيني ورکي سوې بې اختیاره یې داسي وویل: تیمور لالا ته وا هغه زما غوا خو به بیا حکومت نه راځيني بیایي؟

(مشران خلک و خپل همزولي ته د کاکا پر ځای د(لالا) توری کاروي)

د پاینده اکا پر دې ساده خبره چا وچاومسل (نرمة خندا)

تیمور اکا لا و دې خبرې ته ځواب نه ؤ ورکړی چې تاج گل لالا هم خپله خبر را درسته کړه: تیمور اکا زما هم یوه خبره پر زړه راغله خوشي د مخه زما پلار یو څه سپیلني راوړي ؤ یوڅه مي پر کلیوالو خرڅ کړه یو څه لاسته ته وا چې دغه مو ورته دودولای، ته وا دغه غله به نه وای ورسره ورک سوي، دوی وایي د سپیلنيو دودول پیرانان لا ورکوي غله به تردوی هم نه یي زورور یاسپین سترگي زه وایم دوی به هم ورسره ورک سي، د تاج گل لالا پر دې ساده خبرو په ولاړو خلکو کي داسي خندا گډه سوه چې چا د ډیري خنداڅخه پر تشو(اړخو) لاسونه نیولي وو چا پتوان خولې ته نیولي وو د هر چا څخه هغه تیر مجلس داسي هیر کړ لکه چې هیڅ پینښه چې نه یي سوي، تیمور اکا هم یو څه پر وخنډل.

«تاج گل لالا نه یوازي چې ساده سپی ؤ بلکه ښه خوی یې لا دا هم ؤ چې چا به هر څه پر وخنډل بد یې نه په وړل، یعنی خوابي نه بدول»

تیمور اکا په هنر ځواب ورکړ: هو تابه خبره وکړه خو اوس خبره تر سپیلنيو تیره ده، او پایندا اکا ته به دا ووايم چې نه نوره ستا غوا حکومت نه بیایي د هغې څخه یې تحقیق پوره کړی ؤ نور تحقیق نه ځيني کوي، دا له دغه دعوي (کېسه) څخه په عزت خلاصه (بري) سوه.

پایندا اکا کور ودانی ورته ووايه خبره یې نوره داسي اوږده کړه تیمور لالا ښه سو چې خبر دې کړم زما بیخي فکر کي بند ؤ هغه بله ورځ لا دا غریبه څه بد بویه وه، وایم د بیرې مې غوايي ته نه وروستل ماویل داسي نه چې د حکومت خلک را خبر سي او تاوان را ورسوي، د دې خبري سره یوار بیا خلکو وخنډل، تیمور اکا بیا هم د نرمي خندا سره ورته وویل دغه دي اوس خو مي خبر کړي، او د مسخري په ډول یې ورته وویل چې بیانو یو چای بر شیدي هیرې نکړې!

پایند اکا ورته وویل: لالا وایم پنځه چای بره شیدي دې ستابلا واخلې تا خو زه ډیر گتلی یم، زه خو پر دې بیریدم چي هم دې غواپه دعوه ولاړه، او که صبا دغه د حکومت خلک راغله چي موږ یې خوشایه (گوبر) هم غواړو بیا به مي څه کول، هغه ته خو د دوی هیڅ پام نسو کني زما خو د وسه نه ورسره کیدل، نو ولې به تا په شیدو نه نازوم، وایم یوه گونۍ خوشایه (گوبر) به یې لا هم درواستوم، تیمور اکا میده میده ورباندې خندل اخیر یې ورته وویل: پایند لالا هسي مې مسخري درسره کولي هیڅ شی یې نه غواړم شکر دی زموږ غواهم بڼې شیدي کوي.

د مجلس پر دې اخيري خبرو د خلکو څه فکر بدل سو، په اخیر کي د تیمور اکا زوی (مراد) وپلار ته داسي وکتل لکه چي د یوې خبري اجازه ځيني غواړي ده هم اشاره ورته وکړه چي سمه ده، مراد وویل: بڼه دي ډیر کلیوال سره یوځای یو که څوک نه یې خبر هغه دې اوس خبر سي چي صبا ما بنام ته انور خان اکا د ټول کلي د ډوډۍ ست کړیدی، چي څوک بیا پاته نسي، خویوه کلیوال دا هم څه په ټینگه وویل چي پایند اکا اوتاج گل لالا خوبه بیخي نه پاتیري، په اخیر کي تیمور اکا وویل ملا صاحب دې بخښنه کوي چي مجلس خو یواځي موږ وکړی ده هیڅ نه کي وویل، ملا صاحب په عالمانه انداز وویل: نه نه تیمور اکا ما پر مجلس ډیر خوند واخیست داسي څه نه و پاته چي زه څه پر ووايم، زه به اوس یوه د خبر دعا وکړم او مجلس به په دعا سره ختم سي دا یې ما برخه کي اخیستي.

ملا صاحب خپله دعا داسي پیل کړه د حمد او صلوة (ثنا او درود) وروسته خدایه پاکه ته د موږ څخه راضي سي ته مهربانه یې موږ وبخښي ته د موږ سره سره ټول انسانان او پیریانان جنت والا او هدایت والا جوړ کړي، په ټوله دنیا کي د هدایت او امن هواگاني وچلوې، څوک چي زموږ د بنسټان دي او موږ ته بد نیت لري ته هدایت ورته وکړي که به یې هدایت په نصیب کي نه یې ته د نس خوږ ورو واچوي چي موږ یې د خوا او خاطره ووزو د دوی د ملگرو سره... امین ثم امین، د دعا وروسته هر چا د خپل کور خوا و نیول او مجلس پای ته ورسیدی، هلته د بل سوي اور لمبې اوس څه کمزوري معلومیدې، د ورځرمه کورو څه کلیوال او د زقوم خان دوو، درو بزگرو یې اول د وژلو کوښښ وکړی خو هغه او رد دوی تر وس وتلی و، د زقوم خان وسله وال میلمانه هم پدا شپو کي څه سره ورک وو، څوکسه خو یې پدې ځيني و تنبیدل چي دوی د لنډک سره لارو انور خان ته نیولي وه، مگر هغه دوی چرس ډیر ځکولي و د انور خان پر ځای یې د لنډک پلار یعنی د زقوم خان ورور او د هغه خوری چي په میلمستیا راغلی و ووژل، نو دوی بیریدل چي داسي نه چي یا مو حکومت بوزي او یالندک ځوان یوه حمله را باندې وکړي نو ځکه یې دا مېنه پرېښوول.

یو څه نفر یې نور ووژل سول، جانک مسکین، ژړ غاښی او پتو، خو هغه درا غلا کړي سړي پر سر مړه سول منگل ځوان د پایند اکا دغوا د غلا کیدو په شپه گوډ سپي په سزا ورساوه، او هغه دوه نور انډیوالان د ډب کلي د صاحب زاده صاحب زوی رنگین او د غوا د خاوند پایند اکا وراره منو جان چي تازه په چرسو اخته سوی و او په دغه شپه د غلو رابر (لارښوونکی) و بیا حکومتي خلکو د غوا سره بوتلل.

پدا نژدې شپو کي د زقوم خان د نفرو هيڅ کار نه سميدی هرې غلا ته چي به تللي و مرگ ژوبله به د دوی په برخه وه گوره چي پخپل منځ کي يې نيت سره بد و او که د چا ازار وهلي وو کبنتي يې پر مخ سمه نه تلل پاته نور کسان يې يوڅه ليري په غلا پسې تلل ولې چي دلته نژدې هسي هم بد نامه سوي وو نو ځکه د زقوم پر کوټه دومره کسان نه وو چي دا اور يې ژر وژلی وای، په لومړي سر کي هغه ورڅرمه کليوال هم نه ورتلل ويل داسي نه چي يا اور پر موږ تاوان سي يا دغه کسان چي ټکان يې وکړل يا يې دغه ځای ته اور واچوی موږ وولي، ولې چي د زقوم خان بد نيتي خو بيخي ډير دي چي موږ د زقوم په نفرو خطا نکړي، وروسته چي د اور لمبي پورته سوې او شاوخوا يې رڼا وکړه دا معلومه سوه چي هغه کسان اوس تللي دي نو ځيني نژدې کليوال را ورسيدل، دوی هم هسي د زقوم د بيري ورته راغلل چي داسي نه صبا په دوی پوري لاس و نيسي چي دا اور تاسي ولگاوه کنه نو ولې مو نه مړ کاوه، د دغه بيري دغه څو کسان ورته راغلل کنه نو دوی خو بنه نيت نه ورته درلودی، ولې چي زقوم داسي کار نه و کړی چي چا دې په بنه نامه ياد کړی وای، ډيرو خلکو به د ده د بيري مخامخ بنه تعظيم ورته کاوه خو تر شا (پسې شا) به يې بد ورپسې ويل، څه يې کړي وای نور څه يې په وسه نه کيدل، مگر د ملک شاهان اکا چي اوس مريض دی او تيمور اکا بيا هر وخت دعا گوښه ډير وو. شپه تيره سوه سهار ترلمانځه وروست،

د کلي امام خورا زورور او د اخلاصه ډک نصيحت وکړ د تاج گل لالا او پايند اکا په څير د سپين زړو (سپين زړگيو) خلکو خو بيخي اوبښکي نه دريدلي پر پايند اکا به يې داسې اثر وکړی چي په ژړا کي به يې سگلي (سلگي) ورسره شروع سوې، ځکه چي ملا صاحب ډير عالم او پرهيزگاره د طمعي خلاص سړی و داسي نه و چي کليوال به بغل گراوه ده چي ويل يو څه راکوي د چرسو يا ترياکو کبنت او کرونده خويې بيخي نه خوښول ده به ويل زموږ په مذهب کي هر ضرمن او نشه ورکوونکی شی او د هغه استعمال (کارول) منع دي، داسي نه و چي ټول عمر به يې يواځي د زکوٰه او خيرات خبرې کولې، چي خلکو دې دا گمان کړی وای چي بيا لکه چي مفلېسه (بي خرچي) سويدي، او نه يې يواځي د زکوٰه او خيرات خبرې زده وي بلکه د ټولني پر هراړخ با علمه او با عمله انسان و، نو ځکه يې خبري پر خلکو بڼې لگيدې، د نن په خپل نصيحت کي يې پر اخلاص اتفاق او بنو اخلاقو ډير تاکيد وکړی، ده اشارتاً دا وويل چي زقوم خان بايد لاري ته راسي او دغه پردي ميلمانه ډير ژر رخصت کړي او په ډيره کنائي سره يې دا خبره هم وکړه چي بايد د پتاو د کلي ملک خشنګ زموږ په کلي کي لاس ونه وهي، او نور دې زموږ په اړه ناولي خوبونه نه ويني، که زموږ خلکو اتفاق وکړی بيا به دی هم په پرون پسې ارمان کوي!

او په پای کي هغه خلک هم وغندل څوک چي بل خطا ايستلي وي پر دو ته وفاداره وي او د بل په اشارو په خپل کلي کي يې ځايه او روڼه بلوي (اشاره د برايې شپي اور لگيدو ته وه)

د داهم وويل چي بايد اول د يو ظالم سره خبري وسي، که يې نه ومنل بيادي يو بندوبست ورته وسي داسي نه چي اول يې کور ته اور واچول سي، د دعا څخه وروسته کرار کرار، خلک د مسجد څخه را ووتل، چا وچا به د ملا صاحب د

خبرو تعريف کاوه چي څنگه نبي خبري يې وکړې، خو د ځينو ځوانانو دا تلوسه وه چي ژر د برابري ماښام د پيښې ځای ته ځان ورسوي چي دا څه پيښه وه يا د تاج گل لالا پر دوکان په يوڅه ځان خبر کړي، پدغه حال کي يو څو غټ هلکوان داسي پدېخوا را روان وو لکه دوی چي حال راوړی وي يوسف خان او نعمت هم پکښي وو د دوی په رارسيدو سره نژدې خلک پر راټول سوه ترڅو يو څه ځيني واوري، ولاړو خلکو بيلې بيلې پوښتنې ځيني شروع کړې، خو شاگل اکا منت پر وکړی ويل ټول مه رڼيږي يو ورته گايږي، تر دا وروسته يو څه خاموشي سوه، يوسف وويل: هو موږ يو څه وختي ورغلو ځای ځای لا دودان پورته کيدل، دلته بنگواکا هغه د زقوم خان بزگر هم ولاړ ؤ دوی لکه چي شپه تر ناوخته پورې پر وهلي وه بيا نو سره تللي وو يواځي بنگواکا د څو هلکانو سره موږ دلته وليدی، د زقوم خان اکا ژرنده، هغه يوه کوټه، وچ اولانده بوتې داسي لولپه سوي وو وايم دا يې لاشه کوې، پدغه حال کي يوسف څه ژرغونی غوندي سو، ځيني خلک وپوهيدل چي اوس لايوه غمجنه پيښه بله هم سته، د يوسف خان د زړه له درده يو څه سترگي په اوبښکو لندي غوندي سوي، دغه گړۍ پر ولاړو خلکو څه اوږد سو، خو يوسف خان خبري ته ځان جوړ کړی ؤ، وايم پر هغه پسو مي زړه ډير درد وکړی چي دلته په اور کي سوځل سوي وو، وايم څنگه زحمتونه به ورباندې تير سوي وي چي پر دوی باندي کيږ اور اخيستی ؤ او په ژوند سوځل کيده.

د دې خبري په اوريدو سره ولاړو کسانو ډير تشويش وکړی، شاگل اکا لا دا هم وويل: هغه د ملا صاحب خبره ده چي هسي د چا کور يا بل ځای ته اور اچول ندي پکار هسي نه چي د هغه دکور ماشومان يا حيوانات ورکي ونه سوځل سي، يوسف وويل: هو کاکا ستا خبره ريښتيا ده بنگواکا وويل هسي موږ د ټکانو په نځ راوينس سو، وايم که لږ ساعت لانور تېر سوی وای بيا به يې نو د عياله سره پدغه اور کي کباب کړی وای، هغه مشر زوی می هم پر کور نه ؤ ژرنده خو د هغه پر غاړه ده زه دورځي د محکي د کاره سترې راغلی وم هسي د خدای (ج) فضل ؤ چي د ټکانو په نځ راوينس سوم ما چي د کور ښځي او

(پنځم څپرکی: تاج گل لاشه شی نيوليدې)

کوچنيان د شا تر ديواله اړول، اور بيا په غرغندو ؤ، د پسو بغاري مي په خپلو غوږو اوريدې چي د اور په لمبو کي سوځل کيده، خو خبره مي تر وس تيره وه، يو دووه پسونه چي بل ځای تړلي وو پداسي حال کي مي له موږي څخه را خلاص کړه چي پر نيمی وړيو يې اور بل وو، يوسف خان به لانور څه ويل چي شاگل اکا يې داسې خبره پريکړه، دغه بوتې اولرگي هم د انور خان د باغ وو چي يوار يې باغ وړ وچ کړی وروسته زقوم خان د ملکيت دعوه په وکړه چي ناحقه شاهدان يې جاندو، او تورک وو، وايم دظلم پای خراب وي دغه دي چي کوم غازي پر پيښ سو چي هغه د بل د ونو (درختو) په بوتو کي ژرنده او غنم وروسول هسي مي پر هغه حيواناتو زړه وسوځيدی کني دی د دې وړدی چي خدای پاک پر ده اور بل کړي وای ښه سو، دا زما هيريږي چي ده ظالم د پردي باغ شني ونې وچي کړي بيا يې دلته پرله کورپه (کوټه) کړي.

پر هغه جاندو او تورک مي زړه درد کاوه چي ناحقه شاهيدي به يې د ده پر ځای ادا کول، دوی ته يې هم هيڅ ورنکړه د دغه لرگيو کول (وعدۀ) يې ورسره کړي وه هغه هم هغه دي په اور و سوځيدل، وایم خدای پاک دې مود بل د حقه اوازاره وساتي دغه يې پای دی، د شاگل اکا دغه نصيحت آموزه خبري پای ته ورسيدې چي تاج گل لالا د دوکان څخه موږک دان (تلکه) راويستی چي يو موږک په څړيدی يو کليوال مسخراچي وړ باندې را رغ کړه: تاج گل لالا تا هم لکه چي يو ظالم نيولی دی که څه؟ تاج گل لالا خبره ورغبرگه کړه نه پوهيږم وروره چي غل دی که ظالم خو زما د پليو او گوړې بيخ يې را ويستی وایم دغه بلاوي په روږدي سوي دي اخير به مي د سرمايي څخه خلاص کړي،

سمندر اکا داسي د مسخري پر ډول ورته وويل: ولي هغه سپيلنی نه ورته دودوې، تاخو بيا يې ويل چي باره دې کليوال سپيلنی دودوي گوندي دا غله ورسره ورک سي ته ولې و موږکانو ته سپيلنی نه دودوې چي دوی ورسره ورک سي؟

د دې خبري سره ټولو کليوالو ډير کلک او په خوندو خندل، لږ وروسته تاج گل لالا وويل: سمندر لالا تانښه خبره وکړه وایم زه هم هر ماښام دغه ښادمن ورته دودوم، وایم کله يې سهار هم ورته دودکړم مگر دوی زوی مړي هيڅ فرق نه ورسره کوي سهار چي دوکان خلاص کړم هغه دوی وي هغه معامله!

بس گونی او پارسلان يې غاري غاري کړي وي زما په خيال دغه زمور د زماني موږکان لاسپين سترگي سول، دغه يو موږک دان لا کله کله يو دانه مانه ځيني ونيسي خو ډير نسي نيولا، د تاج گل لالا پر ساده خبرو يوار بيا کليوال په خندا سوه، سمندر اکا يوار بيا خبره ورغبرگه کړه تاج گل لالا سپيلنی به دې کمزوری وي چي دوی نسي ورکولای؟

تاج گل لالا لږ ساه ونيول وروسته يې وويل:

څه ووايم چي سپيلنی به کمزوری وي او که دوی بلا وهلي بي شرمه دي چي نه ورکيږي، ته ودرېږه چي بازار ته د سودا لپاره ولاړ سم هلته به د دې خبري پوښتنه وکړم هلته تجربه ناک خلک سته، يو چا راته وويل هلته په بازار کي ډاکتران هم راوتلي دي وايي و خلکو ته د موږکانو گولی ورکوي، سمندر اکا بيا خبره ځيني ونيول، ښه تاج گل لالا داگولی نو دا انسانان يا دا خلک خوري که يې په موږکانو خوري، که يې موږکانو ته ورکوي نو موږکان خو هغه دي په غارو کي پټ دي، تاج گل دې خبري نور هم حيران کړی او په ځواب کي وويل:

ياره سمندر لالا ته خو هم لکه د خبرو پر غار چي ناست يې و هر شي ته دې پام وي، ريښتيا هم دا خبره ماته سر چپه ښکاري چي داگولی دي که دوا چي دا نو دوی بيا و چاته ورکوي، شايد دا خبري بې ځايه وي وایم موږکان وگوره او ډاکتران بيا نو موږکان ته څنگه نيسي چي داگولی او شربت ورکړي دا هسي هوايي خبري را معلومي سوې زه لکه چي يو چا خطا ايستلی وم، ما خوتاسي ته دا خبره وکړه خو تاسي يې بل ځای مه کوي بيا به خلک وايي چي تاج

گل لالا هم خورا زورور درواغ وايي، وایم یوه خبره به لا درته وکړم بیانو زه لاس پریولم دلته د یو شي نوم مي اوریدلي ؤ خونه په پوهیدم چي دا به د خه کار لپاره وي مگر ورته حیران ډیر وم دوی ویل دا په بازار کي راوتلي دي بس سودامي ډیره ورکي بنده وه چي دا به خه شی وي، هغه نوم مي اوس هم سم ندی زده، بیا یې یوسف ته وویل، هلکه هغه خه شی نومیده چي ما یې پوښتنه در خخه وکړه ؟

یوسف وویل: انتر نیت، تاج گل وویل هم دغه، دغه انتریت دی که خه بلا زما یې اوس هم نوم ښه نه زده کړي
 «تاواوریدل»، ماگمان کاوه چي دا به د خوراک شی وي یا به کتغ پر پخیږي، خویوسف راته وویل: یه کاکا دا نه د خوراک شی دي نه کتغ پر پخیږي !

پدې کي خلک شیان ویني خبري کي کيږي داسي نورې بلاوي پکښي دي، وایم سمندر لال ته باور وکړه که به مي تر اوسه یازپه ته لویږي یا به په پوهیږم.

حاضر خلک هغه د چا خبره د تاج گل لالا پر ساده خبرو نژدې د خندامه وو.

په اخر کي سمندر ښه په هنر ورته وویل: ښه دي تاج گل لالا یو خه مجلس دې راته وکړی زموږ دې ښه ساعت راتیر کړی ته لاس پریوله هغه دوه درې هلکوان به سودا غواړي، خدای (ج) دې خوشحاله کړه هسي انور خان اکا ډوډۍ کړیده دغه د موږکانو او غلو نکل به هلته ماښام بیا تازه کړو، اوس حاضر دمه د خدای په امان، د چا چي خندانه دریدل هغویو خه نور هم وخنډل، لمر د غره سه را پورته سوی ؤ هر څوک خپلو کورو ته ولاړل.

محبت خان چي برابري ماښام د اور د بلیدو پر وخت د غوتۍ د باغچي خخه ډک زړه را گرځیدلی ؤ تر ډیره د دغه نیمگړي دیدن په باره کي فکرونه ووهل، خو تر لاس وتلي ډبره وه هیش په لاس نه ورتله، یواږ به یې په فکر کي دا ور وگرزیدل چي کاش دغه د اور واقعه نه وای پیښه سوي، یو خه ساعت خو به مو سره لیدلي وای یو خه مجلس به موسره کړی وای، یو څو د نازگیلي به مو هم سره کړي وای، خو وروسته به یې بیرته خپل ځان ملامت کړی، ښه ته نو کله په گیلو پوهیدي خو هسي په مازې خبره په ورځو ورځو ځيني خوابدی کېدې، نن به بیا په مازې خبره ورسره خوابدی سوی وای، خو تر دغه به دې لا طبیعت خراب وای، څه بس په دغه کي به مې خیر ؤ.

تر ناوخته یې دغه چورتونه وهل چي اخیر خوب د دغي غمجنی دنیا خخه سترگي ورپتي کړي، یوسف خان نن دلته ورسره پاته سو ځای یې د ده تر څنگ هوار ؤ د هغه هم ډیره سودا کي بنده وه چي داسي نه د شپي بیا ولاړنسي، خو چي کله بیده سو، بیا نو هغه هم ارام ته زړه ښه کړی، محبت خان اوس ډیر ښه خوب ویني یو ډیر ښه ځای وي د نژدې غره لمن او شاوخوا غونډۍ په شنو وښو پوښلي وي رنگا رنگ گلان یې ډیر ښه ایسیږي دلته یو ښه باغ هم وي محبت خان د دې باغ په دروازه کي ولاړ وي او د غوتۍ انتظار کوي، په باغ کي د روانو اوبو او الوتونکو مرغانو اوازونه که څه هم ډیر زړه وړونکي وو خو دده به ډیر فکر نه ورکي بندیدی، ده د خپل کار انتظار کاوه خولې ساعت

وروسته غوتۍ هم د یوې خوا رابنکاره سوه په لیدو یې ډیر خوشحاله سو خو دی د شرمه کښته وگوري، او د باغ د ولي پر غاړه کښيني، داسي معلومیدی لکه د یوه نظر کتوسره چي یې خپل د مخامخ کتو ټول توان له لاسه ورکړی وي د هغې د غټو سترگو کچ بانو گانو گلابي مخ او ښې خوانۍ او لیونۍ مینې سره یې دا گړۍ لکه چي د سترگو جنگ نسو کولای او پدې جگړه کي ځان ورته تسلیم ښکاره سو، دا هم راغله او د ولي په دا بله غاړه ورته مخامخ کښیناستله، دی په اوبو کي د غوتۍ خیري یا عکس ته گوري او دا مخامخ ده ته گوري، دې ځان د مخامخ کتلو د جگړي یا مقابلي بریالی یافتحه او ملاله بلله، نو ځکه ځان ورته غښتلی معلومیده.

محبت خان لا دغه خوب ویني چي دی د یوه ښایسته باغ د ویالي پر یوه غاړه او غوتۍ یې پر دا بله غاړه ناسته ده، یو څه ساعت لا غوتۍ دغه مخامخ ننداره وکړه، مگر ده لا هغسي کښته کتل، اخیر د دې له توانه ووتل، او د ویالي اوبه یې ورباندې وپاشلي خو کله چي دې د دوهم ځل پاشلو کوښښ وکړه محبت خان یې لاس تکیه کړ او د مخامخ کتو توان یې به ځان کي پیدا سو، یو څه ساعت یې څه مجلس او د ناز گیلې سره وکړي اخیر د باغه راووتل د یوې غنډۍ و سرتو وختل هره خواښه شنه، او په وښو پوښلي وه، ښه نظاره وه، یو څه وخت لا نور تیر سو که گوري چي پدې خوب کي هغه د ده سپیني کوتري او گوډسپی هم راسي دوی یې په لیدو ډیر خوشحاله سي، یو څه بل هم پیدا سي محبت خان د ځایه ولاړ سي ښه ډیر خلک ویني چي د دوی پر خوا را روان وي دی یې په لیدو ډیر حیران سي نه پوهیږي چي دا خلک د کومي خوا را پیدا سول او ولي پدې خوا داسې چټک را روان دي، غوتۍ هم دغه ننداره ورسره ویني خلک د دوی پر خوا وارپه وار نژدې کیدل خو محبت او غوتۍ یې په مطلب نه پوهیږي پر یو څه فاصله ودریدل، د خبرو اجازه یې وغوښته محبت خان د خبرو اجازه ورکړه د خلکو څخه یوه نفر په ډیر ادب او احترام خبرې شروع کړي د څو خبرو په اخیر کي یې ورته وویل: ته زموږ مشر او پاچا یې او دغه درسره بي زموږ شهزادگی ده» د راغلو خلکو وینا ته محبت خان او غوتۍ ډیر حیران ولاړ سي اخیره دا خلکو ته ووايي زه مو پیژنم نه او تاسي وایاست ته مو پاچا یې زه نه پوهیږم چي زه څنگه ستاسي پاچا یم هغو ورته وویل: کله چي زموږ د وطن پاچا مړ سي نو موږ دریمه ورځ دې غنډۍ ته راسو چي هر څوک دلته ناست وي بس هغه زموږ پاچا سي او موږ یې د ځانه سره بوزو، اوس هم نن دریمه ده چي زموږ مشر «پاچا» مړ دی نو نن راغلي یو چي ته

راسره ولاړ سي او زموږ پاچا سي دا خبري چي محبت خان واوریدي لا ډیر حیران سو پدا خوب کي دا فکر کاوه چي شاید دا به ته خوب ویني، اخیر ده ورته وویل چي زه پاچاهي نسیم کولای زه په لږ خبره خفه کیږم او په لږه خبره خوشحالیږم تاسي ولاړ سي داسي څوک پیدا کړی چي د ده په پاچهۍ کي د ورځې پنځوس پنځوس کسان وژل کیږي او د ده گرسره هیڅ فکر نه په خراپېږي بلکي د خلکو وژل به د ځان گټه بولي او د خپلې پاچاهۍ بقا به یې بولي، زه د پاچهۍ نه یم، مگر راغلو

(شپږم څپرکی: محبت څنگه پاچا سي)

خلکو دا اسرار کاوه چي نه ته زموږ پاچا يې ځان به نه را څخه خلاصوي، او د خبرو څخه يې داسي معلوميد ه چي که په رضا نه راسره ځي په زوره دې بيايو، گوډ سپی هم د محبت تر څنگ داسي دوگامه ولاړ و صرف يې قوماندې ته انتظار کاوه.

«اخير دی خبره ورسره ومني او ورسره روان سي هلته په رسيد يو محل د ده د کور لپاره ټاکلی وي غوټی هلته ولاړه سي او تر څنگ يې بل محل وي چي پاچا پکي کښيني، اوس هلته ډير خلک راټول سوي وي خو نره د محبت خان پر سر د پاچاهۍ خول (يوه خاصه خولۍ) ور په سر کړي اوټول حاضرین مبارکي ورته ووايي، يو څه عسکر يې سلامي وکړي، محبت خان نه پوهيږي چي دا خوب دی که حقيقت خو دی دا خوب ويني، اوس يو نفر چي دوی يې بيانگر (وياند) بولي و پاچا محترم ته د ده کابينه يا وزيران ور معرفي کوي دا نو يوه داسي خونريزه ډله عليه ناسته ده جگي خولۍ يې پر سر دي ملاوي ټينگي ترلي دي ته چي واشر ته ځي، محبت خان ته هم دا هر څه عجبه ښکاري، د وزارتو لپاره هم دوی خپله خلک ټاکلي دي، بيانگر اوس يو نفر را ولاړوي او د پاچا څخه يې د وزارت لپاره تائيد غواړي، يو نفر يې د را ولاړولو سره داسي معرفي کړی:

دا سړی په هيڅ نه پوهيږي او نه يې پخوا کومه سرمايه درلوده خو اوس خورا معتبر شخصيت دی، دی به وي د پلو اوسرکانو د خرابولو وزير،

پاچا صاحب وويل: دا څنگه وزير دی چي يواړه په هيڅ نه پوهيږي او بيا د پلو او سړکانو د نړيدو يا خراپيدو کار په لاس ورکوی دا عجبه نده؟

زموږ په وطن کي خو د بيا روغونې يا د تعميراتو وزارت و چي دغه لارې او سړکونه به يې جوړول، دا تاسي بيا څنگه نوم پرايښی دی؟

بيانگر وويل: پاچا صاحب محترم موږ بيخي برابر او سم نوم پرايښی دی ستاسي نوم نه دی برابر که ته فکر وکړي چي ستاسي د تعميراتو يا بيا روغونې د وزير په دور کي به چيري جوړ سړک وي، بلکې نه به وي، نو دغه د لارو د خرابولو د وزير نوم ډير ور ته په زړه پورې او برابر نوم نه دی؟ محبت خان ((يعني د خوب پاچا)) هم د قناعت لپاره سر وښوراه او دا وزير يې د خپل وزارت لپاره ومانه، بيانگر صاحب بيا بل نفر را ولاړ کړی او داسي معرفي کړی: دا تاج گل لالا نو ميږي پخوا يې د کلي دوکانداري کړيده گوږه، پلي، گلستان، وچه ډوډۍ دا هر څه ده رانيولي او خرڅ کړي دي نو د کار زياته تجربيه لري دغه جناب (تاج گل لالا) موږ د تجارت لپاره غوره کړی دی، باچا صاحب ښه په غور ورته وکتل چي دا خو هغه زموږ د کلي دوکاندار دی او دلته د تجارت وزير جوړيږي دې سرچپه کيسي ته ډير حيران تللی دی د لږ خاموشي وروسته يې تاج گل لالا ته وويل دغه د تجارت وزارت دې خوښ دی که نه؟

تاج گل لالا وویل: پاچا صاحب که ستا امر چلیږي نو زه خو په کلي کي لا په خرڅولو او رانیولو سترې وم ګرده ورځ به دکلي کوچنيان راباندې را ټول وو او یوه به مي نه دوې کیدی، اوس که ستا خونه وي د خزاني وزارت په لاس راکړه چي یو څه په لاس راسي پاچا هم د ناستو خلکو په خونه دی د خزاني وزیر کړی ویل بڼه دي پرده خوارکي هم ډیرې غریبي تیري سوي دي ګوندي ناره یې خدای (ج) واورې او یو څه په لاس ورسې یو بل وزیر یې څه دا رنگه ورته معرفي کړی: دغه نفر چي پلار یې پخوا د پسو په ګنج کي بزاي (يعني دپسو د رانیولو او خرڅولو کار کاوه) کول او اوس د مخکو او جايدادو خاوندان دي، او پخپله جناب «معرفي سوی وزیر» د قانون زده کړه کړېده او بیداره انسان دی، دغه جناب د سرکاري مخکو د غصب (قبضه) کولو د وزارت امیدوار بلل سوی دی، محبت خان (په خوب کي پاچا) پوښتنه وکړه دا بیا څنگه وزیر او وزارت دي چي سرکاري مخکي به غصب (قبضه) کوي بیانګر صاحب (ویاند/ترجمان د شاهي محل) وویل: هو دغه جناب خو د قانون زده کړه ددې لپاره کړېده چي دی وکولای سي په ډیره اساني سره سرکاري جايدادونه پر خپل نامه راواړوي ځکه چي ده ته د قانون لاري معلومي دي، چاته چي قانون نه یې معلوم هغه خو دغه کارنسي کولای هغه به د تل لپاره د سرک پر غاړه پیاز او پټاټي خرڅوي!

پاچا صاحب ته خبره معقوله ښکاره سوه نور یې څه ونه ویل او دا ښاغلی وزیر یې ومانه (تائید کړي)، بل نفر د پاچا مخ ته راولاړ کړل سو او داسي وروپیژندل سو: داکس بیا یو کلیوال څوک دی خورا ښه تجربه لري ډیر وخت د حکومت سره په رابطه کي ؤ، خورا ښه خدمتونه یې دوخت د حکومت لپاره کړيدي ده ته اوس د حالاتو د خرابولو وزارت ورسپارل کيږي ولې چي دی د دې کار ښه تجربه لري، پاچا (محبت خان) وار په وار دې خپله پاچاهۍ او دغه وزیرانو او وزارتو ته حیرانېږي نه پوهيږي چي دا اوس دی خوب ويني او که دا خلک لیونیان سويدي.

هغه د شاهي محل بیانګر (ترجمان) د پاچا په حیرانتیا پوه سو نو یې د دې وزارت ګټي یافایدې ورته بیان کړي، هو جناب والا د دې وزارت ګټي پدې کي دي چي کله کله په لوی لاس (قصد) د ملک یوه برخه کي حالات خراب کړل سي، نو د هغه علاقي خلک بیا د حکومت څخه د ډیرو شیانو مطالبي نسي کولای، صرف دا غواړي چي ورځ یا شپه یې په خیر تیره سي، او یواځي د ملک و سردارانو ته اساني او اسانتیاوې ورپاته وي او دوی ورکي د مزو او خوند ژوند وکړي، او بس، نو دغه ښاغلی د دغه وزارت لپاره ښه موزون (برابر) شخصیت دی ځکه چي دی پدې رشته (مسلك) کي اوږده تجربه لري او د جناب وزیر صاحب بیا پدغه وزارت کي دا ګټه ده چي کله یې په یوه علاقه کي حالات خراب کړه مثلاً د ده د روزل سوو خلکو په ذریعه بازارونه و سوځل سي یا بي ګنا خلک ووژل سي، نو بیا دی سیمې ته د خواخوږي او همدردی لپاره ورسې او د هغه خلکو سره د مرستې یا کومکو اعلان وکړي او څو نورې غټې خبرې هم وکړي، او پر راټول سوي خلک د ده د زنده باد زنده باد نارې وهي، او خورا ورڅخه خوشحاله سي، کله چي دغه خلکو ته مرستې ورلیږل کيږي نو د جناب وزیر صاحب هم لاس ورکي خلاص وي او ډیره فایده یې ده ته هم ورسېږي، پاچا صاحب د خپلي مجبوري او کم اختیاري له وجي دې خبري ته هم د قناعت سر وښوراوه او دا وزیر هم د خپل وزارت لپاره په درنو چک چکو ومنل سو اوس یو بل نفر د خبرو د وزارت لپاره را

ولاړ سو، پاچا صاحب پوښتنه وکړه: دا وزارت د څه شي لپاره وي؟ بيانگر وويل: جناب والا دا وزارت يواځي او يواځي د تشو خبرو لپاره وي او په عمل کي هيڅ هم نه وي.

پاچا وويل: که زه سم پوه سوی يم دا به خلک يا ولس غولوي، (خطاباسي) همداسي ده، بيانگر وويل: هو همداسي ده دننبي مينځ دې وويشتی، وروسته يو څو ښه شريفه کسان دنورو وزارتو لپاره وټاکل سوه يواځي دکورنيو چارو او دفاع وزارت پاته سو، دغه وخت محبت خان (په خوب کي پاچا) وويل:

ددې دواړو وزارتو لپاره زه يو څوک ټاکم اودادې زما گوډ سپی، چي ډير کمالات لري اول دا چي دی خائن ندی او نه خیانت خونبوي بل په خپله علاقه کي پردي پرانگان يامرداره خواره هم نه پريږدي او نه وپرديو ته وفاداري لري، د دې خوييو په بيانولو سره بې هيچا هم مخالفت ونکړ او دا دوه وزارتونه ده ته وسپارل سوه، خو پاچا محبت خان دا فکر کوي چي زه څنگه پاچا سوم او دا څنگه خلک دي عجب وزارتونه دي او عجبه وزيرانو ته وسپارل سوه، خدای پاک دې خير ورپيښوي چي اخير به بې څنگه وي بس دخوب کار دی او دی پدا خوب کي پاچا وي (محبت خان) خو دافکر ورسره وي چي دغه دپوځ مشر ته دې ديلي وای چي لږ بې دغه وزيران او وزارتونه ورسم کړه ځکه چي پوځيان او دپوځ مشر بې خورا ښه معلوميدي، بس پدا خوب کي داسي وي لکه يوه شپه چي تيره سي پدا سهار دملک خلکو خورا جشن جوړ کړی وي چي هو زموږ د ملک کابينه او وزيران خو په خير وټاکل سوه اوس به نو زموږ خلک او ملک ښه د ترقي او پرمختگ په لور روان سي دغه جشن ته پاچا صاحب (محبت خان) او دملک ټول وزيران راغلي وي، پدغه حال کي يو څوک پاچا صاحب ته ووايي په کلی کي چي نوم بې لوړ کلی دی هلته تيره شپه اور لگيدلی وو، ددې خبري سره محبت خان (په خوب کي پاچا) نارې کړي چي وې دا خو زموږ کلی دی په زوره زوره نارې وهي چي هلی هغه د دفاع وزير (گوډ سپی) څه سو پدغه نارو کي محبت خان د خوبه را وینس سي او دغه نارې وهي چي هغه زما د دفاع وزير څه سو، لا خو د خوبه دی او د ځايه ولاړ سويدي او دکوتي ددروازې لور ته روان دی چي يوسف خان ترلاس ونيوی، او ورته ويل بې چيري وه ستا پاچهي چي د دفاع د وزير نارې وهي بيا څه درپيښه سوه خوب دې لیدی که څه چي لیونی لیونی کيرې؟

د دې خبرو سره محبت خان پوه سو چي هسي خوب مې لکه چي لیدی که څه، شاوخوا بې وکتل نه پاچهي وه نه هغه وزيران، بس يو خوب و خیال و ښه ورمعلومه سوه چي په خپل کور کي دی، کلیمه بې وويل يوسف خان اوبه ورکړې چي وڅښي، لږ وخت لا نور تير سو د سهار رڼا هر لور ته خپره سوه يوسف د سهار د لمانځه او اوداسه ورته وويل او خپله بې هم دا بندبست وکړی، اراده بې وه چي يو څه وختي هغه د برايي د اور د لگيدو ځای ته ورسي چي څومره تاوان پيښ سوی دی هغه و يوسف خان د اور ځای ته تر لمانځه وروسته ولاړی او بيا د تاج گل لالا پردوکان بې و خلکو ته د دغه پيښي حال ووايه چي د زقوم ژرنده يو پردی ټکټر څو گونی غنم او څو پسونه پدغه اور کي سوځيدلي و

محبت خان هم اودس او لمونځ ادا کړی، خو د برابري په حالاتو کې ډیر فکر بند و یواری به یې دغه واقعہ راواخیستل چې دی برابري ماخستن د غوټۍ خاصې باغچې ته ورغلی او بیا په کلي کې اور ولگیدو او نصیب د مجلس نور نه و پاته تقدیر بله پانہ (ورقه) واپول، ولې چې محبت خان د خسر په اشاره دوولس شپې مخکې هغه پولیس افسر امید خان بوتلی کله چې په هغه شپه لنډک او ملگرو یې لار د محبت خان پلار انور خان ته نیولې وه خو هغه لنډک خپل پلار یعنی د زقوم خان ورور او خورې پدې اشتباه وویشتل چې دوی گمان کاوه چې دغه راوان سپین موټر به د انور خان وي مگر تازې خپله هوسۍ (وسۍ) بنکار کړه

محبت خان دوولس شپې بعد انور خان را ایله کړی ولې چې انور خان هم مازې سړی نه و د ډیرو زورورو خلکو سره یې شناخت و، محبت خان دوولس شپې په بند کې تېرې کړې او نن یې اوله شپه وه چې کور ته راغلی و.

تیر ماخستن هم د غوټۍ له باغچې څخه تش لاس راغلی، ولې چې د دغه ملاقات د قضاء کیدو لوی لامل (سبب) هغه دکلي په یوه څنډه کې د اور لگیدل وو، ښه ناوخته چې محبت خان بیدیري بیا دی یو ناولده (نابلده) خوب ویني او پدې خوب کې دی پاچا سي، ((پدغه شپه یوسف خان د محبت خان نژدې ملگری او همزوی هم د دوی کره میلمه و)) نن سهار یې ډیر فکر پدغه خوب کې بند وي چې داڅنگه زه پاچا سوم لږ ساعت به یې لا دغه فکر نه و کړی بیا به یې ویل دغم پاچهي دې سي، خو هغه زموږ مجلس یې را خراب کړی هغه زه او غوټۍ چې د یوې ښائسته غونډۍ پر سر سره ناست ووڅو د نازگیلې مو لا نه وې سره کړې چې بیا دغه لیونیان «یعني هغه خلک» راغلل او ویل یې ته زموږ پاچا یې.

بیا به یې پر دغه خلکو هم زړه وسو چې دا څنگه خلک وو څنگه چپه او راسته وزیران او وزارتونه یې وو.

د سړکانو او پلونو د نړولو وزیر، د حالاتو د خرابولو وزیر د ځان سره به د دغه وزیرانو او وزارتو په نومو خندا ورغله، او بیا به هغه خپل گود سپی په یاد ورغلی لا به په تعجب کې سو، چې هو دی خو ما دکورنیو چارو او د دفاع وزیر وټاکه، بیا به وهغه خلکو ته حیران سو چې دوی خواران خو هم خوشحاله وو چې زموږ د ملک کابینه او وزیران خو وټاکل سوه، پردې به یې ډیر فکر وکړ او پر دا خلکو به یې زړه وسو بیا به یې وویل چې ته وادا خوب و او که پیریانانو چیرته بیولی وې.

لږ خو به یې د پیریانانو خبره زړه ته ولویده چې کیدای سي دا به پیریانان وو، ولې چې زموږ دکلي دوکاندار خو هم هلته و، دی خو په کلي کې د پیریانانو خورا ډیرې خبرې کوي کله وایي ما سپیلنی راوړی دی کله وایي زه د پیریانانو د پاره سپیلنی دودوم، ده لا دغه فکرونه وهل چې د کوره څخه یو کشر د خاله زوی یې د سهار چای راوړی لمر هم تر غره راپورته سوی و، چې یوسف خان هم راوړسیدی هغه هم موقع غنیمت وبلل ولې چې مشران دلته نه وو راغلي پر محبت خان یې د مسخرې په ډول دغ کړه چیرې دی هغه د دفاع وزیر دې، محبت خان پوه سو چې زوروره

حمله یې درباندي وکړه دلته دوه درې همزولي نور هم ورسره ناست وو، نو ځکه په نرمه خندا ورته وويل ته راسه چای تيارې دی بيا به يې در وښه یم «ترڅو نوره رسوائې جوړه نسي مطلب يې دا ؤ»

اوس لا بيغمي ده نور څوک ندي راغلي بيا به وار نه در سیرې، دلته يوسف خان لا بله خبره نه وه کړې چې اسد وويل څو نفره مشران راغلل هغه د مشرانو په کوټه کې دي ما هغوی ته هم چای وروپي.

جان اخښي (اشاره د محبت پلار ته) راته وويل: چې بيا ده ته ووايه چې دې کوټې ته راسي دا مشران د مبارکي لپاره راغلي دي، پدغه وخت کې يوسف خان داسې په نزاکت ورته وکتل گویا ورته وايي چې په شي نه يې خبر يواځې دې هغه خپل سبق په فکر کې گرزي او بس.

محبت خان هم نه غوښتل چې ورسره مقابله وکړي، ولې چې يوسف خان هم د انډيوال په څير ډير ورباندې گران ؤ، د ده په هر غم کې ډير ورسره ژړلي وو، او په توره شپه به يې د ده څخه ځان نه سپماوه (نه دریغاوه) يواځې به يې د شفقت سترگې وراړولې او دغه د مینې دکتو سره به يې يو څه ورته ومسل (نرمه خندا يا د خندا شکل) او يوسف ته دا اشاره کول چې اوس نور څوک ناست دي کله چې سره يواځې سو بيا به دغه راز درته ووايم، دغه وخت د ده د خاله زوی بيا ورته وويل ستا لکه چې هیر سو جان اخښي (انور خان اکا) غوښتي !

محبت خان هم د چایو گلاس پر مخکې کښيښاوه او يوسف ته يې هم وکتل ترڅو دی هم ورسره ملگري وکړي، دواړه د مشرانو کوټې ته ورغلل دسلام ويلو وروسته يې د کلیوالو سره د لاس روغې وکړې، مگر محبت خان پدې وخت کې دوه د چایو ډک گيلاسونه چپه کړل خو ښه وو څوک په ونه سوځیده، پلار يې منت پر وکړ: پښو ته گوره ستا فکر چیرې دی چې گيلاسونه یو په بل پسې چپه کوي.

ریښتیا هم د ده فکر د برابري ماښام په لیدلي خوب کې ؤ، وروسته دواړه یوې خواته کښينا ستل «اسد خان هم اوس دې کوټې ته راغلی ؤ ډیر خدمتي هلک دي بې له ځنډه د میلنو چپه سوي گيلاسونه بیرته د چایو ورډک کړه، په راغلو کلیوالو کې د تاج گل لالا پلار نادر ماما هم راغلی ؤ، که له یوې خوا پخوانی سړی ؤ ساده مجلس یې کاوه د بلې خوا یې د سترگو دید هم داسې کم ؤ چې هسې به یې خپله لاره په وړه.

ده هم بې واره لاس هسې یوې خوا ته ونيوی او انور خان اکا ته یې پخپل ساده انداز داسې وويل: ښه نو دا هلکوان یې دواړه بندیان کړي وو ؟

دا خبره نادر ماما په داسې حال کې وکړه چې لاس یې نورو خلکو ته نیولی ؤ، انور خان اکا ورته وويل: نادر ماما تا لاس شاولي او مراد ته نیولی دی دوی لږ ها خوا ته ناست دي.

نادر ماما وویل: کاکا زه خو سم څوک نسملیدلای ما چي ویل دغه دي، انور خان اکا دا هم ورته وویل دواړه نه وو بندیان دغه یو هلک بندي ؤ.

نادر ماما وویل: ولي اوس زموږ سره دوو کسوروغې نه وکی؟

انور خان اکا وویل: هو دوو نفرو روغې وکی دا دوهم هلک د شادولا اخښي زوی دی، هغه نه ؤ بندي.

نادر ماما وویل: توبه توبه! ماغزه مو کار نکوي ما چي ویل دواړه بندیان وو، ښه دي خدای پاک; دې در وساتي، شپه راځي خو خوشحالي نه راځي!

یو بل کلیوال چي د چایو گیلای یې په لاس کي ؤ او د خبرو کولو وار ته یې کتل داسي محبت خان ته وویل: څو شپې دې هلته تیرې کړي؟ محبت خان اوس هم د برایی په خوب کي غرق ؤ هسي ناپامه یې داسي ځواب ورکړی: زما په خیال یوه شپه وه داسي ناولده (نابلده) ځای ؤ او هغه خلک یې هم داسي ناولده (نابلده) ؤ مانه پیژندل یو تاج گل لالا هم پکښي ؤ.

«محبت خان چي مجلس داسې سرچپه شروع کړی یوسف خان یې لاس په لاس کښيکښی تر څو یوڅه په هوش کي سي، ناست خلک هم حیران سوه چي دا خو موږ د ډیرو شپو د بندي کیدو اوریدلي وو او دی وایي یوه شپه وه، او بیاتاج گل لالا نو کله هلته ؤ هغه خوهه ورځ پر دوکان وي، دا خبري هیڅ سر نه سره خوري، نادر ماما یې هم داسي هیښ کړ چي دا تاج گل خو به تازه چا نه یې بندي کړی، دا هلک څنگه پرته (چپه) رغیږي، خو دا هر څه حیرانتیا دیوسف خان په خبرو سره یو څه کمه سوه هغه وویل:

برایی د ده یو څه لکه چي تبه وه ماښام هم دخوبه چپه چپه رغیدی بس هغه دتې اثر دی، دی چي وایي نن دې پر کور څوومه شپه ده داسي پوښتنه چا راڅخه وکړه، یو څه مریض (ناروغه) دی.

انور خان اکا هم بې له دې چي خبره دې نوره ځنډ پیدا کړي د محبت خان ماما شاولي ته یې وویل: شاولي اخښي! نن خو ما ستا لپاره یو کار په نیت کي ؤ خو اوس لکه چي دوه کارونه سوه، شاولي هم د ده خبرو ته متوجه ؤ، انور خان اکا وویل:

اول خو به په هغو ولاړو پسو کي یو حلال کړي نور کار به یې سمندر او هغه نورو هلکوانو ته ور پرېږدي، ته به دې خوربي (محبت خان) هغه د بازار ډاکتر ته ورولې نور که د کور څه ترخه یا خواړه (دکور سودا) پکار وه هغه به هم له بازاره درسره راواخلي چي ماښام به دکلي خلک زموږ کره میلمانه وي، شاولي ماما چي خبره شروع کول یواریي خوربي (محبت) او بیا یې د چایو گیلای ته وکتل او داسي وویل: سمه ده اخښي! بس دغه نیم گیلای چای به لا

و کړم نو به زه هم لاس په کار سم، نادر ماما ته هم د خبرې وار ورسیدی، او داسې پوښتنه یې وکړه: انور خان لالا دغه هلک ته دې واده کړی دی که نه؟

انور اکا هم خبره په ډیر چورت وکړه یا نادر ماما نه مې دی ورکړی ورو به یې کړم «نادر ماما د تاج گل لالا پلار، او ډیر ساده مجلس به یې کاوه کله کله خو به یې خبره هم ژر له یاده وتل (هیریدل)»

خو د نادر ماما مطلب نه و پوره سوی او پاته خبره یې داسې وکړه: انور خان لالا که زما په خوله کوي بس دغه غم یې ژر خوره کني تر دغه به ډیر لیونی سي، هغه څه زمانه مخکې هم زموږ د کلي یو هلک لیونی سوی و که دغسې دکوره ورک سو خو چې زه په هغه هلک خبر سوم خلکو ویل پلار واده نه ورکوي، نو که زما منې دغه فرض یې وړ ادا کړه وایم که یې دغه مرض و رک روغ به سي، وایم بیا به یې په سرکي لاسي درد، «همدغه محبت و خو نادر ماما یې د خپلې سپین ږیرتیا، ساده گي او هیرې له کبله نسي پرله برابرولای» د نادر ماما د دې خبرو سره انور خان اکا او ناستو خلکو یوڅه و مسل (د نرمې خندا شکل) یوسف خان هم و محبت یوه پټه نوکاره ورو لگول، یو څه یې په څنگ وواهه چې نادر ماما خو دې هم په مرض پوه دی، موږ خو یې ساده بولو خو ده د نښې مینځ وویشت.

مخکې تر دې چې بله خبره دې څوک وکړي شاولي ماما یوسف ته اشاره وکړه چې محبت خان درسره را ولاړ کړه، او دوی پخپل کار پسې ولاړل، پدغه حال کې انور خان اکا اسد خان ته وویل: هلکه د نادر ماما گیلان ورډک کړه، نادر ماما هم وویل: وایم پدا ډیره موده مې داسې ښې چای نه وې کړې نه مې دغسې خوند پر اخستی و، یوڅه موده مخکې د هغه نورو خوریانو کره تللی وم د هغو شلومې هم دغسې خوندوري وې!

لکه دغه ستا دکور چاپې ته یې راتوی کړه پر ځواني دي برکت سه!

د نادر ماما د ساده خبرو سره کلیوال عادت وو ډیر بد یې نه په وړل بلکه لا به یې ساعت ورباندې تیریدی، د نورو خبرو وار لا نه و راغلی، چې کوتې ته یوه ډله نور کلیوال راغلل دکلي ملا صاحب او تاج گل لالا هم پکښې وو روغېر و سو هر څوک یو ځای کښیناستل دکلي امام او نورو خلکو انور خان اکا ته د محبت خان د را ایله کیدو مبارکي وویل چې په ځواب کې انور خان اکا دوی ته خیر یوسي او دکور ودانې کلیمې وویلې، د دوی تر مینځ کلیوالي مجلس شروع سو یو اړه به یې د برابري د اور لگیدو پر پښه خبرې روانې وې، او بیا به چا وچا ملا صاحب ته د ده د نن جذباتي وینا (تقریر) ستاینه وکړه ویل به یې وایم ملا صاحب نن د ظالمانو خلاف ډیر ښه وړغیدې او د دوی خلاف دې سختې خبرې وکړې وایمه شاباس!

ملا صاحب هم ددې خبرو لمن ورسره اوږده کړه او د خپلې وینا په رڼا کې داسې وویل: هو باید د ظالم مخنیوی وسي، که چیرې دغسې ورته کښینو، نو خو ظالمان به زموږ په کلو او کوروراننوزي دا څه حال دی چې نن هیڅوک

پر خپل کور په امن ندي، داڅو هر څه ددې کلیوالو دېې اتفاقي له لاسه دي چې یو وایي زه یې څه کوم او هغه بل وایي زما یې په څه !

د ملا صاحب خبرو ته کلیوالو د قناعت سر بنور او ه، چې رښتیا هم موږ ملامت یو، چې یو د بل خبرې ته مو غوږ نه نیوه د هر چا پر خپل سر زور و نه یې نو انجام دا سو چې کله د انور خان باغ څوک ځینې لاندې (قبضه) کوي او کله یې لنگه غوا غلا کیږي.

شاولي ماما هم پسه دکوتي د حويلي په يوه څنډه کي حلال کړی نور کار یې سمندر لالا اونورو کشرانو ته ور وسپاره تر څو دی محبت خان ډاکتر ته بوزي په اول کي محبت خان هم دې ته تیار نه و چې ډاکتر ته ولاړ سي مگر يوسف خان چې مجبوره کړی بيا یې نو انکار نسو کولای، يوسف دا هم په پټه ورته وويل چې که دې د مکتب (سکول) خیال وي چې زه به هلته ولاړ سم څوک يا څوک (غوتی) به ووينم دا خیال دې د فکره وباسه ولي چې نن د رخصتي ورځ ده هغه ستا وزير دفاع (گوډ سپی) لانه معلومېږي نن رخصتي ده بس ولاړ به سو تر ډاکتره نوري خبري به بيا بل وخت گورو.

محبت خان ته نور د ويلو څه نه و ورپاته او ډاکتر ته سره رهي سوه، په اول سر کي لا د شاولي ماما دا خیال و چې کار و ځان ته څه اسانه کړي، غوښتل یې چې دغه د دوی دکلي ډاکتر ته یې ورولي يا یې هغه بل ډاکتر فدا چې اوس په ډاکتر پيدا مشهوره سوی و ورولي خو هغه يوسف ورته وويل:

شاولي ماما ته عجيبه سړی یې ! ولې هير دې سو هغه تیمور اکا چې ويل چې هغه د بازار يا د ښار پوه ډاکتران وایي چې تاسې کلیوال د هر چا څخه دوا اخلی او هغه ډاکتران بولی نو ځکه مو علاج نه کیږي، دا یې لاشه دغه زموږ د کلي ډاکتر خو تر وخت تیرې دواوې (درمل) خرڅه وي، او بل انسانانو او حیوانانو ته کله کله یو رنگه ستنې (اینجکشن) ورلگوي، ولې هغه ستا وراره دې هېر سو لونگ مسکین در ښه یم هغه مار وخواړی خو زموږ دکلي ډاکتر صاحب د زکام ستنې ورلگولې، هغه و چې لونگ مسکین هغه گړی مړ سو او تیمور اکا ورته وويل دغه ستن خو دې هغه بله ورځ ما ته د غوا لپاره هم راکړه.

خو شاولي ماما د يوسف خبرې ته دا رنگه ځواب ورکړی هغه خوزموږ دکلي ډاکتر وويل دا ستنې ډیرې پخوانۍ دي اوس نه پيدا کیږي، شاولي ماما وويل ولې پخواني شيان تر دا نورو ښه نه دي ؟

يوسف پر وخنډل : ياره شاولي ماما څه درته ووايم نور يا ځینې شيان به پخواني ښه وي خو هر شی پخواني ښه نه وي ، بيا نو دوا او درمل دا خو چې تر وخت تېر سي بيا دگتې پر ځای زیان (تاوان) لري، شاولي ماما ته نور ځواب نه و ورپاته نو یې داسي وويل:

یاره یوسف جانہ! تاسی چي سبکونه (سبقونه) وویل اوس خه نه درسره ویل کیږي، پخوا به زموږ کلیوالو توره اریږه (توره وڅکی) ژړه اریږه، خاکشیریا بارتنگ و خوپل جوړ، روغ به سو بیا به یې په سر کي لانه ودرد، ته اوس راسه وایم د دوو شپو کوچنی به یې ډاکټر ته وراخیستی وي او له هاخوا به، هغه د چا خبره یوه پلنډه دغه د ترخو اوبو ډک (شربتو) بوتلان ورکړي وي، دا یې لا خه یو خه زمانه مخکي ښار ته تللی وم یو سړی مي ولیدی هغه بل ته یې ویل دا غوا دې چیري بیایې؟

هغه ورته وویل: ډاکټر ته یې بیایم داسي توبې مي وکښلې، بیا چي یواځي سولم دونه (دومره) مي پر وخنډل چي توبه ما ویل ته غوا وگوره او ډاکټر وایم غوا به څنگه د ډاکټر په دوکان (میډیکل) ورننښاسي د هغوڅو داسې تنگې تنگې دروازي وي، یوسف او محبت خان ته د شاولي ماما پر ساده مجلس خندا ورغله، دوی اوس د سړک یوې دوه لاري (هغه دوی لارې چي سره یوځای کیږي) ته را رسیدلي وو، د هغه بل کلي څخه د راتلونکي موټر انتظار یې کاوه ترڅو د ډاکټر تر ځایه یو خه ورنژدې کړي، موټر هم ډیر لري نه و راوړسیدی، اوس دوی په موټر کي هغي خوا ته روان دي، یوسف خان ورته وویل شاولي ماما ته عجب به سړی یې غوا یا بل هر حیوان خو هم دغسي بدن او وینه لري لکه انسانان دوی هم ناجوړه کیږي، شاولي ماما یې خبره ونيول نو دغه په دوکان (دواخانه) یې څنگه ورننښاسي یوسف خان وویل ته لکه چي دغه د انسانانو د ډاکټر او دواځای یعنی دواخانه یادوي؟

شاولي ماما وویل هو، هو،

دغه یادوم، یوسف په خندا ورته وویل: یا شاولي ماما د غواؤ یا د حیواناتو ځای جلا وي هغه داسې غټ ځای وي لکه یو غټ سرای شاوخوا یې نورې کوتې وي په هغه کي د حیواناتو ډاکټران ناست وي، بیا ډاکټر باندې راوړي او هغه ناجوړه (ناروغه) حیوان وگوري دې ته د حیواناتو روغتون (هسپتال) وایې، هغه د انسانانو دواځانی ته یې نه ورولي، شاولي ماما وویل:

اوس دې یوڅه سرپه راخلاص کړی ما چي ویل دغه د انسانانو د ډاکټر ځای ته یې ورولي سرپه څنگه به یې په دا ځینو کي ورځیږي بیا نو هغه دروازه خو یې د نازکوهندارو وي هغه خو به دستي ورماته کړي، زه یې د دغه نکل ته حیران وم، زه نو نه وم خبر چي د غوا طبیبان بیا په بل سرای کي (هغه روغتون کي) ناست دي.

د یوسف او شاولي ماما مجلس لا جاري و خو محبت خان به تر ډیره خپل فکر واهه او هغه دبرایي په خوب او پاچهی کي به یې چورت بند و، یوسف خان او شاولي ماما هم تر ډیره حده غرض نه ورسره کاوه پدغه لږ وخت کي هغه موټر وان (ډریور) لا د شاولي ماما څخه دا پوښتنه وکړه چي چیرې ځی، شاولي ماما داسې ورته وویل: هغه د لیونیانو ډاکټر ته ځو.

موټروان وويل: تاسې خو ټول سم معلومېږي نو د ليونيانو ډاکټر څه په کوی شاولي ماما يې داسي ځواب وکړي وروره موږ هم ولا که يو سم يو مگر اصلي دغه هلک ((اشاره محبت خان ته)) ورولو سم ندی کله کله بې ځايه ږغېږي، دلته يوسف خان موټروان ته وويل: د صحرا خلک يې د ليونيانو ډاکټر بولي د بازار خلک يې نفسيات پوه ډاکټر بولي هغه ته ورځو شاولي ماما خو د کلي سړی دی ساده مجلس کوي چي خوا دې بده نسي، موټروان اوس په يوه کوڅه باندې موټر وگوزاوه يوسف ورته وويل: وروره موږ دلته کښته کيږو دا لار د ډاکټر ځای ته لنډه ده موټر وان هم موټر د لاري و يوې څنډي ته کړی دوی د موټر څخه کښته سول او د موټروان سره يې حساب خلاص کړی، اوس د يوسف په لارښونه دوی د يوه ډاکټر خوا ته روان دي، شاولي ماما چي هسې د هندارو دوکان يا دواخانه وويني، وايي دغه ښه دوکان دی دغه ځای ته به يې ورولو خو

(اووم څپرکی: اسان ولی ليوني سي؟)

يوسف به يې خبره ورپرې کړه يا ماما دا هسي دواخانه (درملتون) ده يا د بل شي دفتر دی دلته ډاکټر نسته، ته راځه هغه ځای ما ته معلوم دی، خو شاولي ماما چي د بازار سره ښه ولد (بلد) ندی و هر شي ته حيران حيران گوري يوار دوه خولا يوسف ته داسې هم وويل: هلکه په دا جيبو به پام کوو وايي دلته په بازار کې دغه د جيبو غله (کيسه بر) هم ډيروي داسي نه چي يوشی را څخه غلا کړي، دوی يو څه مزل کړی دی يوسف داسي روان دی لکه شاولي ماما چي سم ورسره روان وي خو چي پام يې سو محبت خان لکه سایه ورسره روان دي خو د شاولي ماما درک نسته ودریدی تر شا يې وکتل د محبت خان څخه يې پوښتنه وکړه هغه هم لکه بیده په خبر نه ؤ، چي ماما پر کوم ځای ورڅخه بيل سو اخير پر شا راوگرزیدل داسي يو کج گر چي راغله گوري چي شاولي ماما د ټانگې پر آس گرزي او بيا د ټانگې د خاوند سره وږغېږي، يوسف ورته را روان دی دا فکر کوي لکه چي دغه ټانگې والا يې شناخته دی که څه؟

نژدې ورته راوړسيدل خبرې اوس اوري داسي معلومیده لکه د آس سودا چي ورسره کوي.

يوسف ورته وويل: ماما موږ تر هغه ځايه ورسيدو چي وموکتل ته نه وي خو ږغ به دې کاوه، بيا موږ په څه شي پسې راروان وو او ته څه کوې!

شاولي ماما وويل: يوسف جان دغه آس چي مې وليدی داسي مې خوښ سو چي څه درته ووايم هغه دچا خبره وایم هر څه يې راسه هير کړه بيخي هغه د خان اکا اس ته ورته ؤ، سړيه که دې ځيني رانيوی دا يې ته هم خان، نو خاني نور څه غواړي آس خو به ورته برابر کړې، يوسف حيران ؤ په خدا يې ورته وويل: دا خو په نغدو پيسو دی نو ته دونه (دومره) پيسي لري يا درسره سته که څنگه؟

د ټانگې خاوند دې مجلس ته غوړ نیولی دی چې شاید د صحرا سړی دی په ډیرو پیسو به آس در څخه را نیسي بڼه ورته خوشحاله دی.

شاولي ماما وویل: یوسف جانہ دغه کاکا (د آس خاوند) بڼه سړی راته معلوم سو سړیه سودا به ورسره وکړې هلته ما په کلي کې یو څه پچي ټولي کړې دي بس پدغه پچو به سودا راسره وکړي یو څه پروړ که یې غوښتی هغه به هم ورکړم، دایې سودا سوې، ددې خوا به موږ هم سپاره پر ولاړ سو نور نو څه غواړې!

دا د پچو خبره پر ټانگې والا بیخي بده ولگېده، خو شاولي ماما لا پر آس کښته پورته گرزي، پدغه حال کې د آس یو دکیزې تناو (پاډه) هم وشکوله چې دې کار بیا د آس پر مالک خورا بد اثر وکړی ټانگې والا په ډیر خښم ورته وویل: څه ولاړ سه ولې مې په عذابوې!

شاولي ماما وویل: ولې خو ته به یې هم خرڅوې نو بیا خوشکه ولې کوي؟

ټانگې والا وویل: څه وروره ولاړ سه زه دې د خواری وایستم اوس به مې یو سپاري کې وړی، ولې مې په عذابوې دا ما په شنو لوتو (نوتو) را نیولی دی ته یې په پچو را سه رانیسي، ماغزه دې خراب دې که څه؟

«خو خبره وار په وار د ټانگې والا او شاولي ماما تر مینځ خرابېده» آس هم غوږونه شک نیولي دي د شاولي ماما څخه یو څه تور بدلی ښکاري د بلې خوا یې یوه کیزه هم وشکېده او دا خطرناک مجلس خو وار په وار یاغي کاوه، یوسف خان او محبت یوار ټانگې والا ته وایي وروره پرېږده د صحرا سړی دی دکیزې تاوان به دې درکړو، بیا شاولي ماما پورې وهي او ورته وایي شاولي ماما پري یه ږده خپل آس یې دی نو چې په پچو یې نه درباندي خرڅوي نو په زور خو به یې نه ځيني اخلي.

«خو بس دغه مکوه، ایله شروع ده خبره سمې خواته نه تله، وار په وار حالات خرابېدل»

شاولي ماما ورته وویل: ورور خوشکه ولې کوي پر تا که آس گران دی پر ما خپلي پچي گراني دي، ولې خلک یې پر اور ډوډی نه پخوي، چې نه یې خرڅوې په سمه ووايه چې نه یې خرڅوم.

ټانگې والا په بگۍ کې ناست دی، خو شاولي ماما لاندې پېشرو ورته وهي، یوه دوې خبري لا نوري نه وې سره اړولې چې ټانگې والا داسي عصباني سو، تا چې ویل پېر انانو و نیوی داسي بې اختیاره یې هغه د آس غمچینه وه که لښته و شاولي ماما ته یې ونيول، خو چې دوې، درې به یې شاولي ماما واهه دی هم ورته په جذبه کې سو، صحرائي سړی ؤ په زور بڼه زورور ؤ دغسي ټانگې والا تر دا یوه لاس و نیوه لاندې را ایله کړی پدغه حال کې آس تور واخیست تر یوه ځایه یې ټانگې والا هم ورسره کش کړی، په هغه پایدام کې لکه چې د ټانگې والا کالي بند وو، د بلې خوا شاولي ماما سوکان ورته نیولي وو، خو پر ټانگې والا خورا قیامت جوړ ؤ تر څو چې خلک سره را رسېدل

د دواړو سرونه په وینو رنگ و، مگر ټانګې والا تر شاوولي ماما ډیر خوږ و یوار د ټانګې سه را ایله سو بیا چي آس تور واخیست بیا یې تر یوه ځایه ورسره کش کړی هغه د شاوولي ماما د سوکانو وارونه خو لا څه کوي، دلته دغه ټانګې والا هم اکثره وخت ټانګه یواځي یا جلا درول تر څو یو سپاري ځانله پیدا کړي بل داسي خوشک و چي د هغه نورو ټانګو والو سره یې هیڅ گدازه نه کیدل، خو دا چي آس یې تور واخیست او شاوولي ماما ښه و ډاوه د ده ملګرو ته ښه خوند ورکړی نو ځکه یې د ده په خلاصېدو کې ژر هڅه ونکړه د بازار ناولده (نابلده) خلکو سره جلا کړل یو یې یوې خواته کش کړی او بل یې بلې خوا ته بوتلی خو ټانګې والا د شاوولي ماما د سوکانو څخه ډیر سدوېد (یوڅه بې حاله) دی.

یوار یوار لا په بې سدتیا کې دا هم ووايي ایله مي کړی زه آس په پچو نه خرڅوم، پر راګرزېدلي خلک یو یو پر وځاندي چي دا څه وايي، کله چي د خوشکيار اکا آس لیونتوب شروع کړی نو سمدستي د سړک پر آبله غاړه د دوو بګیو د اسانو سره په جګړه بوخت سو هغه یې هم په وینو ولړل ولې چي دی ډیر قوي یا زورور و، د شاوولي ماما خو ناحقه نه و څو ښه سوی چي نه تر تېرېدې کله چي دغه آس پر هغه نورو اسانو یو ناڅاپه حمله وکړه هغه یې د ځان په څیر (رنگه) لیوني کړه اوس نو درې سره اسان د وړپورې تړلو بګیو سره د بازار پر یوه سړک ولاړ سي او پر دا بل سړک را وګرزي هیڅ شی یې مخه نسي راګرزولای نژدې وو چي څو کسان دې وډاري، خو هسي به ورځيني خلاص سوه، د بلې خو د بازار دوکانونه وار په وار پسې تړل کېدل، په بازار کې خورا بده ورځ جوړه ده ولې چي د ټانګو اسانو خورا بد سر اخستی دی، هغه دچا خبره ده یو قیامت جوړ دی میړه هغه دی چي ځان له مخه وباسي ځينو کسانو په ځانو پسې د دوکانو دروازې راوترلې ځيني بیالوړو ځایو یا د دوکانو بامو ته وختل د هغه ځایه بازار ته ګوري، چي لیوني اسان د ټانګو سره داسې ورکې ځغلي ته چي وايي د شاخیز (پریت) ورځ ده یا د دوی سه ماسیوا بل څوک نسته یا لکه دا بازار چي د دوی دپلاروي.

له هرې خوا چي به د بازار په سړکانو راغلل داسې بې دسړک دغاړې دوکانداري سره کېږي وډې کړې تا چي ویل سیلاب راغلی په پلیو، شنو، نخودو اونورو شيانو خو داسې بازار لړلی و لکه باران چي سوی وي، د پیازو او پتاتو پر رېږو چي به ور برابر سول رېږی به یې داسې یو په بل کې سره وجنگولي لکه د تورې گاډۍ (ریل گاډي) ډې چي سره وجنگېږي، پیاز او پتاتي به هره خوا په گیلیدو ول.

د دې بې حاله سوو اسانو به هم شاید په زړه کې دا درد و چي دا انسانان زموږ سره څنګه ظلم کوي درانه مو باروي ورپسې مو په لښتو یا غمچینو وهي کيزې مو په زور داسې کشوي چي زموږ د ژبې او خولې هیڅ خیال نه ساتي چي دا به هم خوږېږي، دوی یواځې پدې ښه پوهیږي چي ډیرې بیسي وگتي او موږ درانه بار کړي زموږ تر بدنو به خولې بهیږي خو دغه انسانانو ته زموږ د ستړیا هیڅ احساس نه کیږي، موږ خو پخوا د یوه انسان د سپرتیا لپاره وو او موږ به یې هم ښه نازولو هغه وخت موږ هم خوشحاله وو، نن څه کوي چي دې ظالمانو موږ تر دې درنو بارو لاندې د

ژونده بيزاره کړو ، شايد د دغه اسانو به دا هم خواهېش وو که يوه ورځ موږ ته واک په لاس راغلی او هغه ورځ به يې همدا نن بلل چې د بازار حکمراني نن د دوی په لاس کې وه او د بازار په سپکانونو يې هر څه سره ګډ وډ کړه ، دوی به هم شايد پدې پوه ول چې حکمراني همدا سپک کيږي چې هر څه دې ګډ وډ وي ، تر ټولو زيات تاوان يې د سپک د خنډو دوکانداريو او د پيازو او پټاټو ريږيو ته ورساوه ولې چې هميشه به د دوی د لاسه لاره بنده وه او دغه اسان به درانه بار را روان وو نو نن يې لکه چې يو څه کسات ځيني واخيستی دغه اسانو داسې تږدې فکر نه کاوه چې يو صحرائي سپرې (شاولي ماما) به بازار ته راځي او په يوه ورځ به د بازار حالات بدلېږي ، هلته به يې خاوند د هغه صحرائي سپرې په سوکانو په وينو رنگ او بې سده کيږي او داسې انقلاب به جوړېږي چې واک او اختيار به د دوی لاس ته ورځي ، او دوی به د بازار په خلکو پسې ځغلي چې چا ظلم کړی دی چا لاره بنده کړېده او چا ګرانه سودا ورکول ، سر اخیستو اسانو لا خپل مست شاخيز د بازار په سپکانونو کې کاوه هغه څه چې دوی کول هغه يې وکړل ، د بازار خلک يې د بندو دروازو او لوړو ځايو يا بامو څخه په بې وسي ننداره کوله.

د ډيرو خلکو پدې سر نه خلاصېدی چې ددې اسانو سره څه وسول چې داسې بې حاله سوه ، هسې خپل ځانو دلارې ايستلي ول ، هغه پياز او پټاټي چې پر مخکې هوارې پر تې وې هغه د چا په ياد وې او ځينو خلکو ته خو دا درک هم نه ورمعلومېدی چې کيسه د کومه ځايه خرابه سوه ، او دا اسان او ټانګې د چا دي ، خو څه ساعت وروسته ځيني خلک چې په بازار کې ډير کارونه ، نه درلودی د بازار څخه په تنګو کوڅو يا مخ چپه لارو ووتل ، اسان هم يو څه پر ارامه سوه .

بس د خدای پاک فضل ؤ چې پوليس را ورسېده په ډيره هوښياري سره يې د يو دوکان پر بام سنگر ورته ونيوی په لومړي سر کې لا اوبنکې بيونکې (انسوګيس) گيس پر استعمال کړی خو د دې سره اسانو بيا زور واخيست ، خوبل چکر چې اسان پدې سپک را برابر سول ، پوليسو هم په پوره مهارت د توپکو خولې ورباندې برابرې کړې وې د دوی هم ورباندې ټکان سوه ځيني گولۍ (مرمۍ) به خطا کېدلې خو څو گولې ښې کاري کې ولګېدې د بازار مينځ ته په را رسېدو دوی هم د زوره ولوېدل او يو په بل پسې پر مخکې را ايله سوه وينو يې لا ښه په زور کې داري وهلې خو دوی د بازار په مينځ کې داسې بې اختياره د حرکتولو بدل چې د سر خواوې او د مخ پښې يې پر مخکې وې او د شا پښې يې يو څه پورته وې ، ولې چې په بگيو پورې تړلي وو ، د ټکانو پر وخت د بازار هغه ځنډې چې د اسانو د ورتګ څخه چپې وې وټرل سوې تر څو يوه بله پيښه ونسي ، هر چا د خطر احساس کاوه ، د دوکانو پر سر ولاړو خلکو به يوار په تعجب پوليسو ته وکتل او بيا به يې د بازار په مينځ کې ويشتل سوو اسانو ته وکتل چې وينې هره خوا بهيږي ، بيا به يې د ځانه سره وويل د خدای (ج) زور د حکومت زور (دا يوه تعجبي جمله ده) حکومت خو د دغه ورځې لپاره دی ته وگوره څنگه وينې په بازار کې وبيولي !

دا که د حکومت دا خلک (پوليس) نه وای دا کار به چا کاوه ؟

د مستو او لیونیو یا بې حاله اسانو د بیرې چي خلک د دوکانو پر سر ولاړ وو یا یې دروازې تړلي وې ، د هغوی بیره هم کرار کرار ورکېده ، او په بازار کې یواریا خلک سره پیدا سوه ځینو خلکو هغه خپل پیاز ، پتاتې یا نور شيان سره ټولول خو تر ډیره دغه شيان هم د اسانو په وینو لړلي وو ، څوک بیا پر وژل سوو اسانو راټول وو ، مگر بګۍ یې پولیسو خپل مرکز ته بوتلې تر څو خاوندان یې په لاس ورسې او د دغه تروریستي عمل په اړه تحقیق ځیني وکړي ، د دوو بګیو یا اسانو خاوندانو خو دا هوښیاري وکړه چي د اسانو تر ویشتلو وروسته یې ځانونه د بازاره څخه و ایستل تر څو د حکومت د ممکنه نیولو او تحقیق څخه یې ځان خلاص کړي وي ، او د درېیمې بګۍ یا آس خاوند چي خوشکیار اکا نومیدی د شاولي ماما سره چي خبره پر شخړه واوښته او د پینې اصلي لامل (سبب) هم دی و هغه په لومړي سر کې د شاولي ماما د سوکانو یا وهلو څخه بې سده یا بې هوشه و خلکو یوې څنډې ته کړي وروسته حالات نور خراب سوه نو دی هم دغو خلکو په یوه دوکان د ننه گړي چي دروازه یې داسې نیم کښه خلاصه وه دا وهم تر ډیره نه کیدی چي دا بې حاله اسان به دې خوا ته راسي .

خلکو یې د سروینې ورپاکې کړې یو دوه ځایه په رښکیو ورو تړل کرار کرار به یې هغه د بورې څخه جوړ شربت یا خوړې اوبه ورکولې ، تر یوه حده چي لارښه په سد کې نه و راغلی دابه یې وویل : څه ولاړ سه صحرائي سړی یې زه آس په پچو نه خرڅوم ، ما په شنو لوتو (نوتو) رانیولی دی ته یې په پچو را څخه غواړې ... یو څو داسې بې حاله یا سرچپه خبرې به یې نورې هم وکړې ، ځینو خلکو ته به د ده پر خبرو خندا ورغله ، ځیني ناخبره خلک چي پدغه دوکان کې حاضر و دده د خبرو څخه پوه سول چي د یوه آس خاوند دغه نفر هم دي ، کله چي اسان پولیسو وویشتل نو د دغه حاضر و خلکو پر خوشکیار اکا زړه نور وسوځیدی چي یو څو دی پر دغه حال دي او د بلې خوا هغه دي آس یې هم وویشتل سو ، وروسته څه کسانو تردوا او ډاکټره پورې ورساوه مگر هلته دا خبره چا نده ښکاره کړې چي خوشکیار اکا هم د یوه آس یا یوې بګۍ خاوند دی ، ولې چي دوی بیرېدل چي حکومت یې د یوه دهشتگر په نامه و نه نیسي ، دلته د بازار وضعیت (حالت) لا گډ و دی پلي ، نخود ، پیاز ، او پتاتې پر سړک پاشلې پرتې دي د اسانو وینو هم لومرداري جوړه کړېده ، پر دغه حد یا علاقه خو هغه د چا خبره بیخي لاره بنده ده د سړک په مابین کې ویشتل سوي اسان پراته دي د پورته کیدو څوک یې نسته د حکومت وسایل هم سره نسته که وې هغه بیا خراب سویدی ، هغه افسران (مامورین/چارواکي) یې هم اکثره په رخصتي تللي دي که څوک پر ځای وي د هغوی بیا کار ته چندانې زړه نه غواړي ، گوره چي تنخواوې کمې دي که څه پېښه ده سم یې وکار ته زړه نه غواړي ، هغه یو څو پولیس چي راغله هغو دغه بې حاله یا بې سده اسان وویشتل بګۍ یې د ځانه سره بوتلې بس دغه یې د وسه پوره وو .

پر دې ډیرې خبرې وسوې چي دا درانه اسان به څنگه د لارې باسو چا به ویل چي په موټر پورې به یې وتړو چا به ویل حکومت ته به عریضه (درخواست) وکړو هغه به هغه شی (کرینگ) د یو ځایه راوړي یا به یې په پور واخلي هغه درانه شيان چي پورته کولای سي ، هر چا دخپل فکر برابره خبره کول اخيري خبره یا وړاندیز (تجویز) دا وسو چي اوس خو

هغسې هم ناوخته سو ما بنام به د بازار او شاوخوا سپي پر را ټول سي هغه به يو څه غوښې ځيني و خوري نو به صبا ته يو څه سپک سوي وي بيا به نو زموږ يا د حکومت وس هم په ورسپري چي دغه وژل سوي اسان له بازاره څخه وباسو ، بل خو د گرانی هم دغه حال دی چي انسانانو ته لا د خوراک سم شی نه رسپري او يا د هر چا سم وس نه په رسپري نو سپي خو د چا په یاد دي نن شپه به دوی خواران ښه ځانونه په غوښو ماړه کړي ، بله گټه خويي دا ده چي زموږ په بازار کې خو امنیت د شپې یاد ورځې هم نه يې او هره شپه يو دوکان د غلو له خوا مات سوی وي ، چوکيداران خواران يې هم په چم نه پوهیږي خو نن شپه به د چوکيدارانولا خاص ضرورت نه وي ولې چي د دغه وږو سپو به ډلې ډلې په بازار کې گرزي څوک به د دوی له بېرې بازار ته نسي راتلای نو شپه به ښه په امنیت کې تېره سي .

دغه وړاندیز (تجویز) چي چا وړاندې کاوه ولاړو خلکو ډیر په غور اوريدی ولې چي خبره معقوله ورمعلومېده هر اړخ يې گټور ؤ ، چا يې مخالفت ځکه ونکړی ولې چي د دوی په وس کې تردې بالا څه نه وو ، ځيني خلک خو په زړه کې ډیر خوشحاله سوه ولې چي د دغه وژل سوو اسانو لپاره يوه اسانه په زړه پورې لاره پيدا سوه يوه نفر ته خو د دې خبرې معقوليت يا رښتينوالی بيخي اوس لا ورمعلوم سو ، هسې د خبرې وار ته کتل چي د خپلې رايې اظهار وکړي ، خو کله چي د خبرې وار پيدا کړی نو يې داسې وويل : هو دا ډیره ښه د فکر خبره يا تجویز دی ولې چي شاوخوا د سپيو غيا خو اوري چي وار په وار په ډيريزي او څو د بازار سپي خو پر موږ شاوخوا راگرزي هسې خپل وار ته گوري پر وژل سوو اسانو را گرزيدلو خلکو چي وړپام سو رښتيا هم داسې حالت ؤ ، ډيرو خلکو دا فکر کاوه که هسې دا ولاړ خلک يوې خواته سوه بيا به نو په هر آس کي شل سپي سپاره وي ، بيا به بل حال وي ، ولې چي اوس لا د بازار د سپيو رويه بدله وه هر چا ته به يې په خښم کتل دوی به هم شايد دا فکر کاوه چي نور تاسې دا خپل بې فايدي مجلس پرېږدی سهار چي تاسې راځی گوره چي څرمنې به يې پاته وي که نه ، خبره همدا سې معلومېده چي را روانه شپه به واک او اختيار د دوی په لاس کې وي .

د ورځې په نيمايي کې چي کله حالات خرابيدل او اصلي وجه (لامل) يې د شاولي ماما او بگيوان خوشکيار اکا د آس پر سر لانجه وه او دوی دواړه د جنگ په حال کې خلکو سره بيل کړه ، خوشکيار اکا يې يوې خواته کش کړی او شاولي ماما يې بلې خواته پورې واهه ، شاولي لا په اول سر کې زور کاوه او د جنگ اورته يې لمن وهله خو وروسته چي پوه سو چي د آس خاوند دې هم په وينو ولاړه او اسان هم ليوني سوه يا ځان کاره دغه دې فايده ده ، بس ده هم د يوسف په خوله وکړه ځانونه يې له بازاره وايستل ولې چي حالات د دې نه وو چي يا دې محبت خان ډاکټر ته ورولي (چي بازار ته د را تلو اصلي کار يې همدغه ؤ) يا دې دوی په نور څه پسې وگرزي ولې چي نور وخت په بازار کې تيږول دوی د ځان په گټه نه باله .

کله چي د بازاره ليرې کېدل د شاولي ماما د سر دسربېرنو زخمو وينې دوی د جيب په دسمال پاکې کړې او يوڅه نسواري هم پرواچول ، يوسف ورته وويل هسې هم د ډاکټر پيدا و دواځانې (درملتون) ته مجبوره يو چي يوار پر

ورسو ترڅو پر دا خوږو ځايو يو څه دوا درواچوي ، خو شاولي ماما وويل : هسې به يو څه ايرې پر واچوو دوی لا د خپل کلي په لور روان دي يوسف ورته وايي شا ولي ماما اوس هم ښه خلاص سوې ، که حکومت يا دغه دوکاندارانو ته په لاس ورغلی وای د ټولو تاوانو تاوان به يې درڅخه اخستی وای هغه بگيوان خو دې بيخي بې سده کړی خداى (ج) دې يې نه وژني د هغه غاړه خو گرسره نه وتل .

شاولي ماما خو يو څه پوه سوې ؤ چې تاوان خو ما پېښ کړي مگر بيا به هم يو څه خښم ورغلی او داسې به يې وويل دا د بازار خلک بيخي خوشک دي زموږ گذاره نه ورسره کيږي وایم ما سمه سودا ورسره کول ده ظالم زه په لښته ووهلم ، چپه او راسته راته وږغيدى ، يوسف وويل ماما ته ولې د بازار خلک ملامتوي اصلي خو موږ ملامت يو ، موږ خو محبت ډاکټر ته بيوى ته په دا مينځ کې د آس په سودا اخته سوې ، بيا نو تا آس په پچو را نيوى د بازار خلکو کله شيان په پچو ورکول ، دوی لا دغه مجلس کاوه چې د بازار خوا ته ټکان شروع سوه ، يوسف وويل دغه دي ټکان خو دې واوريدل دا لکه چې بيا بله پېښه وسوه ، دلته د خبرې وار محبت واخيستی اوداسي وويل : دا لکه چې هغه د دوکانو پر سر ختلو پوليسو پر هغه ليونيو اسانو ټکان وکړه يا به يې د بازار پر خلکو کړې وي ، شاولي ماما وويل نه پوهيږم چې څه شى به وي خو زما هغه آس ډير خوښ سو کاشکي را باندي خرڅ کړی يې وای !

يوسف پر وځنډل ماما ته هم عجبه سړى يې د آس خبرې لا کوي ، شاولي ماما لا جواب نه ؤ ورکړی چې يوسف خان ورته وويل دغه دي د ډاکټر پيدا تر دواخانې (درملتون) پورې را ورسيدو دلته به ستا په زخمو يو څه دوا درواچوي دا لږ لږ وينه به يې هم بنده سي او د محبت خان لپاره به هم هسې يو څه د تبې او طاقت دوا واخلو ، ترڅو بيا انور خان اکا ونه وايي چې محبت مو ولې ډاکټر ته نه دی وروستلي ، شاولي ماما خولا اول ويل هسې به يو ټوکړو سوځود هغه ايرې به پر واچوو نور شى نه غواړي نسوار مې لږ وه کني بل شي ته حاجت نه ؤ ، خو دا چې يوسف د انور خان اکا خبره ورته وکړه نو ده هم قناعت وکړی ، يوسف لا داهم ورته وويل داسې نه چې دا کيسه و دواخانې والا ته وکړې يا دهغه سره کوم بل بحث (لانجمنې خبرې) ونکړې چې پر بل غم وانه وړو ، دواخانې ته په را رسيدو دوی سلام ووايه او د تختو پر چوکيو کښينا ستل ، ډاکټر پيدا نه ؤ پر ځای ، گوره چې د کوم بل ناروغ کتنې ته يا کوم بل ځای تللی ؤ خو هغه شاگرد يې پر ځای ؤ ، هغه هم ښه ؤ ليک لوست يې نه ؤ زده نه يې د گوليو او بوتلانو نوښتې ويلای سوي ، خو د رنگو يا نښانو څخه نژدې ټولې دواوې پيژندلې ، ښه راستمن ځوان ؤ کال او دوه بعد يو کليوال ډاکټر يا دواخانې والا ځيني جوړيدای سو ، د ډاکټر پيدا هم ښه لاس په خلاص ؤ ، ښه ډير کارونه يې د ده پر غاړه ؤ ، د دوی په ورتگ هغه هم ښه خوشحاله سو چې دا دي څو گيراکان خو درته راغله ، هم به دې سودا پر وسي هم به يو څه تجربه پر وکړې ، دا يو خو داسي معلومېږي لکه جنگ چې کړی وي او دا نور دوه هم د ناچورۍ څخه خلاص نه دي ، دی هم لاس په کار سو اول يې د شاولي ماما په خوږو (زخمو) سوو ځايو يو څه ژړه دوا ورواچول او ژر ژر يې يوه داسې غټه جوشي گولۍ د يوه دبلي څه را وايستل او يوه گيلاس اوبو ته يې ورواچول ، چې خوند او بوى يې پر شاولي ماما ښه ولگيدى ، او هغه نورو دوو ته يې د خپلې تجربې او اخلاص له رويه چې ده يو څه ستړي هم بلل د

چایو له ترموزه یوه یوه پیاله شنې چای ورتوی کړې ، شاولي ماما ته د دواخانې والا رویې ډیر ښه خوند ورکړی ولې چې د سهاره څخه چې د کوره را وتلي وو د شنو چایو بوی لانه وکتلی ، اوبیا په هغه شخړه هم واوښتل ، خودا دي دواخانې والا نه یواځې د شاولي ماما په زخمو دوا پورې کوي بلکه د خوراک لپاره یې هم یو څه ورکړه ، د ډاکټر پیدا شاگرد که تعلیم نه و کړی خو ښه تجربه ناکه ماغزه یې په سر کې وو ، دواوې یې د خپلو رنگو او ښانونو څخه پیژندلې ، دی که څه هم د ډاکټري تر ځایه نه و رسیدلی خو شاولي ماما اوس د ډاکټر په نامه باله ، ډاکټر د محبت خان لاس هم وکاتې دواو ته یې جلا جلا کڅوړې (کڅوڼې) له دواوو، ورډکې کړې د خوراک د وختو ښانونه یا لیکې یې ښي په ترتیب سره باندې وکښلې ، دا یې لاهم ورته وویل زموږ دواخانه که د بازار څخه وتلې ده خو جعلی دواوې نه خرڅوو.

شاولي ماما پخپل صحرائي انداز ورته وویل : قربان دې سم وایم اول مې لا خوښ سوې چې پخپله دوکانداري کې به د بې ایماني شیان یا دغه دوه لمبره دواوې نه خرڅوې ، پر دغه پراخ تندې مې وپیژندلې چې ښه انسان به یې ، وایم که زه خلاص وای یا دې دوکان (دواخانه) زموږ په کلي کې وای نو ته ومنه چې ما به لا یو څه ډاکټري درڅخه زده کړې وای ! د شاولي ماما پر دې ساده مجلس دواخانې والا یوسف او محبت ټولو وخنډل ، هغه لا جواب نه و ورکړی چې شاولي ماما نور داسې وویل : آښه ډاکټر صاحب تاسې نسوار خرڅوی که یه ؟ زما خو نسوار ټول خلاص سوي دي ما ویل که د یو څو روپو دا راکړې ؟

دواخانې والا ته د شاولي ماما مجلس ډیر خوند ورکاوه په ډیر ښه انداز یې ورته وویل : یه کاکا دلته نسوار نه خرڅوو دا دواخانه (درملتون) ده دلته یواځې دواوې خرڅیږي.

شاولي ماما خبره زیاته کړه : ښه تاسې نسوار نه خرڅوی هغه زموږ دکلي دوکاندار تاج گل لالا پخپل دوکان کې هر څه خرڅوي یو د کټوې دارو یې نه دې سم نور یې هر څه ښه په بیعه دي ، آښه دارو (دکټوي دارو) به هم نلري خدای سته نن د انور خان اخښي په کور کې میلمانه دي ، له ما څخه یې را غوښتي وو ، اوس مې دا دي په یاد سوت ته وادارو نسته ؟

خو د دې خبرې ځواب یوسف ورکړی ، یا ماما دلته دارو هم نه خرڅیږي ، کله چې لومړی دوی دې دواخانې ته راغلل نو به دواخانې والا د پینې پوښتنه ځیني کول خو شاولي ماما سم حال نه وایه خبره به یې سره وژوول.

هسې به یې دومره وویل : هلته په بازار کې بد حال جوړه سوزه هم ورکې خوږ سوم ، دواخانې والا هم نور نه غوښتل چې د دې پینې پل ووهي ، یو څه وروسته چې شاولي ماما خپل ساده مجلس شروع کړی د دواخانې والا هم طبیعت ورسره وغوړیدی ، شاولي ماما یواز په ډاکټر صاحب ورته وایي بیا یې پام نه یې په دوکاندار ورته ووايي ، شاید دا به یې د نسوارو نه کیدو یا د ساده گي وجه وه ، اخیر یې د دوا پیسې ورکړي او په ښو خبرو سره یې

رخصت سره واخیست ، دوی درې سره اوس د کلي په خوا روان دي هغه ستړیا یې هم یو څه لږ سوه شاولي ماما ورته وایي یاره یوسف جانہ دغه ډاکټر صاحب ډیر پوه راملوم سو خدای (ج) مې دې نه ناجوړه کوي که ضرورت پېښ سو وایم سیده به ده ته راځم بیخي مې خوښ سو ، یوسف یې داسې خبره ونيول ماما ته هم عجبہ سړی یې وایم هغه د ښار یا بازار پوهان ډاکټران دا د کلو د دواخانو کم تعلیمه ډاکټران بیخي نه خوښوي چي دوی دې د خلکو کتنه کوي او بیا دې دواوې ورکوي ، داکار ډیر خطرناک بولي ، هسې خو موږ د مجبوري ورځې ورځو .

شاولي ماما ته دې خبرې خوند ورنکړی او داسې وویل : یو خو تا موږ د بازار په ډاکټرانو مړه کړو سهار هم تا دغه خبرې کولي چي د بازار ډاکټر ته به ولاړ سو هلته چي دې زه په وینو ورنګولم اخیر بیرته دغه دې دکلي ډاکټر ته اړ سوو .

یوسف وویل : هغه خو تا آس رانیوی په هغه کې زما یا د بازار د ډاکټرانو څه ګناه ده ، تا ته په څه شي درملوم سو چي دغه دواخانې والا پوه دی ؟

شاولي ماما وویل : یو خو یې تندي ښه پراخ وو اخلاق من ځوان وو ، بل څنګه یې سته چای درکړي هغه د چایو دیګ ؤ که چای جوشه (ترموز ښه یي) هغه مې لا خوښ سو ، هغه د خانانو په کورو کې چي هم وي .

یوسف وویل : ماما په پراخ تندي یا ښو اخلاقو خو څوک نسي ډاکټر کیدای ، او هغه د چایو شی ترموز بولي ، ستا چي پر خوله درغی هغه نوم پرېږدي .

شاولي ماما ځواب ورکړی : ته یې نو نه منې ما ته یې بله تجربه هم راملومه سوه ، کله چي مورکۍ مسکینه لالک ډاکټر ته بیولې وه هغې ته یې هم دغه جوشي گولۍ ورکړي وی ما به هم کله کله د دې په غلا دانه دانه ورڅخه خوړل ، وایمه بیخي دملټې رنګه خوند یې ؤ زما بیخي خوښې وې وایم اوس چي موږ ورغلو ده هم هغه رنګه گولۍ په اوبو کې راسمه کړه وایم لکه دغه ډاکټر چي راپوه سوی وي چي دغه گولۍ پر ده ښې لګیږي .

یوسف وویل : تا ته خو ډاکټر درملوم سو ، خو د ده خوارکي د دواوو پوره نومونه لا سم نه ؤ زده ، ولې چي دواوې به یې داسې را اخیستلې ، هغه شین کاغذي گولۍ اودرختي والاشیربت به لا درته را واخلم ، هغه د دواو تعلیم چي کړی وي هغه یې په دغه نومونه یادوي ، خو شاولي ماما د ده خبره داسې پرې کړه ، بس ته هغه د بازار دا ښه ډاکټران بوله زه به دغه ښه ډاکټر بولم ، د دوی دغه بې قناعته مجلس لا هم دغسې روان ؤ ، محبت خان هم نه غوښتل چي د ماما او انډیوال یوسف په شخړه کې ورګډ سي ، تر ډیره به د ده فکر هغه د برائي په قضا سوي مجلس کې بند ؤ یا به یې هغه لیدلي خوب په فکر کې گزیدي ، کله چي دوی په دواخانه (درملتون) کې وو محبت خان پر کاغذ یو څه ولیکل خو یوسف خان هم دا فکر کاوه چي دا به هلته غوټۍ ته وراستوي نور یې غرض ورسره ونکړ خو دا وخت چي دوی کلي ته راوړسیدل ، دا نو داسې وخت دی چي هلته په بازار کې اسان ویشتل سویدی او له دوو کانو څخه

خلک کرار کرار بازار ته راوړي او نژدې خلک وژل سوو اسانو ته نژدې کیدل ، دلته شاولي ماما ، يوسف او محبت خان هم خپل کلي ته راوړسیدل د تاج گل لالا دوکان ته په را رسیدو د دوی د مینې قاصد جانو هم حاضر و شاولي ماما پدغه حال کې کور ته ولاړی يوسف د تاج گل لالا و خوا ته ورتېر سو خو د سترگو تر کونجانو محبت ته کتل محبت خان هم هغه په دواخانه (درملتون) کې لیکلی لیک جانو ته ورکړی نور یې هم یو څه ورته وویل ، جانو هم د غوتۍ په اشاره درې څلور واړه د تاج گل لالا د دوکان مخ او د محبت خان دوی تر کوره تگ راتگ کړی و خو په خپل مقصد کې ناکامه تر غوتۍ پورې تللي وو خو دا اخيري ځل دی هم خپل مراد ته ورسیدی په غوړو کې د محبت خبرې او په لاس کې د ده لیک او په ډاډه زړه د غوتۍ خوا ته روان سو .

(دلته د داستان)

(یادونه)

په پښتنو کې کشران د احترام له وجهي مشرانو ته په کاکا یا ماما وايي نو ځکه يوسف شاولي ته هم به ماما خطاب کوي ،

(اتم خپرکی)

(د کتابو د لیکلو لامل او زما د کتابو په اړه د خلکو نظر څه ؤ)

درنو لوستونکو او زړه ته راتېرو ملگرو کیدلای سي چي تاسو به زما پنځه سره کتابونه لوستي وي او يا به مو همدا کتاب لوستلی وي ضرور به يو څو پوښتني درته پيدا سوي وي نو ځکه د دې څو کرښو د ويلو تکليف درکوم.

اول: دا ناول ما ولې وليکي؟ ځواب: کله چي ما کتل چي زموږ ډير د نوي تعليم لوستي ځوانان هغه که په ښونځي کي وي او که د ليسې (کالج) څخه ورپورته، دوی به هميشه يا تر ډيره حده د بل کلتور ناولده (نابلده) ناولونه يا داستانونه کتل چي په هغو کي به د شرابو، عیاشی، بې لاری ځیني نورې خبرې مخ ته ورتلې خو مثبت لوری به یې کم ؤ.

نو ځکه ما وغوښتل چي تر یوه حده په سم فکر د دغسي ځوانانو یانورو مطالعه کوونکو لپاره د خپل کلتور سره نژدې پخپل ادب کي یو څه ورته وړاندې کړم، او تر ډيره حده زموږ د ژبې او ادب لپاره په شعر کي کار سوی ؤ خو تر دې وخته لا زموږ د ادب د نشر خوا ډيره کمه هم ده، د بېلگې لپاره کله چي زما لومړی ناول (ناکامه مینه او زورور خلک) په کال ۲۰۰۲ م کي ما چاپ کړ نو تر دغه وخته پدې صوبه بلوچستان (سوهيلي پښتونخوا) کي دوه نور ناولونه ((وچه لښته)) او ((پروني مخونه)) چاپ سوي وو چي پدې حساب سره زه په دغه سیمه کي و پښتو ته د درېیم ناول لیکوال جوړیدای سم.

دوهمه پوښتنه: زما د پنځو سره کتابو کیسې له کوم څه را اخستل سوي که نه؟

ځواب: زما د لنډو کیسو ټولگه چي څوارلس کیسې لري یا د دغه څلور ناولو ټول داستان دا زما خیالي کیسې یا کیسه ده، خو البته په یوه ښه پېښي سوي دي یا پېښیدونکي دي په یو رنگ نه یو رنگ په نړۍ کي وجود لري، یعنی د پېښیدو حقیقت یې سته، کله چي به ما قلم لیکلو ته پورته کاوه نو زما په فکر کي به یوه مختصره غوندې خبره وه خو تر لیکلو وروسته به یو عجیب غوندې داستان ځیني جوړ سو د لیکلو په دوران کي به ما دا فکر کاوه چي زه هلته موجود یم داسي څو ځایه به راغلي وي چي پر هغه صحنو به ما ورته ژړلي وي، چي هو زموږ په انساني ژوند کي دا هرڅه پېښیږي، وروسته چي زما کتابونه ولوستل سوه نو د لوستونکو د ژړیدو هم خبر سوم، بېلگه یې دا ده: یو طالب چي ما نه پیژندی د ده دستار بندۍ کارې (بلن لیک) یې ځای ته را ته راوړی چي په هغه کار کي د ده

نوم مولوي شامحمد ليکل سوی و دغه بناغلي داسي راته وويل: ستا دغه ناول ((ايا محبت به خپل مطلب ته ورسېږي؟))

په حقانيه کتاب خانه کي مي وکاتي، يو ځای ته چي راوړسيدم ومې ژړل او کتاب مي مخ ته ونيوی ترڅو ناست خلک مي په ژړا ونه پوهېږي، او دالته مي ټول ولوستی، بله بېلگه: په بوغره روډ کې زموږ د کار ځای ته د مخامخ همسايه طالب استاذ کيسه سمیع الله داسي راته وکړه: طالب استاذ چي مخامخ مستري خانه لري او شعري ليکنې هم لري، دوي غرمې ډوډۍ ونه خوړل او پدغه وخت کي به يې پورته کتاب يا ناول کاته او نوره ورځ به يې د مستري خانې کار کاوه، دوهمه ورځ ما پېښين يې ما ته داسي وويل: کتاب مې خلاص کړ او د دغه ناول په اخيري برخه کي د ډب کلي د صاحب زاده صاحب د زوی رنگين پر کيسه مې ډير وژړل، او ډير يې متاثيره کړم.

زما د يو بل کتاب ((د رحمت ډالۍ)) چاپ ۲۰۰۴ م / د لنډو کيسو ټولگه، چي چا لوستې او د ځينو له خبرو زه خبرسوی يم: محمد طاهر، ابدالي، چي ډير ښه ليکوال او اديب دی، ده يوه ورځ د ده د کوټي مخ ته داسي راته وويل: پر دغه ځای يو تعليم يافته ځوان راته ناست و ما ستا د کتاب دغه کيسه چي (اوس به د نړۍ اتل ستاسي گوټونه پالش کوي) ورته اورول او ده راته ژړل. گل خان، حيرت، چي ډير ښه شاعر او د دوو شعري ټولگو خاوند هم دی، داسي راته وويل: ستا د کتاب دغه کيسه (چي په ژوند ميراث سول) مي زموږ د نيکه دکورنۍ يوې پاته سوې ستي (بکرې) ميرمني ته کول (لوستل) هغې به د هري خبري سره بې اختياره زما خبره داسي پريکول: وي دا خو زما د ژوند کيسه ده دغه سړی زما په کيسه چا خبر کړی...؟ د حيرت صاحب دغه راته کړې خبري بيا نوموړي و ځينو اخبارو او مجلوته د چاپ لپاره هم وسپارلې چي زما د کتاب د دوو نورو-

کيسو په اړه هم نورې خبري ورکي وې.

(اخي سلگۍ يې دي) پدې لنډه کيسه کي فتح نومی سړی خپل زوی په موټر ووهي کله چي پخپل کور کي موټر راگرزوي، حبيب الله، بلال، چي ښه ليکوال او شاعر دی، نوموړي د پورته کيسې په اړه راته داسي وويل: دغه کيسه زموږ په کلي کې پېښه سوه او فتح نومي چا يو هلک په موټر وواهه خو فتح نومي يې پلار نه بلکه اکا و د پېښې اتفاق.

قاري عبدالوهاب چي هم اديب او هم د يوې مدرسي مشر دی داسي راته وويل: موږ په مدرسه کي شاگردانو ته د وقفي په دوران کي ستا د کتاب يوه برخه اوروو.

ډاکټر او پروفيسر نصيب الله، سيماب، چي ښه شاعر او ليکوال دی د يوه کتاب (بنده دروازه) خاوند هم دی او پي، ايچ، ډي يې هم پر ناول کړې ده په بلوچستان پوهنتون کي استاذ دی، چمن ته د يو سمينار لپاره راغلی و او زما دويم ناول (محبت ولې ورک سو؟) ما ورکړی، څه موده بعد مي تليفون ورسره کاوه او دا پوښتنه مې ځيني وکړه،

څنگه سو کتاب دې ووايه؟ نوموړي داسي راته وويل: کله چي په چمن کې په ويگن کې کښيناستم تر کوره مي خلاص کې، دغه کتاب ۹۹ صفحې لري. د حقانيه کتاب فروشي خاوند قاري خالقداد داسي د پورته ناول په اړه راته وويل: د چاپو گلاس مي راته ډک کړ ترڅو هم به کتاب گورم هم به چای کوم خو کله چي مي يو څه وخت وروسته پام سو کتاب مي ټوله خلاص کړې ؤ او چای خو مي بيخي هېري وې، د نوموړي د خبرو د خلاصيدو وروسته دلته يو بل ناست طالب چي وروسته ما په مولوي شامحمد وپيژندې خپله کيسه داسي راته وکړه ما هم د دغه کتاب اوريدلي ؤ کور ته مي يورې ما پښين مي بالښت ته څنگ وواهي او په کتاب مي شروع وکړه په کتاب کتلو کي داسي ورک سوم چي ځان راڅخه هېر سو کتاب مي ټول وکاتي خو اخير مي اوږو درد شروع کړې ولې چي زه د ځايه نه وم ښوريدلی نو ځکه مي اوږو درد شروع کړی.

يو بل ملگری چي هم رحمت الله نومېږي راته داسي وويل: زما سره ستا يو ناول ؤ کوم ملگری مي په دوبي کې اوسيدی هغه راڅخه وغوښت او ورومي ليرې.

د پغمان تجارتي مرکز مسئول عبدالرازق، عابد، راته داسي وويل: چين ته مې ستا دغه ناول راسره يورې د چين کوم ښار ته چي تلم د الوتکې په (۸) ساعته سفر کي مي ډيره خوا ولوستل او پاته مي هلته په هغه خپل دفتر کي ولوست ډير ساعت مې پر تېر سو. حاجي عبدالعزيز، کمين، چي نژدې په څلورو ملکوکي به د تجارت مرکزونه لري، د نوموړي سره زما شناخت نه ؤ خو د ده د زامنو سره مي څه ناسته ولاړه وه، کله چي د نوموړي تجارتي دفتر ته يوه ورځ ورغلم په ډيره مينه يې له بازاره يو خاص رنگه شير يخ راوغوښتی، کله چي زما او د نوموړي لومړی مجلس لانه ؤ پوره شروع سوی يو بل ناست مشر چي حاجي دارو، شمشوزی، ما باله هغه ته يې زه او زما کتاب داسي معرفي کړلو: دا هغه څوک دی کله چي ما په تېره روژه کي مازديگر مهال يو کتاب کاته اوزه به له تاسي څخه يوې خواته سوم، هغه ما د دغه نفر (ليکوال) کتاب مطالعه کاوه، او زما د معلوماتو له مخې چي ښاغلي حاجي عبدالعزيز به زما کتابونه دوبي او او جاپان ته هم ورسره وړي وي.

ښه ليکوال، اديب او محقيق ښاغلي ډاکټر عبدالرؤف، رفيقي، صاحب ته چي کله ما د ناچاپ کړو پاڼو څخه د خپل ناول يوه برخه واورول، نوموړي داسي راته وويل: رحمت صاحب نه پوهيږم چي ته دا ناول په چمن کي ليکی او که په نيويارک کي، او کله چي بيا زما ناولونه چاپ سوه نو کله کله به نوموړي د تلويژن پر پرده هم ښکاره کړي وي، د ټولو دوستانو دي کور ودان وي!

د پروډيسر ښاغلي ايوب، بابي، ډيره مننه کوم چي لا مي تر اوسه ندی ليدلی، يوه ورځ په يي تليفون داسي راته وويل: نن پر تلويزن tv موږ ستا پريو کتاب بحث کوو، ما ورته وويل دا ستاسي حسن نظر دی، خو نوموړي داسي راته وويل: نه دا ستا حق دی تا خواري کښلي ده. له دوو ريډيو گانو څخه زما دوه ناولونه د سر څخه تر پايه پورې درې واري نشر سوه.

پښتو ادبي تړون چي يو ادبي تنظيم دی مشريې دا وخت عادل، اخکزی، دی، دغه ادبي تنظيم يوه ادبي جرگه گۍ هم لري او د جرگي غړي حاجي اختر محمد (میراني) محمد نبي (امید) او زه رحمت الله (رحمت) یو، دغه تنظيم تېر کال پدې ۲۰۰۹/۴/۱۹ نیټه یو سمینار ایښی ؤ د دوو کتابو مقالې وې (لعل جواهر) د متلو کتاب د ښاغلي شیر بهادر (اخکزي) او بل زما د کتاب (ایا محبت به خپل مطلب ته ورسېږي؟) ناول، مقاله ښاغلي انجنیر محمد نبي (امید) پر لیکلې وه.

د احمد شا ابدالي کلتوري ټولنې لخوا د پنځو کتابو سمینار پدې نیټه ۲۶ اگست ۲۰۰۷ و سو، او په هغه پنځو کتابو کي یو زما کتاب ؤ (درحمت ډالۍ) دلنډو کیسو ټولگه، چي مقاله ورباندې د پښین د سیمې ښه شاعر گل خان (حیرت) لیکلې وه.

د مورچل د ویب سایډ د ملگري ښاغلي محمد نعیم (افغان) او انصاري صاحب یې هم کورودان چي د خپل ادبي چوپړ په لړ کي زما د کتابو سریزي او د چاپ خبر هم په خپل ویب سایډ ندی هېر کړی. د مشرق د ادبي پانې د مسئول جعفر خان (ترین) او د عبدالنافع (غیور) چي زما پر ناولو یې پوره مضمون لیکلی ؤ کورودان، د سعید (کرد) د مینې پوروی یم.

له ښایسته کندهار څخه په استازیتوب د دوو ځوانانو چي لا مي ندي لیدلي قدرت الله، او خلیل احمد یادوم چي زما یو ناول به یې په یوه دوې ورځي کي لوستی ؤ او بیا به ما ته تلفونونه کول چي هغه بل ناول به کله چاپېږي، او د محمد ابراهیم (سپيڅلي) او محمد فیضي د ادبي خدمتو هم ستاینه کوم، یوه ملگري د جلال اباد څخه تلفون را ته وکړی چي دووهم ناول یې لوستی ؤ او د دریم ناول پوښتنه یې کول خپله هم لیکوال ؤ نوم یې راته لعل گل یاد کړی.

تر دې ځایه چي مي کومي بېلگې وړاندې کړې د هغو پیغامو څخه ما انتخاب وکړ کوم چي ما ته را رسیدلي وو.

یوه بله خبره باید یاده کړم زموږ د پښتو ادب د یوه ډیر ښه لیکوال او ادیب د خولې خبره ده، چي په موږ کي ښه لیکوال هغه دی چي کتاب یې ولوستل سي، نو زه د دې خبري په رڼا کي ویلای سم چي زما کتابونه ولوستل سوه.

پورتنی مثالونه مي ځکه راوړل چي زموږ په سیمه کي یو شاعر چي لا ډیر کشر دی او تردې وخته کوم تصنیف هم نلري و کتاب یا ادب ته له ځانه معیار ټاکي نو ځکه که دی یا ده غوندي نور ثبوت غواړي ما دغه دي وړاندې کړل.

زه د پښتو ادبي ټولني چمن د ټولو ملگرو او ورسره د نورو ادبي ټولنو یا نورو ادب زوقه ملگرو چي زما کتابونه یې ولوستل یا یې مقالې ورباندې و لیکلي یا یې غوندي پر وکړلي یا یې نوم له ما څخه پاته سو، زه یې ډیر کورودانی وایم، چي زه یې و دې ته وهڅولم چي یو په بل پسې د پنځو کتابو څښتن یا لیکوال سم.

څو پوښتنو ته باید ځواب وایم: پوښتنه: تا باید دغه څلور سره ناولونه یو ځای یا د یوه کتاب په بڼه چاپ کړي وای؟

ځواب: کله چي ما يو ناول چاپ کړی د هغه څخه به اوه يا اته مخه ليکنه ناچاپه پاته سوه او نوره کيسه به ما پخپل فکر کي تياره بلله او ليکل سوی به نه وه ما به پر چاپ سوي کتاب د راروان يا بل ناول نوم هم ليکلی ؤ، يا به مي له ځينو ريډيوگانو واوریدی چي هغوی به نشر کاوه نو زه به يې اړ کړم چي ورپسي بل ناول هم بشپړ کړم چي داسي يو په بل پسي څلورو ناولو ته ورسیده، يعني پريوه ځاي داټوله نه وه بشپړه، تر دې وخته د ناول يا د ناولو د ليکلو يا چاپ کولو يو بل لامل يا وجه دا هم وه چي دا وخت پر اسلامي نړۍ او بيل خصوص پر پښتانه ټبر او پښتنه سيمه د يو دیر شو کلو څخه د يو سازش لاندې يو ناوړين راروان دی او هره ورځ د شلو کسانو څخه نيولي بيا تر دوه نيم سوه کسانو پورې د يو مسلط سوي جنگ له امله وژل کيږي چي ډير، يا ټوله يې پښتانه دي (هسي خود ټول انسانيت لپاره بڼه ورځ غواړم) ما نه سواي کولای چي تر دې دې بله اسانه د بيان لاره ورته پيدا کړم يا هغه څه چي زه په پوهيږم خپل ولس ته وړاندي کړم خو هغه دا دي د ناول په بڼه ورسره شريکوم.

دا خبره هم بايد وکړم چي که ستاسو د طبيعت سره نابرابره خبره په مخه درسي ضرور به راته بخښنه کوی ولې چي انساني کار خو ضرور له تېروتنې خالي نه وي، د الفاظو، جملو، لهجې يا املاء غلطيو څخه به هم را تېرېږي، خو قصداً د چا زړه زهيريډل نه غواړم، تاسي هم کولای شئ چي خپل نظر راواستوی يا يې پر ټليفون راته ووايست! دغه مي په وس کي ؤ پر دغه به قناعت راسره کوی، اميد کوم چي د خير په دعا کي به مي نه هېږوی د ټول اسلامي امت او ټول انسانيت لپاره سمه لار او بڼه ژوند غواړم اوبس، پر لوی رب موسپارم.

رحمت الله، رحمت، چمن

(نهم خپرکی)

د ليکوال په اړه:

که مو وخت پيدا کړی دا څو کرښې لاهم وگوري، نه پوهيږم چي له کومه ځايه يې را پيل کړم گران او سخت کار ته راوړسيدم، هغه د چا خبره تر ډيرو گران کار دا دی چي څوک پخپله د ځان تعریف يا پيژندنه کوي، نو ځکه ما پخپلو وړاندې څلورو کتابو کي دغه گران کار نه ؤ کړی او اوس اړ يم چي دا کار وکړم تر څو د بل چا لپاره مي د ځان په اړه يو څه کار اسانه کړی وي تر نه خو ما دومره پيژند گلوي: -رحمت الله (رحمت) د انساني ټولنې د اسلامي عقيدې او پښتانه ټبر يو څوک بس گڼل، او تر دې زيات مي ضروري نه بلل، يو لامل يې دا هم ؤ چي زموږ په سيمه او يا بل هر ځای کي لږ او ډير بې ځايه قومي تعصب سته او بې ځايه دا اور پوکل کيږي ټول ټبر ته مو تاوان دی زه ځکه وړاندې دا خبري کوم تر څو د دې ليکنې لوستونکي په هنر تر خپله ځايه ورسوم، ځکه چي د ياد سوي اور لمبي لا د پښتانه د ټبر پر شاوخوا نه دي کرارې سوي، دا رنگه زموږ د سيمې د هر وگړي په څير زما د پلار او نيکه د ژوند او مالدارۍ سيمه د کوټي څخه تر کندهاره پوري وه او د نژدې ژوند کولو سيمه يې سپين بولدک او د ډيورين

کرنبي دي خوا ته د چمن سيمه وه، پدغه دواړو ځايو کي د پښتانه تېر دغه دوه لوی قومونه لکه اخکزي او نورزي د پيريو راهيسي اباد دي او وگړي تريوه حده بڼه ژوند سره کوي او يو د بل سره دوستي لري، يعني دوی تريوه حده يو د بل خوريان دي، او زه هم د نېکه مرغه د پلار او نيکه څخه نسلا د دواړو قومو سره تعلق لرم يعني پلار مي نورزی او ماماگان می اخکزی دي او يا داسي چي زموږ کور ته ټولي را واده سوي ميرمنې اخکزی دي تفصيل څه داسي زما د پلار ماماگان: براؤزي، عليزي، اخکزي زما ماماگان: رحمت زي، قوت زي (قطب زي) نصرت زي، اخکزي، زما خسرگني: کرکزي، قوت زي (قطب زي) نصرت زي، اخکزي، زموږ د کور دوي نورې دوستی: براؤزي، عليزي، اخکزي بله: د ايمان داد نيکه (کاله) کاکوزي، بادينزي، اخکزي ده.

دا مي د پښتانه تېر د دغه دوو قومونو د دوستی يوه بېلگه وړاندې کړه چي ما يې ضرورت محسوساوه، اوس زه نه پوهيرم چي زه به څرنگه د خپلو دغه دوستانو سره د کوم دليل له مخي ناحقه بد نيت وکړای سم، نو ټول انسانيت ته د انسانيت په خاطر او د حق مذهب په خاطر او پښتانه تېر ته د دغه ټولو سپيڅلتياوو په خاطر عاجزانه خواست کوم چي د هر څه ناوړه کارو څخه لاس واخلی او خاص بيا دغه قومي تعصب ته د پای ټکی کيږدی، اوس به مي يو څه لار دي ته برابره کړې وي چي دا خپل کمزوری تعریف يا پيژندگلوي تاسو محترم مو ته وکړم. نوم: رحمت الله، تخلص: رحمت، د پلار نوم حاجي نظر محمد، قبيله، نورزی. تېر پښتون زدکړي په اډاډول د دوولسم سره برابري، زموږ کليوال ژوند ؤ د پيدايښ نيت په دقيقه نده ليکل سوې خود اټکل له مخي ۱۹۶۴م کال د پسرلي په موسم کي اټکل کيږي.

زده کړې مي خوري وري کړيدي چي دولسم جماعت (ټولگي) سره برابريداي سي، د خپلې مورنۍ ژبې پښتو سره سره په عربي، فارسي، اردو ژبو کي ليکل، مطالعه، او ويل کولای سم انگليسي ژبه چي اوس د وخت ضرورت دی او څه نا څه پخپل کور کي د کمپيوټر انستاليشن ته لا انسان اړ کيږي يا په کمپيوټر کي د څه ليکنې يا ايميل کولو يا د کوم ويب سايد کتلو اړتيا سته د دغه ژبې سره هم تر خپله وسه ورسره شناخت لرم، او دغه پورته ځيني کارونه هم کولای سم، خولاړښونې ته هر څوک اړتيا لري، که څه هم د ژوند اول کلونه مي ډير ستونزمن او ورپسي کلونه هم د کړاو په ډک راباندې تېر سويدي ولې چي والد صاحب مي سپين ږيری ؤ، په ډيرو کمو وسايلو لرلو سره د کور د ناروغي څخه نيولې بيا د کلي او وطن و هري چاري ته مي د ۱۴ کلنۍ څخه اوږه ورکړيده که په بازار کي د پلار تر څنگ په سوداگري کي وم، داستاذ سبق، په کلي کي لکه واده، جنازه، دروغ رنځور پوښتنه خو مي پر وخت کول د مسجد يا جماعت لمونځ خو مي بيخي نه قضا کاوه، داسي وختونه لا هم راغلل چي کور مي د کرايي ؤ او به به مي هره ورځ پخپله د کوم ليږي ځايه څخه راوړلې د ژوند و دي ټولو کارو ته مي د سهار له سپيدو څخه د ماخستن تر لسو بجو پورې وختونه ټاکلي وو کومي خاصي ميلې ته مي وخت ندی پيدا کړي چي زه دي ورته حاضر سم.

بیا چي وسایل یو څه زیاتیدل خو مسائل نه کمیدل د خپل رب شکر می په هر حال کي کاوه، د دغه ټولو سره سره می مذهبي زده کړې صرف، نحوه، فارسیات څه نا څه ولوستل فقه می تربیع هدایې پوري، اوله احادیثو څخه می مشکوة شریف ووايي.

د حجازي مقدس (سفر حج) می لومړی ځل هم هغه وخت وکړ چي کله تاج محمد (جمالي) د صوبې وزیر اعلیٰ و او پدغه کال ۱۹۹۳م کي لومړی ځل د کوتي څخه پروازونه د حج شروع سوه او پدغه کال د عرفات ورځ ۹ د ذولحجې او ۳۰مي ۱۹۹۳م سره برابره وه دوهم سفر د حجازي مقدس می په کال ۲۰۰۰م کي وکړ،،، اوس چي سمیع الله او شمس الله غټ سويدي نو د کار یوه برخه د دوی پر غاړه ده.

خدای پاک پخپل ژوند کي د ډیرو کارو توفیق راکړ د جلسې، مشاعرې، اوسمینار ستيچ کول، د خپل اولس او کلي چوپړ می ندی هیر کړی په مرکه کي به ضرور چا پوښتلی یم، خو نوري خبري به هم درسره شریکي کړم که دا نوري پانې وگوري.

(لسم څپرکی)

ادبي ژوند ته کتنه:

د ماشوم والي څخه چي کله په لیک لوست پوه سوم د لوستلو او ادب سره می مینه وه څه نا څه یو شی به می لیکه، د خوندي کیدو فکر به یې راسره و څو هغه ځيني لومړی لیکنې به را څخه ترلاس وتلي وې، وروسته بیا د (پښتو ادبي ټولنې چمن) سره راملگری سوم، چي بنسټ یې پدې نیټه (۱۹۹۷/۹/۲۷) کینودل سو، تر دغه وروسته زه ورسره ملگری یم. په ټولو سمینارو او یا غټو مشاعرو کي زه د غړي او یا دکابینې د غړي په حیث ورسره وم، میاشتنی غونډې هم تر ډیره ځایه ندي را څخه پاته سوي.

۱۴/۱۲/۱۹۹۷ د ټولنې لومړی سوگند اخستل اولومړی مشاعره ځای د ښاروالي تالار (د چونگی هال) ماپښین مهال، تلاوت: محمد ظاهر (ابدالي) وکړ دکابینې غړي: صدر نعمت الله (دراني)، جنرل سکرتر محمد نبي (امید)، پانگوال سلطان محمد (قدر دان)، مشر میلمه حاجي نصیر احمد (پاچا خان)، سوگند عبدالرؤف (رفیقي) صاحب ورکې، صدارت دمجلس د سید ضیاء الدین اغا (لاجوري) وو، او د تجارتي خانگي مشر حاجي محمد علي اکا ارواښاد جمال عبدالناصر او ډاکټر عبدالصمد (عشيزي) هم گډون درلودی. او دغه ښاغلو خپل شعرونه واورول، سټیج سکرترې صديق الله (خوشحال)، منظور احمد (کاظم)، عبدالعلي (سنگین)، سرانان والا، امیر محمد (امیدوار)، احمد الله (همت)، عبدالخالق (صوبه سرحد والا)، راقم، رحمت الله (رحمت)، محمد نبي (خادم)، سلطان محمد (قدر دان)، محمد ظاهر (ابدالي)، ډاکټر عبدالرؤف (رفیقي) د څرک پڅار څخه اوږد نظم

ووايه، سيدضياء الدين اغا لاجوري) انجنير محمد نبي (اميد) ويناوال د مجلس صدر، مشر ميلمه نعمت الله (دراني)، ټولنې د يو کال په پوره کيدو سره يې ډيري غونډې او مشاعري وکړلي چې د يادوني وړ سمینار يې د دوو کتابو (گلدره) شعري مجموعه ليکوال يې د پښين د سيمې گل خان (حیرت) دی او (تاتمول) شعري مجموعه ليکوال يې د چمن د سيمې شفيق العالم (معذوريار) دي «او اوس په کوټه کې مېشت دی» دغه سمینار يا مخکنه پدې نيټه ۱۹۹۸/۵/۳ و سوه پر (گلدره) باندې يوه مقاله د راقم الحروف هم وه او پر (تاتمول) باندې يوه مقاله د ملا عبدالصمد (بيوس) وه، د هر کتاب مقاله ليکونکي ټول دغه ښاغلي وو: د گلدرې مقاله نگاران: نعمت الله (دراني)، رحمت الله (رحمت)، شفيق العالم (معذوريار)، ډاکټر لياقت (تابان)، د تاتمول: گل خان (حیرت)، خليل (باور)، محمود (اياز)، او ملا عبدالصمد (بيوس) پر هر کتاب څلور څلور مقالې واورول سوې، په راغلو مشرانو کې پروفيسر سيال (کاکړ) هم ښه وينا وکړه، ښاغلي نصيب الله (سيماب) او رحمت (نيازی) هم راغلي وو. مشر ميلمه يې ډاکټر عبدالصمد (عشېزی) او سټېج سکرټر يې صديق الله (خوشحال) ؤ، ورپسې يوه خوندوره مشاعره و سوه، ځای ؤ د چمن د لوی ښونځي تالار، لوی روغتون ته مخامخ، ډاکټر (رفيقي) د حج په سفر تللي ؤ.

پدې نيټه ۱۹۹۸/۹/۲۷ د ټولنې لومړۍ کليزه ولمانځل سوه د لوی ښونځي په تالار کې.

اوس غواړم چې د ټولنې د نورو ټاکنو ترتيب وليکم.

دويم ځل ټاکنې د ټولنې په دفتر کې و سوې د ټاکنو په ډله کې حسين پاچا، محمد داود او محمد قسيم (بريالی) وو نيټه ۱۹۹۸/۱۰/۱۸ دغه کابينه وټاکل سوه د دويم وار لپاره بيا صدر نعمت الله (دراني)، جنرل سکرټر انجنير محمد نبي (اميد)، مرستيال صدر محمد نبي (خادم)، مرستيال سکرټر رحمت الله (رحمت)، پانگوال عبدالرازق (حقيار).

دوهم ځل د سوگند دستوره: ۱۹۹۸/۱۲/۲ ځای بيندار، سوگند ورکونکی روح الله (ساقيار)، وخت مازديگر، يو بل کال لانه ؤ پوره سوی چې د ۱۹۹۹ د اکتوبر په ۱۲ نيټه د ټولنې لومړی صدر نعمت الله (دراني) له موږ څخه پر ځوانۍ ولاړی روح دې ښاد وي، په بابايي هديره مرده کاريز کې و خاورو ته وسپارل سو.

د ارواښاد ياد غونډه، خيرات، ختم او مشاعره د ټولنې ملگرو په لوی ښونځي کې ترسره کړه.

په کامرس سړک باندې د ټولنې دفتر په اگست ۲۰۰۰م کې پرېښودل سو، بل ځل ټاکنې په ۴ نومبر ۲۰۰۰م د ميراني صاحب په دوکان ټرنچ سړک کې ترسره سوې او دغه کابينه وټاکل سوه. صدر: ډاکټر عبدالرؤف (رفيقي)، لومړی مرستيال حاجي اختر محمد (ميراني)، دويم مرستيال حبيب الله (بلال) جنرل سيکرټري (راقم) رحمت الله (رحمت)، پانگوال عبدالرازق (حقيار).

دغه ځل د ټولني دريمه كليزه ۲۷/۹/۲۰۰۰م پدې نيټه ونه لمانځل سوه او دوخت په تېريدو سره بيا په دغه نيټه ۲۵/۳/۲۰۰۲م دغه كابينه وټاكل سوه.

سرپرست اعلى: عبدالرؤف (رفيقي)، صدر محمد نبي (اميد)، د صدر مرستيال: راقم الحروف رحمت الله (رحمت)، دويم مرستيال: نور احمد (فطرت)، جنرل سكرتري: عادل سيد جان چي اوس په عادل (اخكزي) ياديږي، د سكرتري مرستيال: رحم الدين (رحماني)، د اطلاعاتو مسئول: نصرالله (وفا).

پښتو ادبي ټولنې چمن په خپل ټول وخت كې او نيزي، مياشتنۍ، پسرلنۍ مشاعري او سمينارونه وكړل او د ځينو هغه ليكوالانو په وياړ يې هم مشاعري وكړې څوك چي چمن ته راغلل، د دغه كتابو مخكښتني يې وكړلي، تاتمول، گلدره، د صليب په دايرو كې مات وزري زانې ژاړي، او پښتني انځور، زه به يې لږ يادونه وكړم.

۲۱/۵/۲۰۰۰م سمينار مخكښته د پروفيسر راز محمد (راز) پر كتاب (مات وزري زانې ژاړي) ځاى د لوى ښونځي تالار، پدغه سمينار كې و راقم الحروف ته د ښاغلي رحمت شاه (سائيل) ليكنه وركړل سوې وه د اورولو لپاره.

۵/۵/۲۰۰۱م د ښاغلي غلام رسول (توخي) صاحب په وياړ ځاى كتابتون، سټيج په وار سره دغه كسانو وكړ،

راقم، رحمت الله، رحمت، حبيب الله (بلال) او انجنر محمد نبي (اميد). پښتو ادبي ټولنې چمن خپل دفتر په اگست ۲۰۰۰م كال كې پرېښاوه، تر دغه نيټې څو مياشتني مخكې دوه نور درانه ميلمانه چمن ته راغلل، د پېښور سده پښتو عالمي كانفرنس مشر ښاغلي راز محمد (راز) صاحب، د ده سفر پدې موخه ؤ چي څه موده وروسته يې د پښتو عالمي كانفرنس د جوړيدو لپاره د ادبياتو سره وويني كله چي موږ د ټولني په دفتر كې ماز ديگر قضاء كښينا ستلو نوموړي دغه وينا كوله او ما د وينا ليكل كول خو د بده مرغه اوس هغه ليكنه ماته په لاس راغلله چي ما د ده د بيان توري دلته راوړي واى يا نوري خبري.

او بل گران ميلمه ورسره جنرال عبدالصمد (مومند) ؤ چي د ده موخه بيا سفرنامه ليكل وو او دغه ښاغلي بيا خپله سفرنامه پدې نامه (هرتپې ته د جرگو سره ځم) چاپ كړه ۲۰۰۴م، او دغه د (رفيقي) صاحب سره ميلمستيا او دملگرو سره ليدل يې پدغه سفرنامه كې ياد كړيدي، كله چي دغه ميلمانه ډاكټر عبدالرؤف (رفيقي) ته راغلي وو نو نوموړي ماته د تار په تليفون د ميلمنو د راتگ وويل زه هم له خپل ځاى څخه بنك ته ورغلم هلته د ملاقات وروسته بينك ته مخامخ د ټولني دفتر ته وختلو، د دغه ښاغلو راز محمد (راز) صاحب او جنرال عبدالصمد (مومند) (رفيقي) صاحب بل (ميراني) صاحب چي لږ مخكې ما خبر وركړى وو.

«او (رفيقي) صاحب وايي غلام سخي (نوريوال) هم دغه وخت حاضر مجلس ؤ، خو دغه ښاغلى دغه وخت زما هېر دى خو موږ دغه پنځه كسان هلته كښينا ستلو تر څه وينا وروسته مو د ما ښام لمونځ دلته په جماعت ادا كړ چي امامت يې ما وكړ، تر لمانځه وروسته مو يو څه مختصر كلام هم سره واوراوه.

۲۲/۵/۲۰۰۱م د پښنځه د راغلو لیکوالانو عبدالباري (اسیر) او شامحمد (درویش) په ویاړ، وخت ماښکر ځای کتابتون، سټیج سیکرټري راقم الحروف رحمت الله (رحمت)، د صدارت پرمقام عبدالروف، رفيقي، عبدالباري اسیر، او شامحمد درویش، ناست وو تلاوت سید محمد شایشا ناغا وکړ دغه ښاغلو خپل کلام واوراوه محمد ظاهر، علی اکبر زخمی، راقم، رحمت الله، رحمت، نصرالله (وفا)، عبدالباري (غریب) لومړی وار، ایشان اغا، شیرباز (افغان) دلته لومړی وار، غلام سخي (نوریوال)، سلطان محمد (قدر دان)، حاجي اختر محمد (میراني)، عبدالاحد (مهاجر) محمد ظاهر (ابدالي)، روح الله (ساقیار)، شامحمد (درویش)، حاجي عبدالرؤف (رفیقي)، او عبدالباري (اسیر).

۲ جون ۲۰۰۱م د پښور څخه د راغلي شاعر او لیکوال ښاغلي اشرف (مفتون) په ویاړ، ځای کتابتون، ویاند

(راقم، رحمت الله، رحمت)

۲۲/۱۲/۲۰۰۱م د خوشحال بابا د څلورسوم تلین په مناسبت.

په ۵ می ۲۰۰۲ د ارواښاد نعمت الله (دراني) په یاد کي مشاعره او د نوو ټاکل سوو غږو سوگند مراسیم ترسره سوه.

۲۴/۳/۲۰۰۲ د پسرلي په مناسبت مشاعره مشر میلمه یې د ضلعي پخوانی چرمین حاجي فیض الله (نورزی) وو، د مشرتابه پر ځای ورسره د ټولنې صدر ډاکټر عبدالرؤف (رفیقي) کوربه صدر محمد نبي (امید) او بل میلمه د حمزه بابا د کلي ښاغلی شریف الله و، وروسته شفیق الله (معذوریار) هم د مشرتابه ځای ته راغلی، حاجي نصیر احمد (پاچا خان) نه و راغلی که څه هم موږ د ده نوم په دعوت نامه کي چاپ کړي و، سټیج د (راقم) رحمت الله، رحمت پر غاړه و.

۲۰۰۲/۸/۴ په ویاړ کي د دغو ښاغلو میلمنو د کراچي څخه محمد ظاهر (اږدی) د پښور څخه حنیف (خلیل) او د کوټي څخه خلیل (باور) او علي کمیل (قذل باش) راغلي وو، د مشرتابه پر ځای ډاکټر عبدالرؤف (رفیقي) او انجنیر محمد نبي (امید) ناست وو، د ویاندي چاري د راقم رحمت الله، رحمت پر غاړه وې، ځای کتابتون، وخت د سهار لس بجي، دغه مشاعره په ډیر کم وخت کي موږ برابره کړه.

او بیا دغه ښاغلي زما د ذاتي ملگري او د ټولنې د غړي رحم الدین (رحماني) په ملگرتیا او تقریبا د ده په موټر کي د ویش (بیش) بازار ته بوتلل سوه او یاد سوي ملگري هلته د ویش په هوټل کي د غرمي ښه ډوډۍ هم ورکړې وه، چي د هغه ټول جریان تصویري البم زما مخ ته پروت دی، چي د مشاعري څخه نیولي بیا تر هوټله پوري دغه عکسونه د دې چوپړ شاهیدي ورکوي. او بل لوري ته مي د ښاغلي حنیف (خلیل) هغه کتاب هم پروت دی (د سپین بولدک په لور) سفري راپور تاژ چاپ کال ۲۰۰۳م خو ښاغلي حنیف (خلیل) زموږ د مشاعري او ادبي چوپړ ذکر یواځي په اوو (۷) لیکو کي پر ۵۴ صفحه کړيدي.

زموږ د ټولو ادبي ملگرو څخه د (رفیقي) صاحب سه علاوه یواځې د (امید) ذکر کړی دي کاش چې ده زموږ د ټولنې د څلورو یا پنځو ملگرو نومان خویاد کړي وای!

او نژدې دغه مشاعره ډیره زما په منډه ورته جوړه سوه کاش چې یو څه د دغه لیکوال دغه چوپړ ته پام سوی وای!

و دغه بیرنۍ مشاعري ته لیکوال هم حیران ؤ په صفحه ۵۴ کې داسي اقرار کوي -

(د امشاعره پدې لحاظ هم منفريده وه چې په لږ وخت کې ډیر شاعران او زیات سامعین راجمعه سوي وو)

مگر چا چې دغه چوپړ او درناوی ورته کړی وو، د هغو پر نومونو یا نوم یادیدو یې قلم وچ سوي وو، افسوس،

مگر بل اړخ ته بیا چې ښاغلی حنیف (خلیل) په کوټه کې د ښاغلي کمیل کورته ورځي د خپل کتاب به صفحه ۵۹-۵۸ کې بیا د دوو ماشومانو (ایرج او ائیمه) یادونه په دولسو لیکو کې بیانوي.

اوس تاسو د دغه استاذ د انصاف موازینه خپله وکړی، داسي د چمن پښتو ادبي ټولنه او ورته جوړه کړې مشاعره او یو زیات شمیر شاعران او مینوال، ده یې ذکر په اوو (۷) لیکو کې وکړی او دوه نومان یې ورڅخه یاد کړي لکه (رفیقي) صاحب او (امید) صاحب، او بل لور ته د کمیل په کور کې دوې ماشومانې (ایرج او ائیمه) د دواړو نومان یادول او دولس لیکي د کتاب نیسي، نو ځکه ویلای سم چې نه به پښتو پرمختګ وکړي او نه پښتانه که دغه حال ؤ.

داسي پیښي مي نو ډیري ولیدلي ځکه یې لیکم تر څو چې دغه د خپلي خوښي د لیکنې یا څه کولو دود راڅخه پاته سي.

پر ما د ښاغلي حنیف (خلیل) نثر خوږ لگيږي، دی په تحقیق کې ښه لاس بری دي خو زما دغه لیکنه به دی د یوې گیلې په شان مني نه د بدل اخستو په رنگ، ما ښاغلي ته د قائد اعظم یونیورسټي اسلام په درک خپل دا ناول (محبت ولې ورک سو؟) هم ورواستوی خو د رسیدو درک یې را معلوم نسو. په ۷مې ۲۰۰۲ د ښاغلي عبدالباري (جهاني) په ویاړ یوه خوندوره مشاعره، د ویاند چاري د راقم رحمت الله، رحمت او عادل (اڅکزي) پر غاړه وې.

۲۰۰۳/۴/۲ م د یادوني وړ سمینار چې د کتاب (پښتني انځور) مخکتنه کې وسوه لیکوال یې د پښین د سیمې تکره شاعر محمد نعیم (ازاد) وو، پر دغه کتاب د راقم الحروف مقاله هم وه، وروسته یوه خوندوره مشاعره وسوه، په راغلو میلمنو کې پروفیسر راز محمد (راز)، پروفیسر فیض محمد (شهزاد)، عصمت الله (زهیر) او نور ښاغلي..

ستېج د راقم الحروف پر غاړه ؤ، ځای کتابتون، شروع ما پښين ترماخستن پوري دوام درلودی راغلي میلمانه د شپي پښين ته رخصت شول، د چمن د سیمې ځوان لیکوال یار محمد (سیال) د ټولنې و سمینار او مشاعري ته په دغه ورځ لومړی وار راغلی ؤ. او د ښاغلي غلام سخی، نوریوال، مقاله حیرت صاحب واورله

پښتو ادبي ټولنې چمن پخپل وار ډیري لاسته راوړنې درلودې چې د ملگرو په افتکار د سلام بابا کتابتون مینځ ته راغلی، چې د دغه خدمت په سرلارو کې ارواښاد نعمت الله (درانی) او ډاکټر عبدالرؤف (رفیقي) د نورو ملگرو تر څنګ یادولای سم، او دغه کتابتون د افتتاح په ورځ د ټولنې ملګري، د منطقي مشران او حکومتي چارواکي حاضر ؤ، راقم الحروف د نورو ملگرو تر څنګ ناست ؤ، د هغه وخت د ضلعي د حاکم ډي، سي او ښاغلي شفيع (کاکړ) مرسته په دغه کار کې د نه هیږیدو ده چې په ډي، سي، او، دفتر کې منظوري ورته ورکړه، بلکه دغه ښاغلی به زموږ سره په سمینارو یا مشاعرو کې هم برخه اخیستل کور یې ودان.

د دې لپاره چې ځیني ملګري راڅخه گیله ونګړي چې زموږ نومان دې نه ؤ یاد کړي، د میاشتو کال او دوه کالو په تېریدو سره چې نور ملګري ټولنې ته راغلل هغه دغه ښاغلي وو.

رحم الدین (رحماني) هوتک قانع) عبدالرزاق (حقیار)، حبیب الله (بلال)، حبیب الله (تېری) عادل (اخکزی)، نصرالله (وفا)، قاري روی محمد (مجاهد)، نعمت الله (پښتون)، عبدالهادي (شاکر)، سردار محمد (مین)، غلام سخي (نوریوال)، یار محمد (سیال)، ملا عبدالباري (مدني)، عبدالوهاب (ولي) او مطيع الله (شاهين).....

۲۰۰۳/۵/۳۰ م یو بل مازدیگری او خوندوره مشاعره د کندهار څخه د راغلو تکړه لیکوالانو محمد سرور (واصيل)، حسن (یار) او تاج محمد (تابع) په ویاړ ترسره سوه، ځای کتابتون، ستېج یا د ویاندوی چارې د، راقم، رحمت الله، رحمت، پر غاړه وې، رفیقي صاحب د میلمنو سره د صدارت پر مقام ناست ؤ، د مشاعري په دوران کې شېر بهادر (اخکزي) په لومړي وار د ټولنې پر ستېج خپل کلام او وینا واورول.

۲۰۰۳/۳/۱۲ م ټولنې اخير ځل دا ټاکنې وکړې، ځای رحمت ټال مال سرک چمن

د ټولنې مسئول: ----- عبدالرؤف (رفیقي)

جنرل سکرټري: ----- رحمت الله (رحمت)

مرستیال مسئول: ----- عادل (اخکزی)

مرستیال سکرټري: ----- روی محمد (مجاهد)

پریس سکرټري: ----- نصرالله (وفا)

پدغه ورځ د کوتي څخه راغلی میلمه لیکوال او شاعر ښاغلی گل خان (حیرت) زموږ د مجلس اعزازی میلمه ؤ.

پښتو ادبي ټولني چمن که وخت په وخت سمینارونه او مشاعرې یا د لیکوالانو په ویاړ مشاعرې کولې، خو کله کله به یې د پښتو ژبې په تللو ستورو پسي دعاوي هم کولې.

۲۰۰۴/۴/۱۱ م کال میاشتنی ناسته ځای د رحمت ټال مال سپرک زوړ گنج چمن، مازدیگر ۵ بجې صدارت د عبدالرؤف (رفیقي) د ټولنې د صدر، کوربه او ویاند رحمت الله (رحمت) د ټولنې عمومي منشي، تلاوت کونکی سلطان محمد (قدردان) د ټولنې غړی، غلام سخي (نوریوال) غړی، حمید الرحمن (مومند) سپاهي FC، لومړی ځل یې زموږ سره گډون وکړ، د غونډې په پای کې رحم الدین (رحماني) راوړسید، د مشاعرې په پای کې پدې ښاغلو پسي دعا وسوه ارواښاد: محمد صدیق ادبیار، اشرف (مفتون)، ښتر صاحب او محمد یوسف (ویران)، څه موده وړاندې دغه ښاغلي له دنیا څخه کوچیدلي وو روح دې ښاد وي، دعا راقم الحروف وکړه او ملگرو (آمین) ورباندې کاوه.

یوه یادونه باید وکړم چې د پورته سمینارو یا مشاعرو نیټه ډیره دقیقه لیکل سویده، خو ځینې میاشتنی یا څه غټې مشاعرې مې ځکه ونه لیکلې ترڅو پر لوستونکو ونه غمیرې کیدلای سي چې بیا ټول تاریخ د ټولنې زه علیده د کتاب په بڼه چاپ کړم. په ځینو ځایو کې خو ما د ځینو ملگرو هغه د دوی علمي القاب لکه ډاکټر لیکلي او په ځینو ځایو کې مې ندي لیکلي یا د یر تکراره په وجه یا په دې چې په هغه وخت کې به دوی دغه د ډاکټر امتیاز لاس ته نه ؤ راوړی، هېڅ کله دې څوک د هغه نیټې څخه دا مآخذ نه اخلي چې پلانی صاحب پدغه وخت کې ډاکټر ؤ ولې چې دلته ده په ډاکټر لیکلی دي، ما که لیکلی دی هغه دغه درې ښاغلي دي: رفیقي صاحب، سیماب صاحب، او قذل باش صاحب چې په وار سره یې د دوکتري د حاصلولو دغه نیټې دي: رفیقي مقاله په افغانستان کی اقبال پښندنه نیټه: 2005م، سیماب موضوع: پښتو او تنقید نیټه: 9 جنوری-2009، قذل باش موضوع نیټه:

پښتو ادبي ټولنه چمن چې پدې نیټه ۱۹۹۷/۹/۲۷ یې بنسټ کېښودل سو او لومړی سوگند او مشاعره یې پدې نیټه ۱۹۹۷/۱۲/۱۴ ترسره کړه.

ورسره یې د دفتر د برابریدو او ملگرو ته د غږیتوب (رکنیت) د جوړیدو کار هم پیل کړ، د غږیتوب فیس (۱۰۰) سل روپۍ وو او ورسره به هر غړي (۵۰) پنځوس روپۍ میاشتنه (چنده) هره میاشت هم ورکول ترڅو د ټولنې غړي معلوم وي او له دغو پیسو څخه د دفتر کرایه او نورو مصرفو کار واخیستل سي که به یو چا لومړۍ ورځ تر (۱۰۰) سل روپۍ زیاتي ټولني ته ورکړې نو سل روپۍ یې د غږیتوب فیس او زیاتي پیسې یې د میاشتنیزې (چاندي) په حساب کې شمارل کیدي.

یو غړی که به یوه میاشت خپلي پیسې ټولني ته ورنکړې نو په بله میاشت کې به یې د دواړو میاشتو پیسې ادا کړې

د دې کار پیل نیټه ۱۹۹۷/۱۱/۲۲ او اخيري نیټه یې ۲۰۰۰/۸/۲۳ وه، خو له دغه وروسته یوه بیرنۍ میاشتنيزه (چانده) ټولني ته دغه غړو ورکړه: محمد نبي (امید)، عبدالرؤف (رفیقي)، رحم الدين (رحماني)، سلطان محمد (قدردان)، راقم، رحمت الله (رحمت) نیټه ۲۰۰۲/۱۱/۱ او روی محمد (مجاهد) ۲۰۰۲/۱۲/۱۷ تر دواړو وروسته بیا کوم غړي داسي چانده یا میاشتنيزه پیسې ندي ورکړې چې هغه دې په کتاب کې نویشته وي یا دې نوموړي ته رسید ورکول سوی وي.

دا ټول معلومات د ټولني له هغه کتاب څخه کوم چې (۷۸) صفحي لري، اود تصدیق لپاره د دې بناغلو لاسلیکونه د کتاب پر اوله صفحه سته، دارواښاد نعمت الله (دراني)، سلطان محمد (قدردان)، راقم (رحمت الله (رحمت). اود دغه کتاب له مخي چې د ټولني درج غړي دي او د غړیتوب ورکړه (فیس) یې ادا کړی دی هغه دا غړي دي. د ټولني د کتاب په ترتیب:

د درج تاریخ	نوم	نمبر	ورکړي روپي
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	نعمت الله (دراني)	۱	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	محمد نبي (امید)	۲	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	عبدالرؤف (رفیقي)	۳	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	محمد نبي (خادم)	۴	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	محمد ايوب (اخکزي)	۵	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	صديق الله (خوشحال)	۶	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	محمد شفيق	۷	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	محمد رفيق	۸	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	احمد الله (همت)	۹	۲۰۰
۱۹۹۷/۱۲/۱	ډاکټر عبدالصمد	۱۰	۱۰۰۰
۲/۱۹۹۷/۱۲	سلطان محمد (قدردان)	۱۱	۲۰۰
۱۹۹۷/۱۲/۸	غلام داؤد	۱۲	۱۵۰
۱۹۹۷/۱۲/۱۲	محمد ظاهر (ابدالي)	۲۲	۲۵۰
۱۹۹۷/۱۲/۲۲	محمد يونس	۲۵	۱۵۰
۱۹۹۷/۱۲/۲۵	رحمت الله (رحمت)	۲۹	۱۵۰

۱۹۹۷/۱۲/۲۲	شفیق العالم	۳۰	۲۵۰
۱۹۹۸/۲/۳	اسد الله صاحب	۴۲	۱۵۰
۱۹۹۸/۲/۵	عبد العلي	۵۲	۲۰۰
۱۹۹۸/۱۲/۱۳	محمد نسیم	۵۸	۱۵۰
۱۹۹۸/۱۲/۱۸	محمد قسیم	۵۹	۱۵۰
۱۹۹۸/۳/۱	رحم الدین (رحماني)	۲۵	۱۵۰
۱۹۹۸/۳/۴	عبد الرازق (حقیار)	۷۲	۱۵۰
۱۹۹۷/۳/۴	فیض الله (شاهین)	۷۳	۱۰۰
۱۹۹۸/۳/۲	عبد الرحمن جان (ارماني)	۷۴	۱۰۰
۱۹۹۸/۳/۹	حبیب الله صاحب	۷۷	۱۵۰
۱۰/۱۸/۱۹۹۸	حبیب الله (بلال)	۱۰۲	۱۵۰

دغه ټول (۲۲) شپږويشت غږي سو. صفحه (۱۲) د ټولني کتاب،

دغه یادو سوو کسانو د پښتو ادبي ټولني چمن غږیتوب اخستی او ورسره یې په یادو سوي کتاب کي میاشتیزه پیسې ادا کولې. وضاحت: یو نوم محمد رفیق چي د دغه نامه سره په نورو صفحو کي (افغان) تخلص سته، دا ښاغلی حاجي محمدرفیق (افغان) ولد وکیل حاجي محمد صدیق اکا دي، میاشتیزه پیسې یې ټولني ته ورکولې خو په غونډو کي یې ډیره برخه نه اخستل. ډاکټر عبدالصمد چي نویشته دی دا ډاکټر عبدالصمد صاحب (عشپزی) دی، په (۳۰) نمبر شفیق العالم لیکلی دی دا ښه لیکوال شفیق العالم (معذوریار) صاحب دی، «چي داوخت یې کلیات د چاپ انتظار کوي»

په (۲۹) نمبر رحمت الله (رحمت) لیکلی دی چي دا زه یم او اوس په چمن کي ترما په عمر کشر یو بل رحمت الله (رحمت) هم پیدا سوی دی، چي لا دکوم تصنیف خاوند ندی. کیدای سي چي بل هم پیدا سي یادغه ملگری خپل دغه تخلص واړوي،

اسد الله په (۴۲) نمبر لیکلی دی وروسته د ټولني په کتاب کي د (کمین) تخلص ورسره لیکل کيږي دا ښاغلی زما له یاده وتلی دی، په (۷۷) نمبر حبیب الله صاحب لیکلی دی دا حبیب الله (تږی) ثاني دی، د ټولني د غږیتوب په کتاب کي پورته (۲۲) کسان د غږو په حیث نویشته دي.

پدې صفحه (۲۴) - نیټه، ۱۹۹۹/۱۰/۲۸ نمبر (۲۰۵) دا نوم لیکلی دی حاجي اختر محمد (۲۰۰) روپۍ خو د دغه ښاغلي سره ممبر شپ، غږیتوب او تخلص ندی لیکلی فکر کوم چي دا ښاغلی به حاجي اختر محمد (میرانی) وي.

چي بيا په صفحه (۳۰) نمبر (۲۴۲) تاريخ ۲۹/۴/۲۰۰۰ په پوره نامه او تخلص داسي ليكلي دي (حاجي اختر محمد، ميراني، شل کتابونه)، دا نوموړي دغه کتابونه د بازار څخه پخپلو پيسو رانيولي او ټولنه ته يې ورکړه چي لا تر اوسه هم دغه کتابونه د ټولني په ارشيف کي پراته دي.

بايد يادونه وکړم چي د ټولني دغه کتاب او غړيتوب د ارواښاد

نعمت الله (دراني) او وروسته د عبدالرازق (حقيار) او زما په قلم نويشته لري، دا پورته (۲۲) نومان هم د مرحوم په قلم د ټولني په کتاب کي نويشته دي، د ده تر مرگ وروسته ياد سوي کتاب د ټولني د نورو شيانو سره د عبدالرازق (حقيار) سره و، او وروسته د ټولني د نورو شيانو سره ماته وسپارل سو.

تر دغه يادو سوو کسانو وروسته بيا موږ کوم ملگري ته د رسمي غړيتوب پرچي نه ده ورکړي، نور ملگري به چي ټولني ته راتلل فکر کوم چي دا به نواغزاي غړي وو، او يا مستقل خو غړيتوب به يې نه و ليکل سوي، د ټولني په ياد سوي کتاب کي چي هر چا غړيتوب تر لاسه کړی دی د هغه د نامه او پيسو سره دا الفاظ ليکلي دي (ممبر شيپ فيس) که به چا نوره مرسته کړې وه د هغه سره به بيا (عطيه) ليکل کيده.

د پښتو ادبي ټولني چمن په مشاعرو يا سمينارو کي د مشر ميلمه په حيث وخت په وخت برخه اخستونکي دغه ښاغلي وو.

حاجي نصير احمد پاچا خان: ----- پخوانی صوبايي وزير

حاجي جلال الدين خان: - پخوانی، ناظم، تحصيل چمن، حاجي نذر جان اکا: ----- پخوانی ناظم،
تحصيل چمن

مرحوم (جمال عبدالناصر، کاکړ): ----- د چمبراف کامرس مشر

ډاکټر ثاقب (عزيز): ----- د ضلعي (ډي، سي، او)

فيض الله خان (نورزی): ----- پخوانی چرمين د ضلعي

عبدالصبور (کاکړ): ----- هغه وخت د تحصيل چمن (ای، سي)

حافظ عبدالباسط (بلوچ): ----- د چمن تحصيل (ای، سي)

ډاکټر عبدالصمد (عشپزی): ----- د دولتي روغتون مشر هم سو

خان امان الله خان:-----قبائلي مشر

حاجي كرم خان اكا:-----د پپلز گوند سره اړوند قبائلي مشر

د صدارت مقام ته به دا ښاغلي هم رابلل كيدل پروفيسر عبدالرشيد صاحب (رودي)، پروفيسر عبدالقادر صاحب، پروفيسر محمد طاهر (چوهدري)

په مينوالو كې به دا ښاغلي هم راتلل: حاجي مير عالم، حاجي عبدالشكور، مرحوم ډاكټر حبيب (د وخت ډي، سي، او)، شفيع (كاكر)، ملك عبد الخالق (اخكزي)، اصغر خان (اخكزي)، گل خان (اخكزي)، نظر محمد (درمان)، چي وروسته دغه ښاغلي د نورو ټولنو پر دريځ ښه ترنوم وايه، ښاغلي هدايت الله، عبدالرشيد، عبدالكريم، عزيز الله، ډاكټر رمضان اسحاق (معلومات دخپلو ليكنو او د ټولني له تاريخچي څخه).

ماچي ځيني مقالې ليكلي دي يا ناچاپ كتابونه:

يو څو يې دغه دي

۱: پر كتاب گلدړه، مصنف گل خان (حيرت) سمينار ۱۹۹۸ چمن

۲: پر كتاب طلب مذهب، مصنف قاضي ملا عبدالسلام بابا، دغه سمينار د پښتو ټولني چمن څخه هغه وخت پاته سو.

۳: پر كتاب: دوه زرم كال دوه زره اقوال، ناچاپ كتاب د حاجي اختر محمد (ميراني) دا مقاله په كتاب كې چاپيدل. «مگر دغه كتاب لا تراوسه نه سوچاپ»

۴: پدې نيټه (۱۰) مارچ ۲۰۰۲م د پاکستان په برابر يولو سمينار د (چمبراف كامرس) لخوا په چمن كنښتم (گمرک) كې د ياد سوي تنظيم چي هغه وخت يې صدر ارواښاد جمال عبدالناصر او سرپرست اعلى حاجي محمد علي اكا و د دوى په غوښتنه ما دا مقاله ليكلي وه، پدغه ورځ يوه مقاله په انگريزي وويل سوه دويمه مقاله د عبدالرؤف (رفيقي) وه په اردو كې، دريمه مقاله زما وه په پښتو كې زما د مقالې د اورولو وخت (۲۰) دقيقې (مينټه) ؤ، و ياد سوي سمينار ته د صوبي د وخت گورنر ښاغلى جيتيس (ر) امير الملك منگل صاحب او د صوبي وزيران: محمد علي (جوگيزي)، مرحوم قاسم خان (اخكزي)، ميرمن بروجه او پنځه نور وزيران، د ټول پاکستان به برابر نور ميلمانه او د چمن ښار سرکاري حكام او د ښار معزز مشران راغلي وو، د ما پښين پر ۲:۳۰ بجو دغه سمينار پاى ته ورسيدى، او دغه وخت د ضلعه قلعې عبدالله چمن ناظم صلاوالدين (اخكزي) ؤ.

۵: مقاله: پرکتاب (پښتني انځور) مصنف محمد نعيم (ازاد) صاحب سمینار په چمن کي ۲۰۰۳/۴/۲ م د پښتو ادبي ټولنې چمن لخوا.

۶: مقاله: پرکتاب (د سپوږمۍ سره خواله) مصنف ډاکټر عبدالرؤف (رفيقي) صاحب سمینار ۲۰۰۴/۹/۴ م په زیارت کي.

۷: د پسرلي په اړوند مقاله.

۸: څو نوري ادبي ټوټې، دا اته سره يادي سوي ليکنې ناچاپه پاته دي. «ناچاپه کتابونه:

۹: (پيرزويني) د لمانځه طريقه ده، د ليکلو وروسته مي د څو علماوو تصديق پراخيست، يو کيسټ مي هم څو کاله مخکي ورڅخه جوړ کړ او د دوه زره څخه زيات کيسټونه به زما يو ملگري مفت تقسيم کړي وي، کتاب يې ناچاپ دی،

۱۰: (د حج سفر) دا د حج زده کړه ده کتاب يې ناچاپ دی خو کيسټ يې په بازار کي سته چي ما ورڅخه جوړ کړيدی.

۱۱: ارمانونه، ۱۲: د رحمت گلونه، ۱۳: پياوړي خلک

(يولسم څپرکی)

پښتو ادبي تړون او رحمت الله (رحمت)

ياده سوي ټولنه دا وخت په چمن کي ډيره فعاله ده، او فعال غړي لري، نژدې د دوو کلو رائيسي عادل (اخکزی) د مسئول چاري په غاړه لري.

پدې نيټه (۱۳) جولای ۲۰۰۸ م ملگرو دغه درې کسان لکه حاجي اختر محمد (ميراني)، راقم، رحمت الله (رحمت)، او انجينر محمد نبي (اميد) د جرگې غړي وټاکل د دې لپاره چي همدا جرگې د يادي سوي ټولني لپاره د نامه ټاکلو او وروسته د مسول او کابيني ټاکلو چاره پر غاړه ولري.

په همدغه ورځ د ټولني لپاره دغه نوم (پښتو ادبي تړون چمن) غوره سو، د يادي سوي جرگې د مشرانو په مشرتابه کي لومړی په (۲۷) جولای ۲۰۰۸ م لومړی ټاکنې وسوي او دغه کابينه وټاکل سوه، مسئول: عادل (اخکزی)، مرستيال: نعمت الله (پښتون)، پانگوال: عبدالغفار (مظلوم جان).

لومړی کابینې او د جرگې غړو ته پدې نېټه (۱۷) اګست ۲۰۰۸م سوګند ورکړه سو.

سوګند ورکونکی مشر میلمه ښاغلی عبدالقیوم (خدکو) د ضلعي نائب ناظم، ځای د ولسوالي تالار.

د مشر تابه پر ځای ناست عبدالقیوم (خدکو) راقم، رحمت الله (رحمت)، او انجینر محمد نبي (امید)، وخت ما پښین قضاء، او وروسته درنو شاعرانو خپل خوږ کلام واوراوه.

۲۰۰۹م فبروري ۲۰۰۹م خپلواکه پښتو مشاعره دا د ټولنې دویمه لویه مشاعره وه چې له ډیرو ځایو څخه ورته شاعران او لیکوالان رابلل سوي وو، ځای د ولسوالي تالار، د ویندوی چاري عبدالغفار (مظلوم جان)، او عزیز (میا) پر غږه لرلي تر تلاوت وروسته د مشر تابه مقام ته د کوټي سه راغلي دا مشران: عمرگل (عسکر)، ډاکټر نصیب الله (سیماب)، ډاکټر لیاقت (تابان)، او راقم رحمت الله (رحمت) د دې مشاعري کوربه مسئول ورو بلل سوه، د دې مشاعري مشر میلمه حاجي حمید الله د چمبر آف کامرس مشر، مشاعري ته نه و راغلی.

د دې مشاعري، ډي، وي، ډي هم ثبت (ریکارډ) سوه.

یو بل سمينار ۱۹ اپریل ۲۰۰۹م د ملا قلندر آخند په یاد کي او ورسره د دوو کتابو (لعل جواهر) د متلو مجموعه لیکوال یې شیربهادر (اخکزی)، مقاله عبدالغفار (مظلوم جان) پر واورول، دویم کتاب: ایا محبت به خپل مطلب ته ورسېږي؟ (ناول) لیکوال یې (راقم) رحمت الله (رحمت) مقاله انجینر محمد نبي (امید) پر واورول، د ملا قلندر پرفن او شخصیت باندې مقالې عادل (اخکزي)، جعفر خان (ترین)، حاجي اختر محمد (میراني)، عصمت الله (زهیر)، محمد نعیم (ازاد) او پوهاند سیال (کاکي) واورولي.

صدر مجلس سیال (کاکي)، کوربه محمد نبي (امید)، راقم رحمت الله (رحمت)، شیربهادر (اخکزی) او نور پر دریغ ناست وو، وروسته یې خوندوره مشاعره وسوه، ما پښین ۳ بجو پیل د ماخستن پر ۱۱ بجو پای ته ورسیدی، د دغه سمينار مشر میلمه حاجي نادر خان (نورزی) و.

د ټولنې د دویم کال ټاکنې د ښاغلي محمد نعیم (افغان) تر څارنه لاندې وسوي او دغه کابینه وټاکل سوه.

مسئول: عادل (اخکزی)، مرستیال: شیربهادر (اخکزی)، پانګوال: مطیع الله (شاهین)، او دغه کابینې ته ۲۵ اکتوبر ۲۰۰۹م سوګند ورکړل سو، د مشر تابه په مقام یې ښاغلي قاري عطاء الله (مسلم) شتون درلودی، باید ووايم چې د دویم کال په ټاکنو او د سوګند په مراسمو کي زه نه وم حاضر. «راقم»

او په دا نژدو شپو کي ۲۲ جنوري ۲۰۱۰م د سلام بابا (۱۸۸۱—۱۹۷۴ جنوري ۲۲) پنځه دیرشم تلین ولمانځی، په یاد سوي سمينار کي خو نوري مقالې نه وي یواځي په لومړۍ برخه کي ما یوه لنډه مقاله یا (د سلام بابا ژوند لیک)

واوراهم دومره د عادل (اخکزي) ليکنه وه وروسته مشاعره وسوه. د دغه سمینار یا مشاعري مشر میلمه حافظ بسم الله (مخلص) صاحب ؤ، کوربه یې ماستر امیر زمان (مشکور) ؤ. اوقاری نور محمد (نوراني) هم پردریغ ورسره ناست وو، د چمن د شاعرانو تر څنگ د کوتي او پښین څخه دغه ښاغلي: محمد نعیم (ازاد)، د حسنا مجلي مسئول عصمت الله (زهیر) او د مشرق اخبار د ادبي صفحي مسئول جعفر خان (ترین) او له کندهار څخه حاجي محمد اکبر (نعمتي) ورته راغلی ؤ، ما پښین پیل د ماخستن تر ۹ بجو پوري دوام درلودی.

(احمد شایب دالي کتابتون) چي مشر او کابینه یې هغه وخت عادل (اخکزي)، عبدالرازق (حقیار)، یار محمد (سیال)، نوراحمد (فطرت)، نعمت الله (پښتون)، یادولای سم هم یې لوی غنډي او مشاعري وکړي وروسته دغه کتابتون په ټولنه او ښت چي نوم یې دا سو (احمد شایب دالي کلتوري ټولنه)، دغه وخت یې مشران او د کابینې غړي ځکه زه برابر نسملیکلای ولې چي زه د ټاکنو پر وخت نه یم ور بلل سوی، که څه هم ځینو سمینارو او ډیرو مشاعرو کي د غوښتنې سره سم زه ورغلی یم، د پنځو کتابو د مخکتنې په سمینار کي ۲۰۰۷/اگست/۲۲م یو زما کتاب «دلنډو کیسو ټولگه» (درحمت دالی) هم په یاد سوو کتابو کي وو، چي مقاله د پښین د سیمې ښه لیکوال گل خان (حیرت) صاحب پر لیکلي وه، د دغه ټولني د ټاکنو خبره ما په اخبار کي لیدی، یا به بل چا راته وویل، په کابینه او مشرانو کي یې دا ښاغلي یا دولای سم: نوراحمد (فطرت)، عبدالرازق (حقیار)، محمد غوث (همدرد)، محمدنبي (خادم) او صادق (صبا). یادي سوې ټولني به ما ته یواځي د سمینار، یا مشاعري د گډون بلنه راکول، او نژدې په ډیرو مشاعرو کي زه حاضر سوی یم، پدغه غونډو کي چي زه ورغلی یم د صدارت یا د مشرانو ځای ته زه پدغه حیث ور بلل یم مشر میلمه، کوربه صدر، اعزازی میلمه. پدا نژدې شپو کي د امن تر نامه لاندې یوه مشاعره ایښي وه له کوتي، پښین، برښور، کندهار څخه هم لیکوالان ورته راغلي وو او زه هم ورکي حاضر و د یادي سوې مشاعري نیټه دا وه ۲۰۰۹/۱۱/۲۰م.

(زما د پنځو کتابو د چاپ کلونه:

۱- درحمت دالی- دلنډو کیسو ټولگه، ۲۰۰۴م

۲- ناکامه مینه او زورور خلک- ناول، ۲۰۰۲م

۳- محبت ولې ورک سو؟- ناول، ۲۰۰۷م

۴- یا محبت به خپل مطلب ته ورسېږي؟- ناول، ۵ مارچ ۲۰۰۹م

۵- امید- همداناول، ۲۰۱۰م اپریل ۳ څخه د چاپ انتظار کوي،

(رحمت الله، رحمت) چمن،

دولسم څپرکی

مرکزي انجمن تاجران او رحمت الله (رحمت)

مرکزي انجمن تاجران ډیر فعال تنظیم دی صوبائي مشريې ښاغلی عبدالرحیم (کاکړ) او دکابینې نورغری ښاغلي حضرت علي (اخکزی)، الله داد (ترین)، تاج آغا، ابراهیم (کاسي)، صدیق (مسلم)، عبدالقیوم آغا د دغه تنظیم په هر ښار کې ښاخونه سته. زه پخپله د دغه تنظیم لومړی د مال روډ (سرک) چمن یونټ صدر وټاکل سوم په کابینه کې راسره ښاغلی عبدالقیوم (خدکو) جنرل سیکرټري و چې نوموړی وروسته د ضلع (قلعه عبدالله چمن) نائب ناظم هم جوړ سو.

خو بیا موږ دواړه د انجمن د تحصیل چمن مرکزي کابینې ته ولاړو هلته زه څلورم مرستیال صدر او بیا لومړی مرستیال صدر سوم او په ۲۰۰۷م کې عبوري صدر وټاکل سوم په عبوري کابینه کې دا ښاغلي راسره وو: ملا جمعه خان (همدرد)، عبدالغني، صادق (صبا) او احمد خان نورغری صاحب جان بهادر خان. عبدالباري اسحاق..... پدغه دوران کې لکه نور کله موږ د خپل تنظیم د ښار د تاجران او دوکاندارانو په استاذیتوب د اعلیٰ سرکاري حکامو او علاقائي مشرانو یا ناظمینو سره لیدل کتل کول، لکه د ضلعي ناظم حاجي آدم خان، نائب ناظم کیپټن (ر) عبدالخالق (اخکزی) چې اوس صوبائي وزیر دی، جلال الدین خان تحصیل ناظم و د وخت، او او د صحت پخواني وزیر حافظ حمد الله صاحب او داسې نور..... او پدغه دوران کې د ضلع پښین د انجمن تاجران صدر ملک حضرت علي (ترین) د وفات په سلسله کې د مرحوم فاتحي ته ورغلو، او تردغه څلویښت شپې وروسته چې په نوموړي پسي خیرات او ختم سوی و صوبائي مشران او دنورو ښارو مشران هم راغلي وو زه هم د خپلو دغه ملگرو سره ملا جمعه خان (همدرد)، عبدالغني، او بهادر خان سره ورغلم هلته بیا تر خیرات او ما پښین لمانځه وروسته د پښین په ریست هاوس کې د پښین ضلعي د انجمن وکابینې او نوی ټاکل سوي صدر ملک اشرف (ترین) ولد مرحوم ملک حضرت علي (ترین) ته په شاندارو مراسمو کې د صوبائي صدر عبدالرحیم (کاکړ) لخوا سوگند ورکړه سو.، زما د عبوري صدارت مخکې صدر دادشا (پژواک) و، او کله چې زما تر صدارت وروسته موږ نوري ټاکنې وکړې نو دا کابینه وټاکل سوه صدر: دادشا (پژواک)، نائب صدر: راقم، رحمت الله (رحمت)، جنرل سکرټر: صاحب جان (اخکزی)، سپریم کونسل: بهادر خان (اخکزی)، احمد خان (اخکزی)، ملا جمعه خان (همدرد)، حاجي عبدالباري (اسحاق)، صادق (صبا) عبدالغني اسلم خان جگدیش لعل «هندو» چې لا اوس هم دغه کابینه او صدر د چمن ښار د ښاریانو او تاجرانو لپاره چوپړ کوي، انجمن په ټوله صوبه او ټولو ښارو کې خاص بیاز موږ ملگرو په

چمن کي بلاعوضه خدمتونه دخپل وطن او ښاريانو لپاره کوي، بجلي (بريننا)، تليفون، ټکس، امن امان او نورو ستونزو کي خپل وس له چا څخه پټ نکړي، کله کله به په يوه ورځ ملگرو ته څو کارونه ورتر غاړه وو.

په ۱۲ جون ۲۰۰۶م ملگرو د امن امان لپاره مظاهره کول او په همدغه ورځ د صوبي گورنر هم چمن ته راتلی، او د مجلس لپاره موږ ته سرکاري دعوت ؤ، نو د دې لپاره چي دواړه کارونه ترسره سي، د مظاهري لپاره دې ملگرو سرپرستي وکړه صدر دادشا (پژواک)، صاحب جان، اڅکزی، بهادر خان اڅکزی، عبدالباري، اسحاق، دگورنر ښاغلي اويس احمد غني صاحب د ملاقات لپاره زما سره موږ دغه کسان او وفد ملگری وو: راقم، رحمت الله (رحمت)، حاجي عبدالباري (اڅکزی)، محمد هاشم خان، حاجي عبدالشکور، حاجي سجاد الرحمن، پدغه ورځ د تجارت لپاره پر باډر باندي د (چمن باډر ترمينل) افتتاح گورنر صاحب او مشرانو کول.

۱۳ څپرکی خوپاته خبری او، ازاد ليکوال

دغه ټولنه ښاغلي شفيق العالم (معذوريار) صاحب او څو ملگرو جوړ کړه يوه مشاعره يې د ((عيدملن پارټي)) په نامه جوړه کړه د کوچني اختر په خومه ورځ ۱۴ دسمبر ۲۰۰۲م سره برابره. ځای: کتابتون، تلاوت: قاري محمد امين وکړی (اديب نه ؤ)، د ټولني سکريټري عبدالرازق (حقيار) د کوچني اختر مبارکي وويل ملگرو ته، د پښتو ادبي ټولني چمن په استاذيتوب ((راقم)) رحمت الله (رحمت) د خپلو خيالاتو اظهار وکړی او نوې ټولني ته يې مبارکي وويل، وروسته په مشاعره کي دغه کسانو خپل کلام واوراوه (داخباري بيان په ترتيب)

((راقم)) رحمت الله (رحمت)، عادل سيدجان، صابر نعمت الله (پښتون يار)، نور احمد (فطرت)، حبيب الله (بلال)، محمد نبي (خادم)، عبدالرازق (حقيار)، سلطان محمد (قدردان)، غلام محمد (اعظم)، محمد نبي (اميد)، گل خان (حيرت)، شفيق العالم (معذوريار)، او حاجي ملا عبد الصمد (بيوس).

د يادي سوې ټولني د سوگند اخستو نيټه ۲۸ جون ۲۰۰۳م د خالي په ورځ مازديگر ۴:۳۰ بجي، ځای: سلام بابا کتابتون، مشر ميلمه يې د ضلعي (ولسوالۍ) ناظم صلاو الدين (اڅکزی) ؤ.

که څه هم زه پدغه مشاعره کي وم خو دلته يې د ياد سوې ټولني د اخباري بيان، اوله دعوت نامي څخه دغه معلومات ليکم، ((راقم)) ياد سوې ټولني يو بل سمينار پدغه نيټه ۳۱ اگست ۲۰۰۳م کي هم وکړ د (معذوريار) صاحب پر کتاب سکاسه باندي. مشر ميلمه يې د (پي، ايس، اف) مشر اصغر خان (اڅکزی) ؤ، او د مجلس صدر

احمد الله (صحاف) ؤ، او د دریغ خواته پخوانی وزیر حاجي نصیر احمد (پاچا خان)، شفیق العالم (معذوریار) صاحب ((راقم)) رحمت الله (رحمت)، حاجي اختر محمد (میراني)، او گل خان (حیرت) ناست وو، ځای د سلام بابا کتابتون.

وروسته بیا د دغه ټولني له غونډو زه نه يم خبر، او فکر کوم چي له څو کالو به يې نور فعالیت نه وي کړی او نه يې چا استاذیتوب کړی دی، ولې چي (معذوریار) صاحب په کوټه کي استوگن سو، او نور ملگري يې په نورو ټولنو کي فعالیت کوي. بله ټولنه (استقلال ادبي ټولنه) په چمن کي څو کاله وړاندې جوړه سوه تر جوړیدو مخکي یوه دوی غونډې زما په ټال (د تعمیراتي شیانو د خرڅه ولو ځای) کي هم وکړلې، په مشرانو کي به يې د ملا عبدالباري (مدني) نوم یاد کړم خو داسي لویه مشاعره، سمینار، یا سوگند اخستلو مراسم يې تر سره نه کړل، او د څه وخت به تېرېدو سره يې فعالیت ودریدی.

بله ټولنه په چمن کي (ټکور ادبي بهیر) دي، دغه ټولني د خپلو مشاعرو بلنه به څو واره راکړې وي، خو یا به زه مسافر سوم، یا به زموږ د انجمن کومه مظاهره وه په دغه ورځ، غونډې اکثره په یوه سنتر (د انگریزي زده کړې ځای) کي کوي، کوم غټ سمینار خو يې لا تر اوسه نه دی کړي.

تیر کال يې یوه لویه مشاعره د مولوي عبدالغني صاحب د مدرسي پر دوهم منزل جوړه کړې وه ((راقم)) رحمت الله (رحمت) يې مشر میلمه او د مشاعرې صدر ملا عبدالباري (مدني) ؤ، خو اوس د هرې دوهمي جمعي په ورځ ماپښين په همدرد سنتر کي د کره کتنې، او مشاعرو غونډې کوي چي پدې نیټه ۱۲ مارچ ۲۰۱۰م د دوی په بلنه مي دوهم ځل گډون ورکړي وکړي چي د نعمت پښتون پر غزل کره کتنه کیده، او په مشرانو کي به د مولوي حاجي محمد او اب، او مولوي عبدالرازق (راشد) نومونه یاد کړم.

باید یادونه وکړم چي پدغه ټولو ادبي ټولنو کي مشره او لومړۍ جوړه سوې (۲۷ ستمبر ۱۹۹۷) ټولنه (پښتو ادبي ټولنه چمن) ده د وخت په تېرېدو سره بیا دغه نورې ټولني جوړې سوې.

ریديوگانو سره رابطه

ډیر رپورټونه او مرکې مي له دغو راډيوگانو څخه نشر سوې (بي، بي، سي) پښتو څانگه، امريکا/غ/شنا راډيو، تهران پښتو څانگه، زاهدان پښتو، v.o.a اردو سرويس، جاپان اردو سرويس، جرمني پښتو څانگه... (بي، بي، سي) پښتو څانگه د ډاکټر نبي (مصدق) په ښځه خلاصه سوه، او نوموړی يې لس کاله مشر ؤ.

په ۱۹۹۲ کي د (بي، بي، سي) پښتو کاروان چمن ته راغلی، گوهر الرحمن (گوهر) او صفیه (حليم) سره مي وليدل او د چمن په رپورټ کي زما خبري لومړۍ نشر کړې، د چمن په کچاري کي دوی له خلکوسره مجلس وکړ، د پښتو ادبي ټولني چمن د جوړیدو مرکه داؤد (جنبش) راڅخه واخستل، پدې نيټه ۲۲ می ۱۹۹۷م ښاغلي استاذ سعدالدين (شپون) صاحب زموږ کور ته راغلی، نوموړی دغه وخت د امریکا ښار پښتو څانگي سره کار کاوه، او کله نا کله بي زما سره ټليفون هم کاوه.

د تهران ريډيو همکار ښاغلی اسدالله (حلايي) صاحب تقريبا ۱۹۹۸م زموږ ځای ته راغلی او له ريډيو څخه تحفي هم راته راوړې. چي اوس په بيلجلم کي اوسي.

۲۰۰۲م زما ديو ناول ((ناکامه مينه او زورور خلک)) په اړه مرکه د (بي، بي، سي) پښتو څانگي ادبي پروگرام پېلوزي لپاره ښاغلي مصطفی (ساليک) راسره وکړه.

د بي، بي، سي پښتو څانگي ته چي ما ځيني مرکي ورکړې دي يو څو يې دا دي:

کله چي د مار ملنگ محله ۲۲ ايکړه ابادي د نړيدو سره مخامخ وه د مولوي محمد حنيف صاحب مرکي برابریدل.

د حاجي فيض الله (نورزي) مرکه د کډوالو په اړه.

د عسکري بنک د منجر علي الرحمان صاحب مرکه چي دغه بنک په چمن کي لومړی بنک ؤ چي آن لاین سوهغه وخت.

زما او د حاجي حبيب خان (اخکزي) مرکه، کله چي د حاجي بخت، د برمي سره په يوه واقعه کي څوکسه زخميان او حبيب الله (صاليزی) ووژل سو او په صبا يې د علاقايي اتحاد او انجمن تاجران لخوا په ښار کي کار بندي (هرتال) وه.

د کال ۲۰۰۹م کي يو ساعت د (ډيوې ريډيو) ميلمه وم چي کور به يې صداقت جان ؤ، د ياد سوې ريډيو ځايي نماينده (استازی) نعمت الله (سرحدي) دی پدې نيټه ۲۰۱۰/فروړی/۱۲م د شپي د ۱۱:۳۰ تر ۱۲:۳۰ بجو پورې د voa آشنا ريډيو ادبي ديرې ميلمه وم چي کوربڼه وه محترمه نوشا (آشنا) او غوښتنه وه د چمن د زلمي ليکوال احسان الله (شاکر).

پدې نيټه ۲۰۰۹/۳/۲۰م د روحي ادبي بهير د مشاعري مشر ميلمه وم، او صدارت و استاذ مهدي (خليق) ته سپارل سوی ؤ.

پدې نيټه ۲۰۱۰/۲/۱۷ م د سهلي پښتونخوا (بلوچستان) د ادبي ټولنو غونډه وه د غونډې صدارت ډاکټر نصيب الله سيماب ته وسپارل سو د بهير پر نامه اختلاف وو، موږ دا جرگه وټاکل سو: (راقم) رحمت الله (رحمت)، ډاکتر رحمت الله (اخکزی)، محمد طاهر (هوتک)، خليل (منور)، او برکت شاه (کاکړ) ملگرو د جرگې مشرتوب ماته راکړی، دې جرگې ته د نامه د فيصلې اختيار ورکړه سو، د څه مجلس وروسته جرگې فيصلې ته ورسیده غونډې ته محمد طاهر (هوتکي) او خليل (منور) وينا وکړه او ماته يې د نامه د علانيډو بلنه راکړه، د جرگې متفق نوم (شال پښتو ادبي بهير) مې ورته واوراوه، او ټولو ادبي حاضرو مشرانو او ملگرو يې تائيد وکړ، ځای وکوټه ريستورنټ عبدالستار روډ کوټه، پدابله ورځ ۲۰۱۰/۲/۱۸ م د بهير د څلورمې غونډې د مشاعري صدر ډاکتر اورنگ زيب (احساس)، مشر ميله يې ښاغلی محمد نعيم (افغان) او کوربه مشري يې (راقم) رحمت الله (رحمت) و، ځای: ماډل سکول پرنس روډ کوټه. د بهير د جوړيدو په سرلارو کې ښاغلی صادق (ژړک) عادل اخکزی او نور يادولای سم، د کتاب تمام ۱۳ اپريل ۲۰۱۰

دلیکوال نور اثار :

- ۱- درحمت ډالۍ _____ دلنډو کیسو ټولگه
- ۲- ناکامه مینه اوزورور خلک _____ ناول
- ۳- محبت ولې ورک سو؟ _____ ناول
- ۴- ایا محبت به خپل مطلب ته ورسېږي؟ _____ ناول
- ۵- اُمید _____ همداناول

له دغو ځایو څخه ترلاسه کولای سی

- ۱- حقانیه کتب خانه _____ بوغره روډ چمن
 - ۲- حافظ کتب خانه _____ مرغی بازار عیدگاچوک چمن
 - ۳- راشد کتب خانه _____ تاج میرخان روډ چمن
 - ۴- صحاف کتب خانه _____ کاسی روډ کوټه
 - ۵- باختړکتب خانه _____ ستلایت ټاون کوټه
 - ۶- الهدی استیشنري _____ ستلایت ټاون کوټه
 - ۷- افغان قرطاسیه _____ کیفتان مددچوک کندهار
 - ۸- دانش کتب خانه _____ پېښور
 - ۹- صداقت کتب خانه _____ ارگ بازار کندهار
 - ۱۰- رحمانیه کتب فروشی _____ کاسی روډ کوټه
 - ۱۱- عمریه کتب خانه _____ هندو سوزچوک چمن
- د لیکوال سره رابطه ټلیفون شمیري:

03138470725-----03458873299

د لراو بر په برېښنايي کتابتون کي پر ليکه اثار

لراو بر کتابتون

• اسلام او مذهب :

- د روژې ډالۍ
- د روژه د رحمت، برکت او مغفرت مياشت
- د اصحابانو کيسې
- د مصطلح الحديث علم په سوال او جواب کېښې
- د پښه پوهه
- د برېښنايي کتابتون د اسلام او مذهب د برخي د نورو پر ليکه کتابونو لپاره دلته کليک وکړئ!

• ساينس او تخنيک :

- د رڼا کرکۍ (د کمپيوټر زده کړه)
- سرطان او د چاپيريال راديو اکتيويتي
- خډران
- د مايکروسافټ آفس پښتو لارښود
- غواړئ ذهني ځيرکتيا مو تمرين کړئ؟
- د ساينس او تخنيک د برخي د نورو پر ليکه کتابونو لپاره دلته کليک وکړئ!

• سپورټ او روغتيا :

- هغه پياوړي لاري چاري چي اندېښنه ستاسو له ژوند څخه محو کوي
- ژباړن: ډاکټر محمد رقيب (فاروقي وردگ)
- Dr.Hameed Shuja
- THE PREVALENCE OF HIV/AIDS IN AFGHANISTAN
- د کوچنيانو تنفسي سيستم
- لیکوال: پوهندوی دوکتور سید حسام مل
- د لراو بر وېبپاڼي د برېښنايي کتابتون د سپورټ او روغتيا د برخي د نورو پر ليکه اثارو لپاره دلته کليک وکړئ!

• هنر او ادبیات :

- رائجی کیسه ولیکو _____ نصیر احمد احمدی
- مناجاتونه _____ نور احمد قرانمل
- د هیلو غوتی _____ ویناواله: وحیده "آرینزی"
- د ابراهیم ادهم په پلونو (ناول) _____ لیکوال: عبدالله الهام جمالزی
- منظومې کیسې پښتو لنډۍ او غاړې _____ لیکوال: څارنوال احمد منگل خان

• د ماشومانو لپاره :

- کوچنی شاهزاده (د ماشومانو لپاره) _____ ډاکټر عبدالباري
- زما سوی (د ماشومانو لپاره) _____ مختار احمد احسان
- فتيال (د ماشومانو لپاره) _____ مختار احمد احسان
- د برېښنایي کتابتون د هنر او ادبیاتو د برخې د نورو پر لیکه آثارو لپاره دلته کلیک وکړئ !

• تاریخ او سیاست :

- روز شمار واقع افغانستان _____ تهیه او ترتیب: حمید علمي
- شیر شاه سوري د افغانانو تر منځ د یووالي هڅونکې _____ ژباړن: استاد قریب الرحمن سعید
- د دیورنډ تړون د حقوقو او سیاست په تسله کښې _____ لیکوال: ډاکټر رحمت ربی زیرکیار
- د تاریخ او سیاست د برخې د نورو آثارو لپاره دلته کلیک وکړئ !

• بېلابېل آثار :

- خوندور خواږه _____ عبدالستار فیضي
- د نړۍ اووه عجایبې _____ ژباړن: مختار احمد احسان
- د بېلابېل آثار نومې برخې د نورو پر لیکه کتابونو د لوست لپاره دلته کلیک وکړئ !

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library